

Ζητήματα κατοίκησης | Σκιαγραφώντας μετασχηματισμούς και χαρακτηριστικά της μισθωμένης κατοικίας στην Αθήνα

Μαρία-Καρολίνα Ζάχου | Επιβλέπουσα: Ελίζα Παναγιωτάτου

Διπλωματική Εργασία

Ε.Μ.Π. Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών | Δ.Π.Μ.Σ. Σχεδιασμός του Χώρου - «Πολεοδομία και Χωροταξία»

Περίληψη

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής, επιχειρήθηκε η σκιαγράφηση των μετασχηματισμών της σταθερά μισθωμένης κατοικίας στο κέντρο της Αθήνας, το 2018, χρησιμοποιώντας ποιοτικά και ποσοτικά ερευνητικά εργαλεία. Μέσα από την εμπειρία της καθημερινότητας, εντοπίστηκε σε πρώτη φάση, και επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια μέσα από τη διερεύνηση, ο περιορισμός της προσφοράς κατοικίας για μακροχρόνια μίσθωση. Η δομή οργανώθηκε σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, επιχειρήθηκε η απεικόνιση περιοχών που εμφανίζουν τάσεις εκτοπισμού των μόνιμων κατοίκων, καθώς και η ανάδυση χαρακτηριστικών διαβίωσης των ενοικιαστών κατοικίας. Στο δεύτερο μέρος μελετήθηκαν προεκτάσεις του φαινομένου αυτού, όπως η βραχυχρόνια μίσθωση μέσω Airbnb και οι επενδύσεις σε ακίνητα με κίνητρο την «χρυσή βίβα».

Τέλος, η σύνθεση των ενοτήτων και των επιμέρους ευρημάτων, οδήγησε στην ανάδειξη των συσχετισμών των διαφορετικών πρακτικών εκμετάλλευσης ακινήτων με σχήματα αποκλεισμού των μόνιμων κατοίκων. Πολλές κεντρικές συνοικίες της Αθήνας, όπως τα Εξάρχεια, το Παγκράτι, το Κουκάκι, οι Αμπελόκηποι και η Νεάπολη, παρουσιάζουν τάσεις περιορισμού της προσφοράς κατοικιών προς μακροχρόνια μίσθωση, ενώ ταυτόχρονα εμφανίζονται ιδιαίτερα δημοφιλείς στις λίστες της βραχυχρόνιας. Τέλος, αναδύθηκαν ζητήματα σχετικά με την ανάγκη θεσμικής προστασίας και κατοχύρωσης της σταθερής κατοίκησης, εκτός των ορίων της ιδιόκτητης κατοικίας, στην Ελλάδα σήμερα.

Abstract

The present study outlines the transformations of fixed rented dwellings in the center of Athens during 2018, using qualitative and quantitative research tools. The experience gained through the everyday life, implied a tamped down supply regarding the housing with long-term leasing, a fact that is further supported by the investigation.

The latter is organized into two levels, with the first one referring to displacement of permanent residents while identifying the deriving changes in standards of living. The second level dives deeper into the causes of the phenomenon, revealing the impacts of practices such as Airbnb short-term leasing and golden-visa driven real estate investments.

Consequently, the interrelation of different approaches regarding real estate exploitation and the patterns of residents displacement were highlighted. More specifically, most districts in the broader area of Central Athens (Exarchia, Pagnati, Koukaki, etc.) have become very popular in short-term listing, while long-term rentals number is significantly reduced.

Acknowledging the above, the imperfections of the present Greek legislation being related to the institutional protection schemes for long-term housing, excluding the owner-occupancy, were identified and become subject of in-depth discussion.

Συνοπτική περιγραφή της διερευνητικής πορείας

Αφορμή της διερεύνησης στάθηκε η ανάγνωση συσχετισμών μεταξύ τάσεων περιορισμού της σταθερής κατοίκησης του ενοικίου και της ταυτόχρονης ανάπτυξης του τουριστικού και επενδυτικού ενδιαφέροντος στον χώρο της Αθήνας, μέσα από τα τοπία της καθημερινότητας. Ψηλαφίζοντας εν εξελίξει φαινόμενα, στόχος είναι να σκιαγραφηθούν χωρικοί, ποσοτικοί και ποιοτικοί μετασχηματισμοί της σταθερής κατοίκησης στα πλαίσια της μισθωμένης κατοικίας στην Αθήνα. Η δομή οργανώνεται αρχικά, από το πρώτο μέρος που αφορά την απεικόνιση μετασχηματισμών της μισθωμένης κατοικίας στην Αθήνα και στη συνέχεια από το δεύτερο μέρος, που εστιάζει σε πρακτικές εκμετάλλευσης και επένδυσης ακινήτων και αφορούν μία εφήμερη ή ημιεφήμερη κατοίκηση, ως παράγοντες που διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό τις συνθήκες της σταθερής. Πρόκειται για μία σπονδυλωτή δομή, όπου οι ενότητες συμπληρώνουν η μία την άλλη, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν μία μελλοντική ανάπτυξη της προβληματικής.

Στην πρώτη ενότητα δημιουργήθηκε και μοιράστηκε ένα ερωτηματολόγιο σε μία προσπάθεια ποσοτικοποίησης του φαινομένου, προκειμένου να απεικονιστούν περιοχές που εμφανίζουν τάσεις εκτοπισμού της σταθερά μισθωμένης κατοικίας καθώς και να αναδειχθούν ποιότητες διαβίωσης κυρίως των νέων μισθωτών κατοικίας. Με βάση τα αναδυόμενα στοιχεία προχώρησα σε περαιτέρω ποιοτική εμβάθυνση και εμπλουτισμό της αναδυόμενης εικόνας, μέσω συνεντεύξεων με πρόσωπα κλειδί στην αναζήτηση κατοικίας προς μίσθωση.

Στη δεύτερη ενότητα, μέσα από διαθέσιμα ποσοτικά στοιχεία και συνεντεύξεις με επαγγελματίες στο χώρο της αγοράς ακινήτων, εξετάστηκαν το επενδυτικό πακέτο της χρυσής βίζα και η πρακτική της βραχυχρόνιας μίσθωσης μέσω Airbnb, ως προεκτάσεις της κατάστασης που διαμορφώνεται στην περιορισμένη προσφορά κατοικίας για τους μόνιμους κατοίκους.

Η δυσκολία ανεύρεσης κατοικίας προς μίσθωση σε περιοχές του κέντρου όλο και διογκώνεται. Ένα μεγάλο μέρος των νέων ερωτώμενων δηλώνει πως οδηγείται σε λύσεις συγκατοίκησης ως οικονομική διέξοδο, ενώ οι επενδυτικές πρακτικές που αναφέρθηκαν εξελίσσονται ραγδαία. Οι προβληματικές περιοχές που αναδύθηκαν από το πρώτο μέρος, ταυτίζονται με τις πλέον δημοφιλείς περιοχές της βραχυχρόνιας μίσθωσης που αναλύονται στο δεύτερο και τις περιοχές με τις μεγαλύτερες αυξήσεις κόστους ενοικίων. Η επενδύσεις με κίνητρο τη «χρυσή βίζα» παραμένουν απροσδιόριστες χωρικά εντείνοντας τις ανισότητες σε μία αγορά που χάνει τις ισορροπίες της. Οι ελλειπής έως και ανύπαρκτες πολιτικές κατευθύνσεις στο τομέα αυτό, συμβάλουν στη διαμόρφωση μίας πραγματικότητας όπου η προστασία της ασφαλούς, οικονομικής και σταθερής κατοίκησης εκτός των ορίων της ιδιοκατοίκησης που μειώνεται σήμερα, δεν είναι δεδομένη.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	9
Αφορμή της διερεύνησης	11
Δομή της διερεύνησης	11
Η διαμόρφωση του κοινωνικού περιεχομένου της κατοικίας	14
Μέρος I	17
I. Πρώτη ανάγνωση: τα ποσοτικά δεδομένα του ερωτηματολογίου	17
Ταυτότητα ερωτηματολογίου	17
Συνθέτοντας την εικόνα της περιορισμένης προσφοράς κατοικιών προς σταθερή μίσθωση ανά περιοχή και χρονολογία, με βάση το δείγμα	19
Εστιάζοντας σε στοιχεία που σκιαγραφούν ποιότητες διαβίωσης νέων μισθωτών κατοικίας	23
II. Δεύτερη ανάγνωση: εμβαθύνοντας σε ποιοτικά στοιχεία του ζητήματος, μέσω συνεντεύξεων	24
III. Διαπιστώσεις	28
Μέρος II	31
I. Αναπτυσσόμενες πρακτικές εκμετάλλευσης στον τομέα της κατοικίας	31
Συνομιλίες	32
Επενδυτικό πρόγραμμα «χρυσή βίζα»	33
Airbnb βραχυχρόνια μίσθωση κατοικιών	36
II. Διαπιστώσεις	39
Συνθέτοντας μία συνολική εικόνα	43
I. Συσχετισμός των στοιχείων	43
II. Εστιάζοντας στις πολιτικές κατευθύνσεις	45
III. Καταλήγοντας	46
Βιβλιογραφία	49
Παράρτημα	51

Εισαγωγή

Η επένδυση σε ακίνητα, και ειδικότερα η ιδιόκτητη κατοικία αποτελούσε, παραδοσιακά, έναν από τους πιο βασικούς στόχους για το νοικοκυριό στην Ελλάδα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η στέγαση του. Η στεγαστική πολιτική ήταν ανέκαθεν ελλιπής, επομένως η ιδιοκατοίκηση αποτελούσε ένα μηχανισμό στον οποίο κατέληγαν οι περισσότεροι. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 2005 η ιδιοκατοίκηση στην Ελλάδα άγγιζε το 84,6%, ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το 2017 το αντίστοιχο ποσοστό έπεσε στο 73,9% και αυξήθηκε το ποσοστό της μισθωμένης κατοικίας (εικ. 1). Η συνθήκη αυτή δε φαίνεται να μπορεί να μεταβληθεί σύντομα, αφού η οικονομική ύφεση, η υποχώρηση των εισοδημάτων και τα σταθερά μεγάλα ποσοστά ανεργίας, στερούν από τα νοικοκυριά τη δυνατότητα αποταμίευσης ή τραπεζικού δανεισμού. Πέραν, όμως, από την απόκτηση, για όλους αυτούς τους λόγους και επιπλέον λόγω της υπερφορολόγησης, δημιουργούνται, όλο και περισσότερο, δυσκολίες στη συντήρηση της ακίνητης περιουσίας (ενδεικτικά, οι αποποιώσεις κληρονομιάς το 2017 υπολογίζονται στις 130.000, ενώ το 2013 ήταν περίπου 30.000¹), με αποτέλεσμα την αποδέσμευση κτιριακού δυναμικού (εικ. 2-3) σε μία περίοδο που οι αξίες των ακινήτων εμφανίζουν ανοδική πορεία. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι τιμές των ακινήτων στην Αθήνα, ενώ από τα τέλη το 2008 έως το 2013 περίπου εμφάνιζαν πτωτική πορεία έχοντας πέσει 13%, από το 2013 έως το 2017 εμφανίζουν ανοδική, με το 2018 να εμφανίζεται ως η πρώτη χρονιά που οι τιμές επανήλθαν σε επίπεδα προ οικονομικής κρίσης² (εικ. 4).

Παράλληλα με την παγίωση των οικονομικών προβλημάτων που καθορίζουν ένα μεγάλο κομμάτι της καθημερινής ζωής της χώρας, διαμορφώνονται τομείς στους οποίους το κράτος επενδύει και στηρίζεται για την ανάπτυξη του. Σύμφωνα με το WTTC³, ο ρυθμός ανάπτυξης του τουρισμού της Ελλάδας το 2017 έφτασε στο 6%, ενώ παγκοσμίως αυτός ο ρυθμός ανερχόταν στο 4,6%. Ταυτόχρονα, η Αθήνα κερδίζει, όλο και περισσότερο, το χαρακτήρα του προορισμού, ενώ παλαιότερα αποτελούσε τουριστικό πέρασμα για τα διάσημα νησιά της χώρας (εικ. 5).

Αυτοί οι παράγοντες φαίνεται να συνδυάζονται τα τελευταία χρόνια στην περίπτωση της Αθήνας και της Ελλάδας γενικότερα. Η τουριστική ανάπτυξη και οι ιδιαίτερες χαμηλές τιμές ακινήτων που επικρατούσαν, κατέστησαν ελκυστική αυτήν την αγορά, καθώς τα περιθώρια εκμετάλλευσης και κέρδους είχαν και συνεχίζουν να έχουν αύξουσα πορεία. Η άνοδος των τιμών του 2018 αποτελεί μια ένδειξη για την διαμόρφωση της αυξημένης ζήτησης. Ο υπερτουρισμός φαίνεται να ανθεί στην Αθήνα, δημιουργώντας ανάγκες μετασχηματισμού της πόλης. Δημιουργείται η ανάγκη για περισσότερα και φθηνότερα καταλύματα που ακολουθούν τις σύγχρονες τάσεις της βραχυχρόνιας μίσθωσης για παράδειγμα, προκειμένου η πόλη να καταναλώνεται αποδοτικότερα. Η μερίδα της τοπικής κοινωνίας που δραστηριοποιείται στο τουρισμό, ή ωθείτε προς τα εκεί μιας και αναγνωρίζεται ως τομέας σίγουρης επιτυχίας, βελτιώνει την οικονομική της κατάσταση, από την άλλη όμως, πολύς κόσμος αντιμετωπίζει δυσκολίες στην κάλυψη των βασικών αναγκών του, όπως αυτή της στέγασης, μέσα στο πλαίσιο της εμπορευματοποίησης της πόλης.

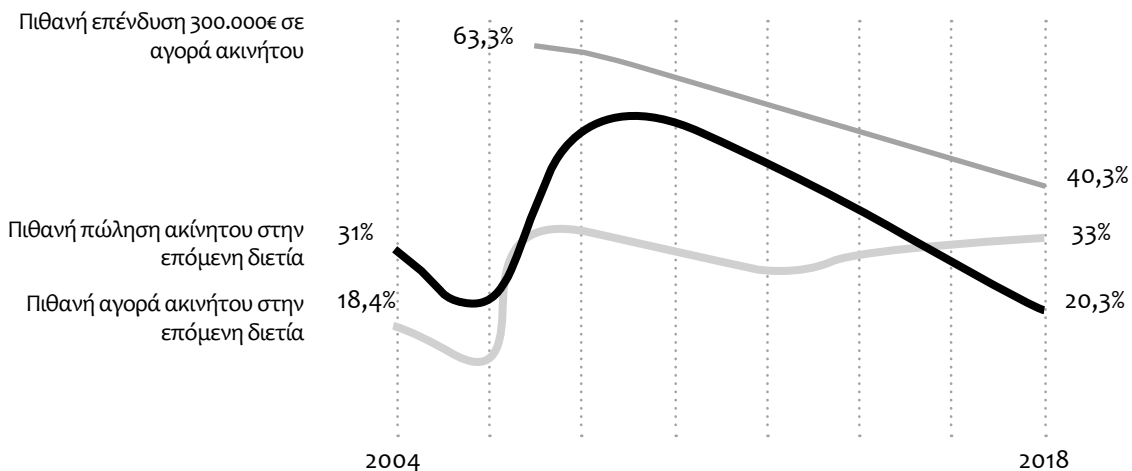
1 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 11.05.2018, “ Στις 130.000 εκτινάχθηκαν οι αποποιώσεις κληρονομιών”

2 Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, www.bankofgreece.gr/BoGDDocuments/Νέοι_Πίνακες_Τιμών_Κατοικιών_full.pdf

3 Πηγή: World Travel & Tourism Council- TRAVEL & TOURISMECONOMIC IMPACT 2018 GREECE

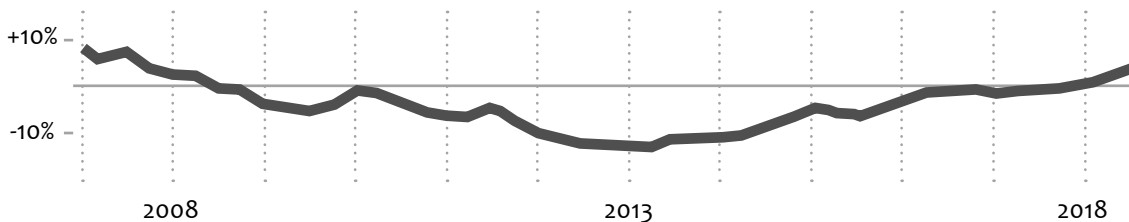
εικ. 1. Ιδιοκατοίκηση στην Ελλάδα. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat

εικ. 2. Έρευνα με βάση: όσοι μένουν σε ιδιόκτητες κατοικίες. 2018. Πηγή: ΠΟΜΙΔΑ, ΚΑΠΑRESEARCH, ίδια επεξεργασία.

εικ.3. Έρευνα με βάση: Όσοι μένουν σε ιδιόκτητες κατοικίες. 2018. Πηγή: ΠΟΜΙΔΑ, ΚΑΠΑRESEARCH, ίδια επεξεργασία.

εικ. 4. Ποσοστιαία μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους τιμών διαμερισμάτων στην Αθήνα. Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Ιδία επεξεργασία.

Αφορμή της διερεύνησης

Ο συνεχώς αυξανόμενος εισερχόμενος αστικός «υπερτουρισμός» της Αθήνας (Ευκ.5-7), όπως ήδη αναφέρθηκε, φαίνεται να επηρεάζει πέρα από την καθημερινότητα των κατοίκων της πόλης στο επίπεδο της συνδιαλλαγής, και την αγορά ακινήτων, αλλά και τα παγωμένα οικονομικά αδιέξοδα της τοπικής κοινωνίας. Η μεταβολή αυτή, βιώνεται έντονα μέσα από την εμπειρία της καθημερινότητας, και γι' αυτό το λόγο αποτέλεσε αφορμή προς μελέτη. Η διερεύνηση στόχο έχει, ψηλαφίζοντας εν εξελίξει φαινόμενα, να σκιαγραφήσει τους χωρικούς, τους ποσοτικούς και τους ποιοτικούς μετασχηματισμούς της σταθερής⁴ κατοίκησης και της μισθωμένης κατοικίας στην Αθήνα, καθώς και να αναδείξει τα ζητήματα που προκύπτουν.

Η ζήτηση, λοιπόν, για μακροχρόνια μισθωμένη κατοικία, και η ζήτηση κτιριακού δυναμικού για επενδύσεις, αυξάνουν ταυτοχρόνως, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται περιορισμένη διαθεσιμότητα ακινήτων κατάλληλων για σταθερή κατοίκηση. Οι επενδύσεις αυτές που αφορούν την τουριστική εκμετάλλευση ή τη βραχυχρόνια μίσθωση, την απόκτηση «χρυσής βίζα»⁵, την απόδοση υπεραξίας και τη μεταπώληση, διαθέτουν μεγαλύτερα ποσοστά κέρδους σε σύντομο χρονικό διάστημα, στις περισσότερες περιπτώσεις, καθιστώντας τη διάθεση προς σταθερή μίσθωση λιγότερο ελκυστική. Τις συνέπειες αυτής της συνθήκης, κατά κύριο λόγο, θα υποστούν οι εξαρτημένοι από τη μισθωμένη σταθερή κατοίκηση, οι οποίοι, ήδη, αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στην ανεύρεση κατοικίας που απαντά στις ανάγκες τους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις συμβιβάζονται με άλλες λύσεις κατοίκησης.

Δομή της διερεύνησης

Η διερεύνηση χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά τη σκιαγράφηση των μετασχηματισμών της μισθωμένης κατοικίας στην Αθήνα, ενώ το δεύτερο μέρος αφορά πρακτικές που κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος στην αγορά ακινήτων και αφορούν μία εφήμερη ή ημιεφήμερη κατοίκηση, ως παράγοντες που διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό τις συνθήκες της σταθερής. Πρόκειται για μία σπονδυλωτή δομή, όπου οι ενότητες συμπληρώνουν η μία την άλλη, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν μία μελλοντική ανάπτυξη της προβληματικής.

Ο χώρος στον οποίο διεξάγεται η έρευνα είναι η περιοχή της Αθήνας, διότι αφενός αποτελεί τον μεγαλύτερο αστικό θύλακα της χώρας και για αυτό το λόγο συγκεντρώνει μεγαλύτερα ποσοστά μισθωμένης κατοίκησης, και διότι αφετέρου η εμπειρία της καθημερινότητας στάθηκε αφορμή και συνεπώς, η εξέλιξη της στον ίδιο χώρο, αποτελεί μία φυσική συνέχεια.

1. Αναλυτικότερα στο πρώτο μέρος, γίνεται μία προσπάθεια απεικόνισης των περιοχών από τις οποίες φαίνεται να υπάρχει μία τάση περιορισμού της μακροχρόνιας μισθωμένης κατοικίας. Ακόμη, διερευνώνται τα χαρακτηριστικά διαβίωσης και κατοίκησης των ενοικιαστών κατοικίας στην Αθήνα, εστιάζοντας στους νέους έως 34 ετών, που σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ αποτελούν τον μισό πληθυσμό ενοικιαστών στην Ελλάδα.

Αφού προηγήθηκαν συζητήσεις και αναζητήσεις δεδομένων στο διαδίκτυο, διαμορ-

4 Ως σταθερή κατοίκηση νοείται κάθε κατοίκηση η οποία έχει μακροχρόνιο χαρακτήρα και συνδιαλέγεται, σε αυτό το πλαίσιο, με την αστική ζωή και τις δομές της πόλης.

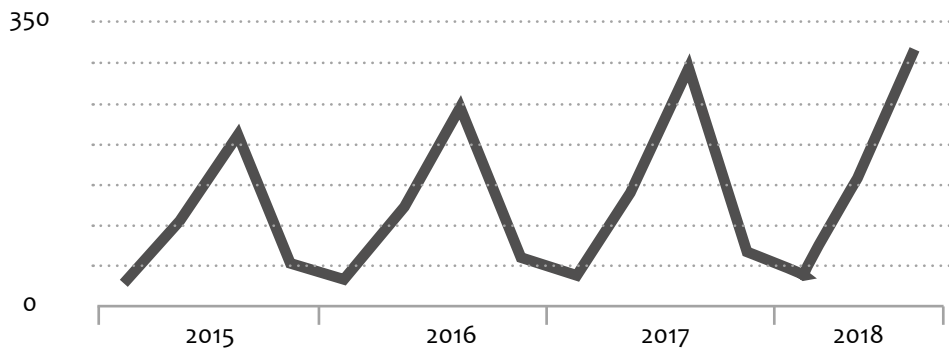
5 Ελληνικό πρόγραμμα «Χρυσή Βίζα», αφορά χορηγήσεις αδειών παραμονής, και ελεύθερης διέλευσης εντός ζώνης Schengen, σε επενδυτές - αγοραστές ακινήτων, με ελάχιστη επένδυση τα 250.000€, πηγή: www.enterprisegreece.gov.gr

εικ. 5. Αριθμός επισκεπτών με αποκλειστικό προορισμό την Αθήνα. Πηγή: Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών.

εικ.6. Ρυθμός ανάπτυξης τουρισμού 2017. Πηγή: World Travel & Tourism Council

εικ.7. Εξέλιξη του δείκτη κύκλου εργασιών στον τομέα υπηρεσιών παροχής καταλύματος, έτος Βάσης: 2015=100,0. Παρατηρείται συνεχής αύξηση του τζίρου των επιχειρήσεων στο τομέα αυτό, τους καλοκαιρινούς μήνες. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Ιδία επεξεργασία.

φώθηκε ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή ποσοτικών στοιχείων. Στη συνέχεια, επιχειρείται εμβάθυνση σε ποιοτικά δεδομένα μέσω συνεντεύξεων.

Ο συνδυασμός των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου, στατιστικών στοιχείων που αφορούν χαρακτηριστικά της αγοράς ακινήτων, του πληθυσμού των ενοικιαστών και των εν λόγω περιοχών, και των συνεντεύξεων θα αποτελέσουν το πλαίσιο μέσα από το οποίο θα αναλυθούν τα ερευνητικά ερωτήματα του πρώτου μέρους.

- II. Στο δεύτερο μέρος αναφέρονται οι πρακτικές εκμετάλλευσης ακινήτων που έχουν εντοπιστεί να είναι αυτή την περίοδο σε έξαρση και επηρεάζουν την αγορά σταθερής κατοικίας. Τέτοιες πρακτικές κυρίως είναι η αγορά ακινήτων από ξένους επενδυτές με σκοπό την απόκτηση «χρυσής βίτζα» και η εκμετάλλευση διαμερισμάτων μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Μέσα από συνεντεύξεις με κτηματομεσιτικά γραφεία και αναζήτηση στοιχείων διαδικτυακά, θα επιχειρηθεί η σκιαγράφηση της κατάστασης που επικρατεί σε σχέση με τις επενδύσεις στην κατοικία. Από τη μία οι ξένες επενδύσεις αυτής της κατηγορίας παραμένουν αφανής χωρικά, ενώ εμφανίζεται τεράστια αύξηση τον τελευταίο καιρό (ενδεικτικά, οι χορηγήσεις άδειας παραμονής επενδυτών το 2013 ήταν 42, ενώ το 2017 ήταν 6.205⁶). Προτιμήσεις, περιοχές και τρόποι εκμετάλλευσης των ακινήτων είναι ζητήματα που η διερεύνηση έχει στόχο να ψηλαφήσει, κατά το δυνατόν.

Τέλος, σε ότι αφορά τη βραχυχρόνια μίσθωση, ο συνολικός αριθμός των διατιθέμενων ακινήτων αλλά ακόμη και το ποσοστό που εφαρμόζεται από επαγγελματίες-εξειδικευμένα γραφεία έχει αυξηθεί ανησυχητικά στην Αθήνα. Επομένως εμφανίζεται αναγκαίος ο συσχετισμός των παραπάνω στοιχείων και με τον τομέα αυτό, ως αναπόσπαστο μέρος των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η μισθωμένη σταθερή κατοικία στην Αθήνα.

Μέσα από τα δύο αυτά μέρη, σκιαγραφούνται οι εν εξελίξει δυσκολίες της τοπικής κοινωνίας, στην ανεύρεση κατοικίας προς μίσθωση, ως αποτέλεσμα παραγόντων που σχετίζονται με επενδυτικές πρακτικές. Η σταδιακή απόσυρση κτιριακού δυναμικού από την τοπική κοινωνία, και διάθεση αυτού προς μία νέα αγορά, που αντέχει οικονομικά τη συντήρησή του, αποτελεί μία συνθήκη που ξεφεύγει από την παραδοσιακή στεγαστική πρακτική του νοικοκυριού. Η ιδιοκατοίκηση υποχωρεί, άτομα της τρίτης ηλικίας αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό αυτών που παραμένουν σε καθεστώς ιδιοκατοίκησης, ταυτόχρονα νέοι κληρονόμοι αδυνατούν να συντηρήσουν την περιουσία τους, ενώ οι ευκαιρίες να διώξουν ένα τέτοιο βάρος φαίνεται να αυξάνονται συνεχώς. Επομένως, αναδύεται το ζήτημα του κατά πόσο είναι, και θα είναι στο μέλλον, προστατευμένη ή εκτεθειμένη η σταθερή κατοίκηση, εκτός της συνθήκης της ιδιοκτήτης κατοικίας.

Στόχος της διερεύνησης, λοιπόν, αποτελεί η ανάδειξη των ζητημάτων που προκύπτουν από την παρατήρηση και τη μελέτη του φαινομένου. Τα κίνητρα μίας κοινωνίας που βιώνει την οικονομική κρίση τόσο έντονα τα τελευταία χρόνια, συνθέτουν μία περίπλοκη πραγματικότητα, για την οποία δεν επιχειρείται να δοθεί μία συγκεκριμένη κατεύθυνση, καθώς τα μέρη της βιώνουν διαφορετικά το πρόβλημα. Για πολλούς, η εκμετάλλευση της ιδιοκτησίας τους με τον βέλτιστο οικονομικά τρόπο, αποτελεί μία ανάσα και ένα συμπλήρωμα στο χαμηλό εισόδημα του νοικοκυριού τους, ενώ για άλλους, η συνθήκη αυτή είναι συνώνυμη του εκτοπισμού τους από διάφορες γειτονίες της πόλης, στις οποίες είτε μπορεί ήδη να κατοικούσαν, είτε βάσει των κριτηρίων που θέτουν για την περιοχή κατοίκησης τους, να αποτελούσαν επιλογή.

6 Πηγή: Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Στατιστικά στοιχεία για άδειες διαμονής ιδιοκτητών ακινήτων (www.entreprisegreece.gov.gr)

Η διαμόρφωση του κοινωνικού περιεχομένου της κατοικίας

Πραγματοποιήθηκε μία ιστορική αναζήτηση για την εξέλιξη του τομέα της κατοικίας στην Ελλάδα, ώστε οι αναγνώσεις των σύγχρονων τάσεων στο τομέα αυτό, να διαμορφωθούν στο ανάλογο πλαίσιο. Παρατηρώντας τις «αντιδράσεις» του νοικοκυριού στις εκάστοτε συνθήκες, αναδύεται η σημασία και ο ρόλος που διαδραμάτισε η κατοικία στην διαμόρφωση της κοινωνίας στην Ελλάδα.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, η μεταλλαγή της μορφής εξαρτήσεως της ελληνικής οικονομίας οδήγησε στην πτώση της ελληνικής βιομηχανίας. Η ελαφριά καταναλωτική μικροβιομηχανία και η οικοδομική δραστηριότητα αναπτύχθηκαν, η επαρχία μαράζωσε και πολλές επιχειρήσεις μεταφέρθηκαν στην Αθήνα σε μία λογική συγκεντρωτισμού και αστυφιλίας. Ο ερχομός 1.100.000 προσφύγων από τη Μικρά Ασία σε συνδυασμό με τα παραπάνω, οδήγησαν σε μια ραγδαία αύξηση του πληθυσμού στα αστικά κέντρα της χώρας, και κυρίως στην Αθήνα⁷, με επακόλουθο την αύξηση της ζήτησης αστικής γης και κατοικίας, και στη συνέχεια, την εμπορευματοποίησή τους.

Το επίσημο κράτος παρενέβη στον τομέα της δόμησης, θεσμοθετώντας το νομικό πλαίσιο που απελευθερώνει την εμπορευματοποίηση της κατοικίας⁸. Διαμορφώνεται μία έντονη τάση επένδυσης στην κατοικία και στην οικοδομική δραστηριότητα γενικότερα, καθιστώντας τις επενδύσεις αυτές βασικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης. Η πρακτική της ιδιόκτητης κατοικίας αποτέλεσε ασφαλιστική δικλείδα στον συνεχώς υποβαθμιζόμενο οικογενειακό προϋπολογισμό, ενώ ταυτόχρονα κάλυπτε το κρατικό κενό. Η πολυκατοικοποίηση εφαρμόστηκε έντονα και η ζωή στο διαμέρισμα προωθήθηκε ως ο νέος τρόπος κατοίκησης της Αθήνας, μέχρι τα τέλη του 60΄που το διαμέρισμα στα προάστια εμφανίστηκε ως βελτιωμένο μοντέλο κατοίκησης.

Τα χαρακτηριστικά παραγωγής κατοικίας από τη Μεταπολεμική περίοδο και μετά δημιούργησαν εμφανή πολεοδομικά προβλήματα, όπως η άναρχη και πυκνή δόμηση, η υποβάθμιση του δημόσιου χώρου κ.α., όμως επέτρεψαν την πρόσβαση στην κατοικία σε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, χωρίς την εμφάνιση έντονων χωροκοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων, την ώρα που το κράτος δεν εφάρμοζε κάποια προνοιακή στεγαστική πολιτική.

Η έκρηξη στον τομέα της κατοικίας έρχεται από τη δεκαετία του 90΄ και έπειτα. Η απελευθέρωση του τραπεζικού δανεισμού εφοδίασε του καταναλωτές με μία πρωτοφανή αγοραστική δύναμη, οι τιμές των ακινήτων αυξήθηκαν και η πρόσβαση στην ιδιόκτητη κατοικία με βάση το εισόδημα ήταν πλέον αδύνατη. Μαζί με τις τιμές των ακινήτων, οι τιμές των ενοικίων παρουνσιάζουν σταθερή αύξηση από το 1993 έως το 2007.

Η πρακτική της αντιπαροχής, η αυτοστέγαση, ο τραπεζικός δανεισμός στη συνέχεια, λειτούργησαν ως μηχανισμοί πρόσβασης στην κατοικία, καθώς σε γενικότερο πλαίσιο απουσίαζε κάποια κρατική προνοιακή πολιτική στέγασης. Αποτέλεσαν οικονομική και

7 Η Αθήνα και ο Πειραιάς το 1920 είχαν 453.037 κατοίκους, το 1928 είχαν 801.622 κατοίκους, το 1940 είχαν 1.124.098 κατοίκους.

8 Με τον νόμο 3741/29 περί οριζόντιας ιδιοκτησίας, ο οποίος επιτρέπει την κατάτμηση του κτίσματος σε ανεξάρτητες εμπορικά μονάδες, τα διαμερίσματα και με τον Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό του 1930 που επιτρέπει υψηλούς συντελεστές εκμετάλλευσης.

κοινωνική διέξοδο, λόγω του κερδοφόρου επενδυτικού χαρακτήρα της κατοικίας αλλά και λόγω της ανάγκης για στέγη. Μέσα από τη διάδοση και προώθηση των πρακτικών αυτών, δομείται λοιπόν, η αντίληψη ότι η πρόσβαση σε στέγη δεν είναι κρατική αρμοδιότητα, αλλά ατομικό ζήτημα.

Το 2010 η Ελλάδα εισέρχεται στον Μηχανισμό στήριξης υπό την εποπτεία της Τρόικα. Το γεγονός πως στην Ελλάδα υπάρχουν μεγάλα ποσοστά ιδιοκατοίκησης σε σχέση με άλλες χώρες, παρουσιάστηκε από τον κυρίαρχο λόγο ως ανεκμετάλλετος πλούτος ο οποίος με την αύξηση της φορολογίας θα συμβάλει στις πολιτικές αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης. Εφαρμόζεται λοιπόν, μία σειρά μέτρων λιτότητας που σχετίζονται με τη φορολογική επιβάρυνση των ιδιοκτητών κατοικίας συγκεκριμένα⁹, μετατρέποντας την ιδιοκτησία ακίνητης περιουσίας σε μεγάλο βάρος, οδηγώντας μία μεγάλη μερίδα νοικοκυριών σε οικονομικό αδιέξοδο. Η κατοχή ακίνητου ενοχοποιείται και στιγματίζεται ως πολυτέλεια που δεν αντιστοιχεί στα επίπεδα των εισοδημάτων που έχουν διαμορφωθεί κατά την κρίση. Από τον κυρίαρχο λόγο απουσιάζουν αναφορές στον ιστορικά διαμορφωμένο ρόλο της ιδιοκτησίας στην Ελληνική πραγματικότητα ως δίκτυ προστασίας στην φτωχοποίηση και στον κοινωνικό αποκλεισμό, στην προώθηση της αγοράς κατοικίας μέσω δανεισμού ως μία συμφέρουσα επιλογή για όλα σχεδόν τα εισοδήματα από τις τράπεζες και τέλος στην απουσία εναλλακτικών επιλογών- στεγαστικών πολιτικών- για την πρόσβαση σε ασφαλή και φθηνή κατοικία.

Διανύουμε την περίοδο που η ιδιόκτητη κατοικία μειώνεται, σε αντίθεση με παλαιότερα, και αυξάνονται τα ποσοστά της μισθωμένης κατοικίας, όπως ήδη αναφέρθηκε. Το δίκτυ προστασίας της ιδιοκατοίκησης, δηλαδή, υποχωρεί, και για τον λόγο αυτό οι συνέπειες των, παραδοσιακά, ανεπαρκών στεγαστικών πολιτικών, μπορεί να εκθέσουν την σταθερή κατοίκηση που αναπτύσσετε εκτός των ορίων της, ιστορικά γνώριμης, ιδιόκτητης κατοικίας.

9 Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. το 2012 εφαρμόστηκε βάσει του νόμου 4021/2011, συνέχισε ως Ε.Ε.Τ.Α., ενώ το 2014 εφαρμόζεται ο Ε.Ν.Φ.Ι.Α. που ισχύει έως και σήμερα.

I. Πρώτη ανάγνωση: τα ποσοτικά δεδομένα του ερωτηματολογίου

Η σχέση προσφοράς και ζήτησης κατοικιών προς μακροχρόνια μίσθωση έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια σε μεγάλο βαθμό. Η δυσκολία εύρεσης κατοικίας προς σταθερή μίσθωση, στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου της Αθήνας, έχει μετατραπεί σε πρόβλημα που συνεχώς διογκώνεται, με αποτέλεσμα τα άτομα που επιλέγουν τις περιοχές αυτές για εγκατάσταση, να εκτοπίζονται σε άλλες περιοχές.

Μέσα από την προσπάθεια ποσοτικοποίησης του φαινομένου, επιχειρείται η διαμόρφωση μίας εικόνας μέσα από την οποία αναδεικνύονται κάποια βασικά χαρακτηριστικά αυτού. Συνθέτοντας τα δεδομένα και διασταυρώνοντας χαρακτηριστικά και απαντήσεις, επιχειρήθηκε, συγκεκριμένα, η σκιαγράφηση δυσπρόσιτων προς σταθερή κατοίκηση, θυλάκων της πόλης, καθώς και η ανάδειξη χαρακτηριστικών της εμπειρίας της αναζήτησης κατοικίας στην Αθήνα και των ποιοτήτων διαβίωσης των νέων μισθωτών κατοικίας. Προκειμένου να διερευνηθούν τα χαρακτηριστικά της τάσης αυτής λοιπόν, υπήρξε η ανάγκη διαμόρφωσης μίας σειράς ερωτήσεων, από τις απαντήσεις των οποίων θα προέκυπταν χρήσιμα ποσοτικά δεδομένα. Η ποσοτική απεικόνιση αποτελεί μία σημαντική βάση και κατεύθυνση για περαιτέρω ποιοτική εμβάθυνση και εμπλουτισμό της αναδυόμενης εικόνας, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει την διερεύνηση ζητημάτων που δεν ήταν δυνατόν να σκιαγραφηθούν με άλλο τρόπο.

Ταυτότητα ερωτηματολογίου

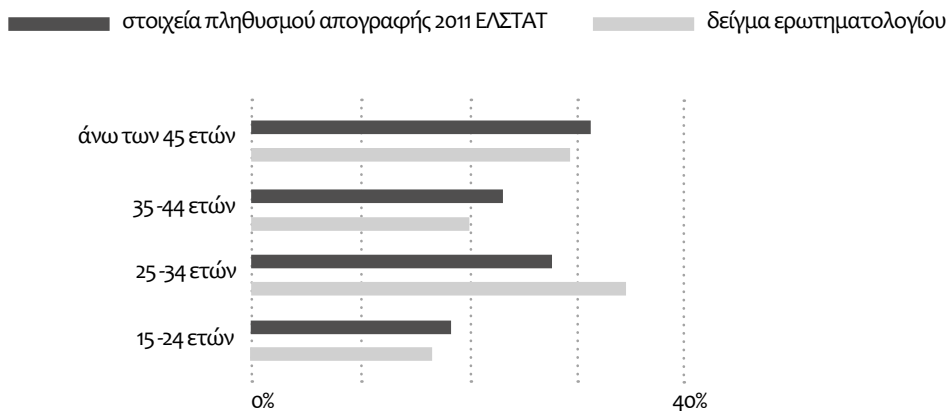
Το ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στον πληθυσμό των μακροχρόνια μισθωτών κατοικίας που ζουν στην Αθήνα και τους όμορους δήμους.

Περιείχε κυρίως ερωτήσεις κλειστού τύπου που αφορούσαν: τα στοιχεία του ερωτώμενου (ηλικία, απασχόληση, εισόδημα), τα χαρακτηριστικά κατοίκησης του (περιοχή κατοικίας, καθεστώς κατοίκησης, έξοδα στέγασης, τετραγωνικά μέτρα κατοικίας, καθεστώς συγκατοίκησης), τη σύγκριση με παλαιότερες εμπειρίες μισθωμένης κατοίκησης, τα κριτήρια επιλογής περιοχής κατοικίας, τις περιπτώσεις αποκλεισμού από περιοχές κατοίκησης, την ανοικειωθελή αποχώρηση από μισθωμένη κατοικία, τη βραχυχρόνια μίσθωση.

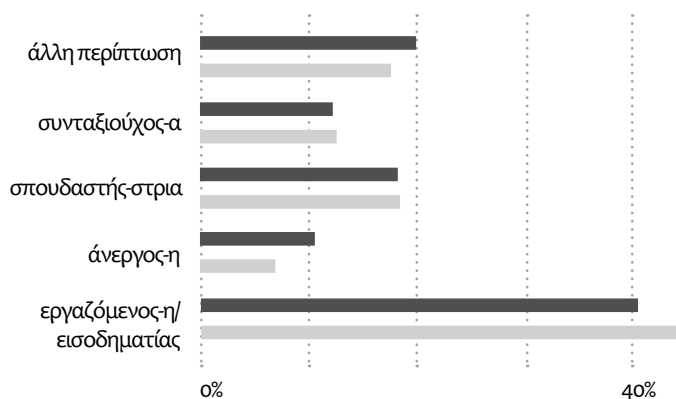
Ως τεχνικές διεξαγωγής, επιλέχθηκαν η μέθοδος του διαθέσιμου δείγματος σε συνδυασμό με τη δειγματοληψία της αναλογίας¹⁰. Οι τεχνικές αυτές, αποτελούν μέρος μη πιθανοθεωρητικής μεθόδου δειγματοληψίας, έχουν ως πλεονεκτήματα την ταχεία και οικονομική συλλογή δεδομένων, και αποτελούν συχνά εργαλείο πιλοτικών διερευνήσεων, συμβάλλοντας στην ανάδυση ζητημάτων, και νέων υποθέσεων εργασίας προς μελλοντική εκτεταμένη έρευνα¹¹.

Προκειμένου να εκπροσωπηθούν, σε σχέση με την πραγματική τους αναλογία, οι κοινωνικές ομάδες που συνθέτουν τον πληθυσμό των μισθωτών κατοικίας της Αθήνας, υπήρξε η ανάγκη υπολογισμού, και καθορισμού του απαιτούμενου δείγματος. Η ηλικία και η απασχόληση αποτέλεσαν τα στοιχεία, με βάση τα οποία θα οριζόταν ο αριθμός των απαιτούμενων ερωτώμενων ανά ομάδα δημογραφικών χαρακτηριστικών, ώστε να τηρηθεί η αναλογία της απογραφής (εικ.8-9). Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, 120 απαντήσεις, ενώ το ερωτηματολόγιο κυκλοφόρησε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και κοινωνικών δικτύων, τον Οκτώβριο του 2018.

10,11 «Κοινωνιολογική έρευνα - Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών», Ν. Κυριαζή, εκδόσεις πεδίο, Αθήνα 2011. Σελ. 115-117

εικ.8. Σχέση δείγματος ερωτώμενων και στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ για τους ενοικιαστές στην Αθήνα. Απεικονίζεται η σχέση αναλογίας με την πραγματικότητα που τηρήθηκε στο δείγμα του ερωτηματολογίου, σε σχέση με την ηλικία των ερωτώμενων.

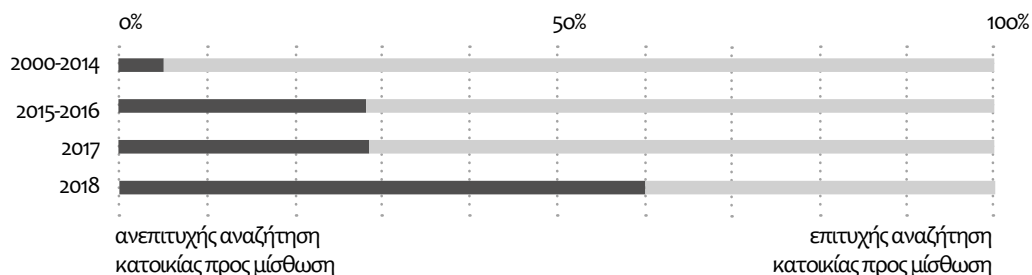
εικ.9. Σχέση δείγματος ερωτώμενων και στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ για τους ενοικιαστές στην Αθήνα. Απεικονίζεται η σχέση αναλογίας με την πραγματικότητα που τηρήθηκε στο δείγμα του ερωτηματολογίου, σε σχέση με την απασχόληση των ερωτώμενων.

Συνθέτοντας την εικόνα της περιορισμένης προσφοράς κατοικιών προς σταθερή μίσθωση ανά περιοχή και χρονολογία, με βάση το δείγμα

Αναλυτικότερα, στο ερωτηματολόγιο διαμορφώθηκαν πεδία ερωτήσεων που σχετίζονταν με την περιοχή κατοίκησης, την επιτυχή ή μη αναζήτηση, τη χρονολογία τελευταίας αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση, την επιλογή περιοχής προς αναζήτηση.

Η εικόνα του δείγματος ως προς τις χρονολογίες αναζήτησης κατοικίας προς σταθερή μίσθωση διαμορφώθηκε ως εξής: το 33% αναζήτησε κατοικία προς μίσθωση το 2018, το 23% το 2017, το 27% το διάστημα 2015-2016, και το 17% το διάστημα 2000-2014. Πάνω από το 50% του δείγματος έχει αναζητήσει κατοικία την τελευταία διετία, γεγονός που ενισχύει την προσπάθεια μίας επίκαιρης σκιαγράφησης της διαμόρφωσης του φαινομένου.

Το 60% των ερωτώμενων που αναζήτησαν κατοικία προς σταθερή μίσθωση το 2018, δεν κατάφερε να κατοικήσει στην περιοχή που επιθυμούσε (εικ. 10). Το ποσοστό αυτό εμφανίζεται αυξημένο τον τελευταίο χρόνο, ενώ η μεγάλη διαφορά που παρατηρείται σε σχέση με προηγούμενες χρονιές, αποτελεί μία ένδειξη της έξαρσης του προβλήματος στην προσφορά κατοικιών προς μίσθωση, στην αγορά ακινήτων της Αθήνας.

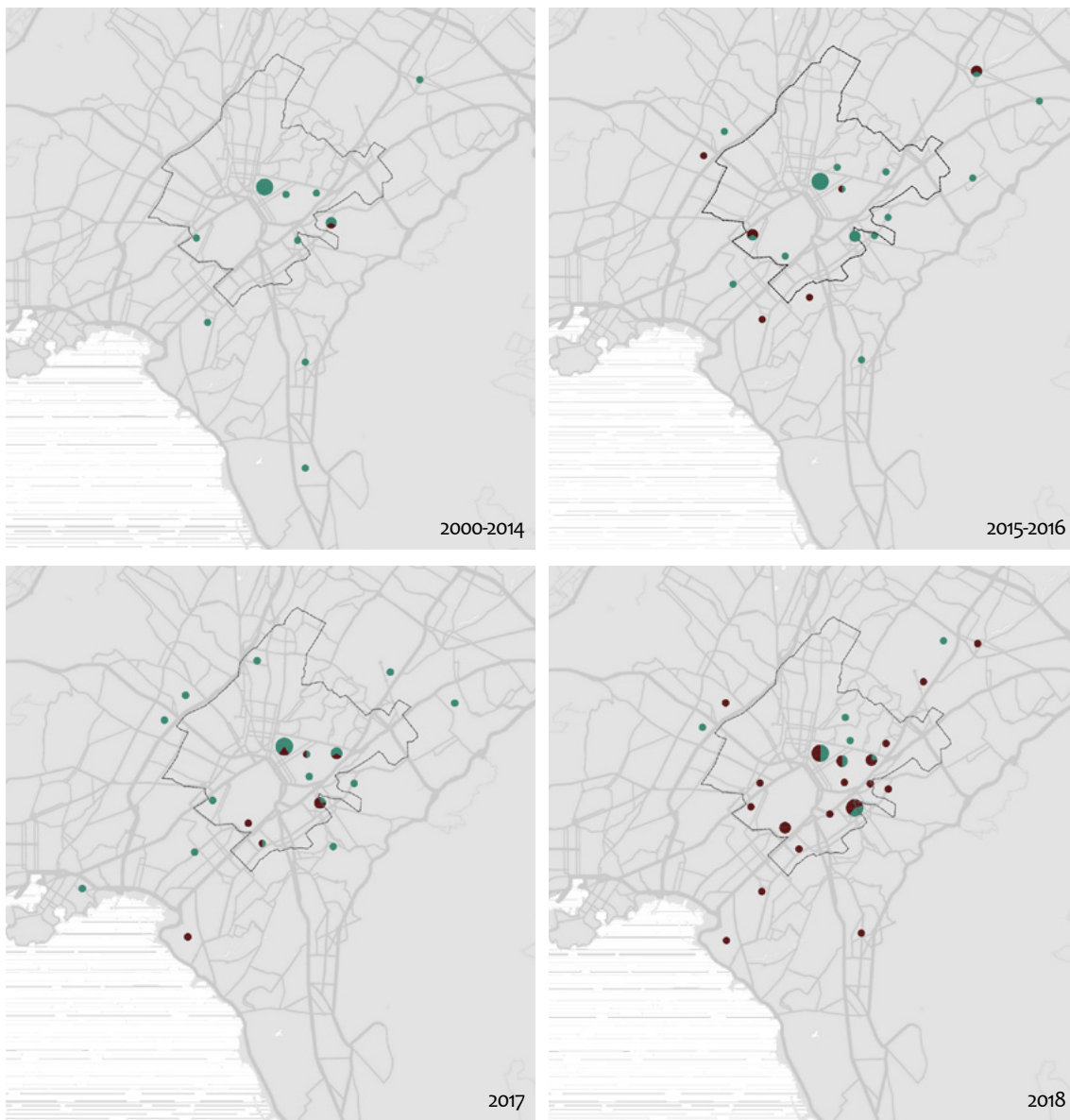

εικ.10. Ποσοστά απαντήσεων του δείγματος σχετικά με την επιτυχή ή ανεπιτυχή αναζήτηση κατοικίας προς σταθερή μίσθωση, ανά χρονολογία.

Μέσα από τις απαντήσεις, αναδεικνύονται συγκεκριμένες γειτονιές του κέντρου της πόλης, οι οποίες ξεχωρίζουν στις προτιμήσεις του δείγματος, ενώ ταυτόχρονα φαίνεται να μειώνεται η προσφορά κατοικιών προς μακροχρόνια μίσθωση σε αυτές. Οι περισσότεροι αναφέρουν ως σημαντικότερα κριτήρια για την επιλογή περιοχής κατοίκησης: την εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στην εργασία τους ή/και στην σχολή φοίτησης τους, την άμεση πρόσβαση σε Μ.Μ.Μ., την ύπαρξη χαμηλών ενοικίων, την κατοίκηση σε περιοχές όπου η αναψυχή, οι υπηρεσίες και τα καταστήματα είναι σε άμεση σχέση. Η ευκολία στις μετακινήσεις που προσφέρει το μετρό, η συγκέντρωση πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και υπηρεσιών και το γερασμένο, συνήθως μη επαρκώς συντηρημένο, και άρα φθινό κτιριακό δυναμικό, δικαιολογούν την προτίμηση στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου της πόλης, ειδικά γνωρίζοντας πως ο μισός πληθυσμός των ενοικιαστών στην Αθήνα είναι νέοι από 15 έως 34 ετών.

Μέσα από τις παραπάνω απεικονίσεις (εικ.11) διακρίνονται ως δημοφιλέστερες επιλογές κατοίκησης στο κέντρο της πόλης οι εξής περιοχές: Εξάρχεια, Παγκράτι, Κουκάκι, Νεάπολη Εξαρχείων, Αμπελόκηποι. Οι περιοχές αυτές αναφέρονται στις απαντήσεις των ερωτώμενων ως περιοχές αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση. Στις απαντήσεις αναφέρεται η χρονολογία της αναζήτησης και ακόμη, διευκρινίζεται αν ήταν επιτυχής ή όχι, αν κατάφεραν, δηλαδή, να κατοικήσουν στην περιοχή που είχαν επιλέξει.

- 1-2 αναφορές περιοχής
- 3-4 αναφορές
- 5-7 αναφορές
- ανεπιτυχής αναζητήσεις κατοικίας προς μίσθωση
- επιτυχής αναζητήσεις κατοικίας προς μίσθωση

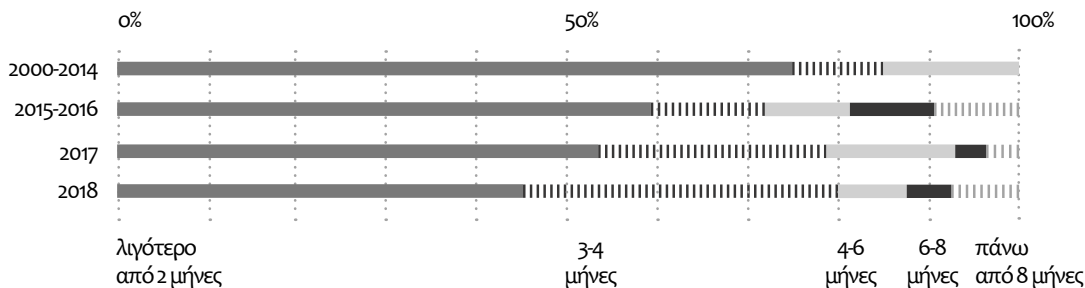
εικ.11. Συχνότητα αναφορών του δείγματος σε περιοχές, σχετικά με την επιτυχή ή ανεπιτυχή αναζήτηση κατοικίας προς σταθερή μίσθωση, ανά χρονολογία.

Οι απαντήσεις που αφορούν την περίοδο **2000-2014**, όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, ήταν λίγες (17% δείγματος), παρ' όλα αυτά οι αναφορές για δυσκολία στην αναζήτηση κατοικίας προς μίσθωση ήταν ελάχιστες (5% των απαντήσεων που αφορούν αυτήν την περίοδο, **εικ. 10**), επομένως δεν παρατηρείται κάποια έξαρση του φαινομένου στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου, παρά μόνο στην περιοχή Ζωγράφου (**εικ. 11**). Οι περισσότεροι ερωτώμενοι μάλιστα, είχαν καταφέρει να βρουν κατοικία, σε περιοχή της επιλογής τους, σε λιγότερο από 2 μήνες (**εικ.12**).

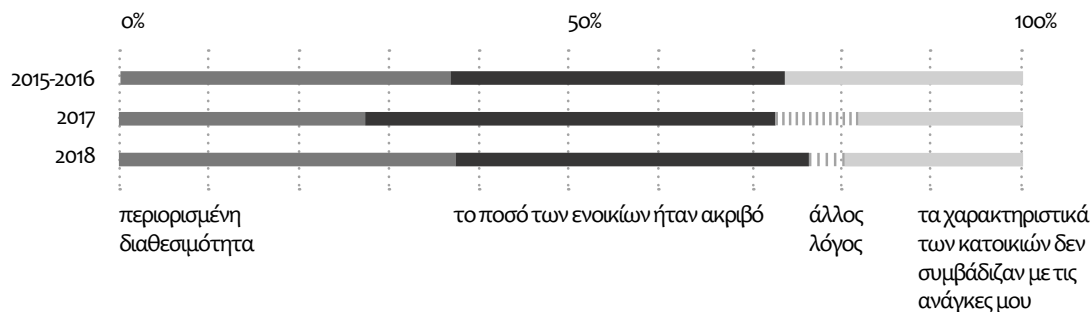
Κατά τη περίοδο **2015-2016** το ποσοστό των ανεπιτυχών αναζητήσεων κατοικίας προς μίσθωση αυξάνεται. Η περιοχή των Πετραλώνων εμφανίζεται συχνά στις απαντήσεις των ερωτώμενων ως προτίμηση, όμως φαίνεται η προσφορά κατοικιών να μην ανταποκρίνεται στη ζήτηση που διαμορφώνεται. Αντίθετα, η περιοχή των Εξαρχείων και η περιοχή του Παγκρατίου, παρότι βρίσκονται ψηλά στις προτιμήσεις του δείγματος, είναι σε θέση να απορροφήσουν τους ενδιαφερόμενους (**εικ.11**). Σχετικά με τον χρόνο αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση, από την άλλη, το ποσοστό των ερωτώμενων που χρειάστηκε να περιμένουν από 3 έως και πάνω από 8 μήνες για να ενοικιάσουν κατοικία σε κάποια από τις περιοχές που είχαν επιλέξει, αυξάνεται στο 40% (**εικ. 12**). Πάνω από το 75% των ερωτώμενων, σημειώνουν πως οι αναζητήσεις τους ήταν ανεπιτυχής λόγω του υψηλού κόστους των ενοικίων για τις δυνατότητες τους, και λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας σε κατοικίες προς σταθερή μίσθωση (**εικ. 13**).

Το **2017** η αναλογία επιτυχών και ανεπιτυχών αναζητήσεων είναι σε κοντινά επίπεδα με την προηγούμενη περίοδο. Είναι η πρώτη χρονιά που εμφανίζεται κορεσμένη η περιοχή των Εξαρχείων, σύμφωνα με τις απαντήσεις του δείγματος. Αμπελόκηποι και Παγκράτι είναι ψηλά στις προτιμήσεις των ερωτώμενων παρ' όλα αυτά εμφανίζονται δυσκολίες στην ανεύρεση κατοικίας. Τέλος, το Κουκάκι εμφανίζεται ήδη κόκκινο (**εικ. 11**). Το ποσοστό των ατόμων που χρειάστηκαν λιγότερο από 2 μήνες για να βρουν κατάλληλη κατοικία προς μίσθωση συνεχώς πέφτει, ενώ φαίνεται να χρειάζεται όλο και περισσότερος χρόνος αναζήτησης (**εικ. 12**). Για τη χρονιά αυτή, οι ερωτώμενοι αναφέρουν ως κύρια αιτία για την δυσκολία που αντιμετώπισαν στην ανεύρεση κατοικίας προς μίσθωση, τα υψηλά κόστη των ενοικίων (**εικ. 13**).

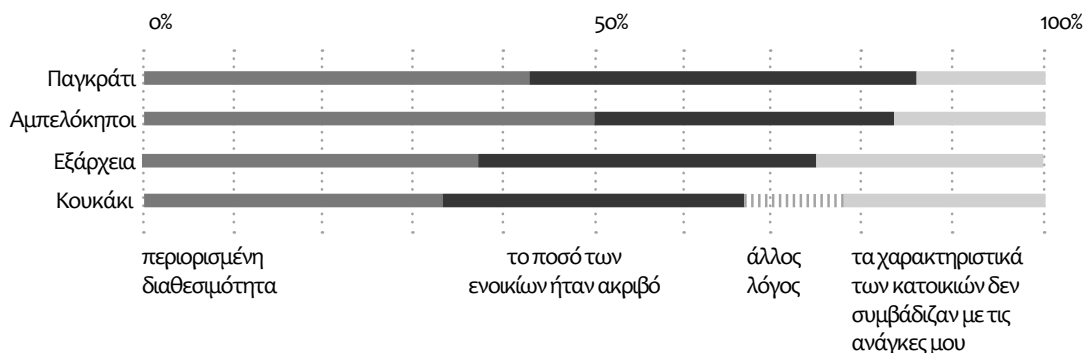
Βλέπουμε πως το **2018**, εκτός της αύξησης του ποσοστού των ανεπιτυχών αναζητήσεων, του κόκκινου χρώματος δηλαδή στον χάρτη, στο 60% (**εικ. 10**), εμφανίζονται περισσότερες συνοικίες ως αναφορές, σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Δίνεται η εντύπωση πως το 2018 οι αναζητήσεις έχουν ήδη προσανατολιστεί και προς άλλες περιοχές, εκτός των στενών ορίων του κέντρου της πόλης, που απ' ότι φαίνεται όμως, δεν είναι πάντα σε θέση να καλύψουν τη ζήτηση που προκύπτει. Το Κουκάκι αποτελεί τη μόνη περίπτωση περιοχής με αρκετά υψηλή ζήτηση, από τις αναφορές των ερωτώμενων, στην οποία σημειώνονται μόνο ανεπιτυχής αναζητήσεις κατοικίας. Αμπελόκηποι και Νεάπολη αποτελούν περιοχές αντίστοιχης ζήτησης με το Κουκάκι, στις οποίες παρότι σημειώνονται κάποιες επιτυχής αναζητήσεις, διαφαίνεται η τάση προς μία κατάσταση κορεσμού, και αδυναμίας απορρόφησης κατοίκων. Τα Εξάρχεια και το Παγκράτι εμφανίζονται ως οι δημοφιλέστερες επιλογές του δείγματος για αναζήτηση κατοικίας προς μίσθωση τη χρονιά αυτή, ενώ και στις δύο συνοικίες το μέρος των ανεπιτυχών αναζητήσεων είναι, αναλογικά, μεγάλο (**εικ. 11**). Το 35% των ερωτώμενων χρειάστηκε 3-4 μήνες για να ενοικιάσει κατοικία, ενώ συγκριτικά με τις υπόλοιπες χρονιές φαίνεται να απαιτείται όλο και περισσότερος χρόνος για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, με όλο και χαμηλότερα ποσοστά επιτυχίας (**εικ. 10 και 12**). Η περιορισμένη διαθεσιμότητα ακινήτων προς μίσθωση και το υψηλό κόστος ενοικίων, αποτελούν και για τη χρονιά αυτή, την κύρια αιτία των ανεπιτυχών αναζητήσεων, με βάση το δείγμα του ερωτηματολογίου (**εικ. 13**). Ενδιαφέρον έχει και η διαμόρφωση των λόγων που συντέλεσαν στις ανεπιτυχής αναζητήσεις ανά περιοχή, αφού πρόβλημα περιορισμένης διαθεσιμότητας, αναφέρεται σε μεγαλύτερο βαθμό στους Αμπελόκηπους, και υψηλότερα κόστη ενοικίων στο Παγκράτι (**εικ. 14**).

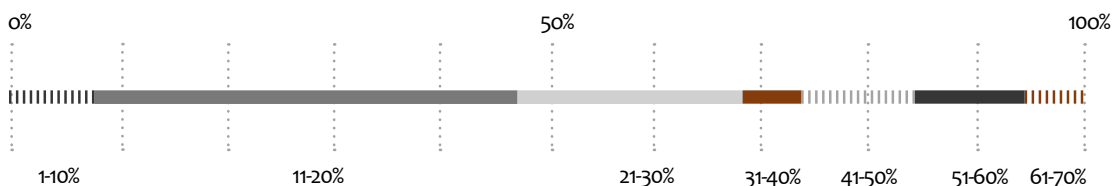
εικ.12. Ποσοστά απαντήσεων του δείγματος σχετικά με το χρόνο αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση στην Αθήνα, ανά χρονολογία.

εικ.13. Ποσοστά απαντήσεων του δείγματος σχετικά με τους λόγους ανεπιτυχούς αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση στην Αθήνα, ανά χρονολογία.

εικ.14. Ποσοστά απαντήσεων του δείγματος σχετικά με τους λόγους ανεπιτυχούς αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση στην Αθήνα, ανά περιοχή, το έτος 2018.

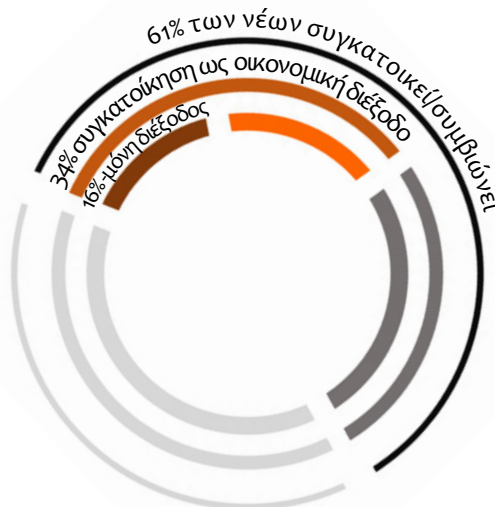
εικ.15. Ποσοστό κόστους ενοικίασης κατοικίας στην Αθήνα, επί των μηνιαίων εισοδημάτων, σύμφωνα με τις απαντήσεις των νέων εργαζόμενων 15-34 ετών του δείγματος.

Εστιάζοντας σε στοιχεία που σκιαγραφούν ποιότητες διαβίωσης νέων μισθωτών κατοικίας

Με το κόστος της στέγασης να αυξάνεται και την προσφορά κατοικιών προς μακροχρόνια μίσθωση να περιορίζεται σε πολλές περιοχές, διαμορφώνεται μία πραγματικότητα που για πολλές μεγαλουπόλεις του δυτικού κόσμου έχει ήδη μετατραπεί σε προβληματικό φαινόμενο. Ταυτόχρονα, ένα πολύ μεγάλο μέρος της ομάδας των ενοικιαστών αποτελούν οι νέοι από 15-34 ετών, ένας πληθυσμός που στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης, συνηθίζεται να αμείβεται με πολύ χαμηλά ποσά και να μαστίζεται από την ανεργία. Προκειμένου, λοιπόν, να αναδυθούν οι πρακτικές που ακολουθούνται προς την κατεύθυνση της ανεξαρτητοποίησης από το γονικό νοικοκυριό, αναλύονται οι αναφορές των ερωτώμενων αυτής της κατηγορίας, σε αναγκαίες λύσεις, ώστε να επιτυγχάνεται η διασφάλιση των ποιοτήτων διαβίωσης που θέτονται.

Το 61% του πληθυσμού αυτού δηλώνει πως βρίσκεται σε καθεστώς συγκατοίκησης, ενώ το 39 % των νέων ερωτώμενων κατοικεί μόνο του. Προκειμένου να υπάρξει η δυνατότητα αυτονόμησης, ανεξαρτητοποίησης και ποιοτικής διαβίωσης στην Αθήνα, το 34% των ερωτώμενων δηλώνει πως επιλέγει την συγκατοίκηση ως διέξοδο. Οι λόγοι σχετίζονται με οικονομικούς παράγοντες, αφού για το 15% εξ αυτών, αποτελεί μονόδρομο μία τέτοια λύση, ενώ για το υπόλοιπο 18% αποτελεί μία σημαντική διευκόλυνση (εικ. 16). Το μεγαλύτερο μέρος (59%), δηλώνει πως συγκατοικεί με έναν/μία σύντροφο, ενώ το 19% δηλώνει πως συμβιώνει με τους γονείς και την υπόλοιπη οικογένεια του και το 13% με φιλικά πρόσωπα. Τέλος, διαχωρίζοντας το δείγμα των νέων ανά απασχόληση, παρατηρεί κανείς πως το μεγαλύτερο ποσοστό συγκατοικήσεων για λόγους οικονομικούς το έχουν οι σπουδαστές και οι άνεργοι. Το ποσοστό συγκατοίκησης συνολικά είναι υψηλότερο, παρ' όλα αυτά, στους εργαζόμενους νέους, με το 45% να δηλώνει πως κατοικεί μόνο του.

Συνεχίζοντας με αυτόν τον διαχωρισμό, και εστιάζοντας πια μόνο στους νέους εργαζόμενους, επιχειρείται μία απεικόνιση σχέσεις εισοδήματος και κόστους στέγασης. Από την συγκεκριμένη απεικόνιση, εξαιρούνται οι σπουδαστές, οι άνεργοι, και οι υπόλοιπες περιπτώσεις, προκειμένου να υπάρξει, όσο το δυνατόν, μία σχέση πιο κοντά σε πραγματικά μεγέθη, μιας και οι ομάδες αυτές συχνά στηρίζονται οικονομικά είτε από την οικογένεια, είτε από το κράτος, είτε από άλλους φορείς και άρα τα εισοδήματα που αναφέρουν ως απαντήσεις ενδέχεται να μην είναι τα πραγματικά. Αναλύοντας τις απαντήσεις του δείγματος, εμφανίζεται, λοιπόν, το 39% των νέων ερωτώμενων να καλείται να αποδώσει το 11-20% του μηνιαίου εισοδήματος του ως κόστος μισθώματος της κατοικίας του. Σε υψηλά επίπεδα παραμένει και η αμέσως επόμενη κλάση, όπου στο 21% του πληθυσμού αυτού, η ανάγκη ενοικίασης κατοικίας κοστίζει από 21-30% του μηνιαίου εισοδήματος τους (εικ. 15).

εικ.16. Η εικόνα της συγκατοίκησης σε ποσοστά, σύμφωνα με τις απαντήσεις των νέων 15-34 ετών του δείγματος.

II. Δεύτερη ανάγνωση: εμβαθύνοντας σε ποιοτικά στοιχεία του ζητήματος, μέσω συνεντεύξεων

Η ποσοτική έρευνα χαρακτηρίζεται από μία μη ευέλικτη δομή, η οποία δεν επιδέχεται αλλαγές κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, καθιστώντας τη χρήσιμο εργαλείο για τη συλλογή ενός όγκου δεδομένων και την ανάδειξη τάσεων¹². Η δειγματοληψία του διαθέσιμου δείγματος, που επιλέχθηκε για τον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, αποτέλεσε μία αφετηρία για τη διερεύνηση, και συνέβαλε στην ανάδυση μίας εικόνας της πραγματικότητας που αφορά τους ερωτώμενους, από την οποία, ωστόσο, απουσιάζουν σημαντικά ποιοτικά στοιχεία. Για τον λόγο αυτό, η εμπλούτιση της εικόνας κρίθηκε απαραίτητη, ενώ ο τρόπος που επιλέχθηκε, στην κατεύθυνση αυτή, είναι η διαδικασία των συνεντεύξεων.

Έχοντας, λοιπόν, ως βάση τα στοιχεία της ποσοτικής διερεύνησης και επιχειρώντας ταυτόχρονα μία εμβάθυνση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των συνεπειών του μετασχηματισμού της σχέσης προσφοράς και ζήτησης κατοικίας προς σταθερή μίσθωση στο κέντρο της Αθήνας, διεξήχθησαν κάποιες συνομιλίες επί του θέματος. Προκειμένου να εμπλουτιστούν τα δεδομένα της πρώτης φάσης, επιλέγεται η διατήρηση κοινών αξόνων με το ερωτηματολόγιο και η ανάπτυξη μίας συζήτησης με τους/τις ερωτώμενους/ες γύρω από την εμπειρία της καθημερινότητας σε σχέση με αυτό το ζήτημα. Πρόκειται για ημιδομημένες συνεντεύξεις, στις οποίες διατηρείται σε μεγάλο βαθμό η ελεύθερη κατεύθυνση της συζήτησης από τον ομιλητή σε θέματα για τα οποία επιθυμεί να μιλήσει περισσότερο. Για την επιλογή των ομιλητών στηρίχθηκα αρχικά σε πρόσωπα κλειδί του κοινωνικού μου περιγύρου, πρόσωπα με προκαθορισμένα χαρακτηριστικά, που γνώριζα δηλαδή, πως έχουν πρόσφατη εμπειρία στην αναζήτηση κατοικίας προς μίσθωση, ενώ στη συνέχεια μέσα από την συζήτηση του θέματος, συχνά, μου προτεινόταν η συνομιλία με κάποιο άλλο πρόσωπο, γνωστό του προηγούμενου, εφαρμόζοντας ουσιαστικά τη δειγματοληψία της χιονοστιβάδας¹³. Ταυτόχρονα, επιχειρήθηκε η διατήρηση διαφορετικών χαρακτηριστικών ανά ομιλητή, ώστε να υπάρχει μία στοιχειώδης αντιπροσώπηση των ομάδων που ανήκουν. Οι ερωτώμενοι/ες που συμμετείχαν είναι συνοπτικά: η Άννα Γ., 25 ετών, εργαζόμενη η οποία μετακόμισε πρόσφατα στην Αθήνα, η Μελίσσα Ζ., 41 ετών, άνεργη μητέρα που έχει μεγαλώσει στην Αθήνα, ο Άρης Ζ., 34 ετών, ιδιοκτήτης μικρού τοπικού καταστήματος που έχει μεγαλώσει στην Αθήνα, έχει ζήσει κάποια χρόνια στην επαρχία της Ελλάδας και επέστρεψε και πάλι στην Αθήνα, και τέλος η Μαργαρίτα, 19 ετών σπουδάστρια στην πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, που ήρθε πέρυσι στην Αθήνα, ενώ μεγάλωσε στην επαρχία. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα σημαντικότερα τμήματα των περιγραφών από τις συνομιλίες.

Συνέντευξη Άννας Γ. 25ετών – Εργαζόμενη

Η προσέγγιση συνέβη μέσω κοινού φιλικού προσώπου κατόπιν δικής του προτροπής, αφού η ερωτώμενη είχε μόλις περάσει από αυτή τη διαδικασία μετακομίζοντας πριν λίγο καιρό. Η συζήτηση έγινε τηλεφωνικά και κράτησε περίπου 10 λεπτά.

Τότε είχαμε ξεκινήσει να ψάχνουμε το 2016 [...] Τα σπίτια στις τιμές που ψάχναμε εμείς, που ήταν περίπου στα 300 €, δεν θεωρείται και πολύ χαμηλή για μένα τουλάχιστον, ήταν σπίτια στα οποία δε μπορούσες να μείνεις εύκολα μέσα, ήταν χάλια η κατάσταση.

2018. Ψάχναμε περίπου 1.5 χρόνο, με καθημερινή αναζήτηση στη χρυσή ευκαιρία, όλη μέρα. Πάρα πολύ μεγάλος ανταγωνισμός και υπερβολικές απαιτήσεις από τους ιδιοκτήτες θα έλεγα [...]

Από ιδιοκτήτες κάποιοι ήταν συνεργάσιμοι, αλλά και πάλι σε ρωτούσαν πολλά πράγματα για τη προσωπική σου ζωή. Δηλαδή, αν έχεις σχέση, πόσα χρόνια είσαι με τον άλλον, δηλαδή κάποιοι σε έφερναν σε δύσκολη θέση. Επρεπε να εμβαθύνεις πιο πολύ στη προσωπική σου ζωή. Πολύ σημα-

12 «Κοινωνιολογική έρευνα - Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών», Ν. Κυριαζή, εκδόσεις πεδίο, Αθήνα 2011. Σελ. 47

13 «Κοινωνιολογική έρευνα - Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών», Ν. Κυριαζή, εκδόσεις πεδίο, Αθήνα 2011. Σελ. 117

σία στη δουλειά.. δηλαδή πόσα χρόνια δουλεύεις, τι δουλειά κάνεις... και αν και ο σύντροφος σου δουλεύει και πόσα χρόνια. Πόσα χρόνια είσαι μαζί με τον άλλον. Πολλές φορές μιλάγαμε στο τηλέφωνο.. και δεν προλαβαίναμε καν να φτάσουμε στο σημείο να δούμε το σπίτι. Γιατί μας έλεγαν γίνεται χαμός.. ή θα έρθετε αλλά θα είναι και άλλα άτομα ταυτόχρονα. Και λέγαν «να ο άλλος μου δίνει παραπάνω» ως πούμε... οπότε ζήτησαν και εγγυήσεις μεγάλες κάποιου.. είχαμε δει αγγελία που ζητάγε 6 ενοίκια μπροστά προκαταβολή.. πράγμα πολύ παράλογο. Είχε τύχει να πάμε να δούμε σπίτι και μας είπε ο ιδιοκτήτης «ξέρετε ο άλλος δίνει ακόμα πιο πολλά για εγγύηση .. εσείς τα δίνετε αυτά;» Η «ο άλλος το ανεβάζει ακόμα πιο πολύ το ενοίκιο.. εσείς τα δίνετε;»... δηλαδή πήγαινες ανταγωνιστικά με τους άλλους..

[...] Δυσκολευτήκαμε να βρούμε.. και γενικά ήταν πολύ ψυχοφθόρο. Το ακούω πάρα πολύ και γύρω μου ... Δεν υπάρχει κάποιος που να έχω συζητήσει και να μου έχει πει άλλο, γιατί τώρα μετακομίζουν πολλοί φίλοι και ζευγάρια μένουν μαζί ή έρχονται από άλλες περιοχές και έχω πολλούς γνωστούς. Έχουν δυσκολευτεί όλοι πάρα πολύ να βρουν σπίτι κάπου κεντρικά στην Αθήνα. Με βάσει αυτά που έχω δει και έχω ακούσει από γύρω γύρω... είναι παντού το πρόβλημα... έχω αυτήν την αίσθηση... αυτό φαίνεται και από τις αγγελίες, δηλαδή οι αγγελίες έχουν πάρα πολύ μεγάλη ζήτηση σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Φτάναμε σε σημείο να μιλήσουμε για να δούμε σπίτι και να έχει ενοικιαστεί στη πρώτη ώρα που έχει ανέβει... ή να πάμε να το δούμε και να το έχει νοικιάσει και να μη μας το έχει πει. [...] Είχαμε πετύχει και ένα παράξενο, με έναν ιδιοκτήτη που μπορούσες να επικοινωνήσεις μόνο μέσω email και έλεγε ότι το ενοικιάζει μέσω Airbnb¹⁴ το σπίτι γιατί ήταν ξένος, αλλά δεν το συνέχισα. Φαντάσου εμείς δεν αναζητούσαμε και κάτι εξεζητημένο.. αρχικά όσο προχωράς και δε βρίσκεις... ρίχνεις τις απαιτήσεις σου και προσπαθείς να προσαρμοστείς και να βολευτείς. Οποτε εμείς ψάχναμε ένα σπίτι δυάρι ή τριάρι. Εντάξει δεν είναι παράλογο να θες να είσαι άνετος σε αυτό το σπίτι που θα μείνεις... δύο άτομα κιόλας. Να είναι φωτεινό ή κάτι τέτοιο. Οπότε αυτά είναι ακόμα πιο δύσκολο να τα βρεις... Το ενοίκιο που δίνουμε τώρα, ευτυχώς, είναι λίγο χαμηλότερο από αυτό που θα μπορούσε να ζητήσει κάποιος για αυτό το σπίτι, γιατί είναι και μεγάλο σχετικά, γύρω στα 70 τ.μ.. Επειδή έχουμε δει και πολλά σπίτι και σε χειρότερη κατάσταση και ζητούσαν πάρα πολλά λεφτά. Εμείς 430€ δίνουμε και γενικά δεν έχουμε θέμα να το καλύψουμε, είμαστε και δύο και μοιράζεται..

Μέσα από την εμπειρία της Άννας, ενισχύεται η αντίληψη πως η σχέση προσφοράς και ζήτησης κατοικίας προς μίσθωση έχει αποσταθεροποιηθεί σε πολλές γειτονίες της Αθήνας, ενώ περιγράφονται τα πολλαπλά επίπεδα της δυσκολίας αναζήτησης και ανεύρεσης κατοικίας. Η σύγκριση που γίνεται μεταξύ του έτους 2016 και 2018, καταλήγει πως από το 2016 υπήρχε μία τάση αύξησης των τιμών ακόμη και των ακινήτων που δεν ήταν καλά συντηρημένα, άρα πιθανό να σχετίζεται με μία αύξηση της ζήτησης, παρ' όλα αυτά η εμπειρία της αναζήτησης το 2018 φαίνεται να την δυσκόλεψε πολύ περισσότερο. Έχει ενδιαφέρον πως η διαδικασία χαρακτηρίζεται ως «ψυχοφθόρα» από την ερωτώμενη, μιας και φάνηκε πως μία στοχευμένη και μεθοδική αναζήτηση ενός νέου εργαζόμενου ατόμου, με μία μέση οικονομική ευχέρεια, δεν στάθηκε ικανή συνθήκη για την άμεση κάλυψη της ανάγκης στέγασης. Η στάση των ιδιοκτητών που περιγράφεται, συνδέεται με το αυξημένο ενδιαφέρον που επικρατεί, με την καχυποψία απέναντι στους υποψήφιους μισθωτούς κατοικίας, που καθιερώθηκε, σε μεγάλο βαθμό, κατά την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, για τη μη τήρηση των συμφωνηθέντων όρων του συμβολαίου. Η αυστηρότητα των προϋποθέσεων που τίθενται από πλευρά ιδιοκτητών, καθώς και η έντονη διείδυση στα προσωπικά δεδομένα του υποψήφιου ενοικιαστή, θυμίζει παγιωμένες καταστάσεις των μεγαλουπόλεων της κεντρικής Ευρώπης, όπως στο Παρίσι για πα-

14 Airbnb: είναι ιστοσελίδα καταχώρησης, εύρεσης και, συνήθως, βραχυχρόνιας ενοικίασης καταλυμάτων. Η εταιρεία ιδρύεται το 2008 με έδρα το Σαν Φρανσίσκο και αναπτύσσεται ταχύτατα από την στιγμή που, όπως αναφέρουν οι ιδρυτές της, εξασφάλιζαν για τον κάθε χώρο την ελκυστικότερη παρουσίαση που ήταν δυνατή και τις απαραίτητες δικλείδες ασφαλείας για τους χρήστες. Εντάσσεται στην οικονομία του διαιρισμού. Το 2008 γινόταν μία κράτηση την μέρα, το 2012 έφτασε να πραγματοποιείται μία κράτηση ανά 2 δευτερόλεπτα ενώ το 2015 η συχνότητα είναι 500 χιλιάδες διανυκτερεύσεις την μέρα. Η δημοτικότητα της πλατφόρμας όπως μας δείχνουν τα στοιχεία είναι τεράστια.

ράδειγμα, που χρειάζεται κανείς να εγγυηθεί με περιουσιακά στοιχεία για να καταφέρει να μισθώσει μία κατοικία. Για τα ελληνικά δεδομένα τέτοιες απαιτήσεις βρίσκονται εκτός του ισχύοντος νομικού πλαισίου (ποσό εγγύησης π.χ.), όμως στην πράξη δεν φαίνεται να έχει σημασία για πολλούς.

Συνέντευξη Μελίσσας Ζ. 41 ετών - Ανεργη

Με το πρόσωπο αυτό διατηρώ κοινωνικές σχέσεις, και έτσι γνωρίζοντας ότι μπήκε στη διαδικασία αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση, κανόνισα την συζήτηση. Επιλέχθηκε, από τον περίγυρο μου, διότι αποτελεί πρόσωπο κλειδί για την θεματολογία που διερευνάται. Η συνομιλία έγινε και πάλι τηλεφωνικά και κράτησε περίπου 10 λεπτά.

Από σπίτια δεν υπάρχει τίποτα. Δεν είχε χρειαστεί να ψάξω ποτέ, φέτος πρώτη φορά, αλλά αυτό δεν το περίμενα. [...] Για παράδειγμα, ένα δυάρι 400€, νέα Σμύρνη κοντά στη Συγγρού και είχα πάρει τηλεφώνω να ρωτήσω πληροφορίες. Μου λέει ο ιδιοκτήτης «εγώ είμαι ιδιώτης... αν θέλετε να συζητήσουμε πρέπει να ξέρω πόσα άτομα θα είστε;» του απάντησα ότι θα είμαι εγώ με τα τρία μου παιδιά, τέσσερις στο σύνολο.. και μου λέει «τέσσερα άτομα... για να βγαίνετε... θα πρέπει το εκκαθαριστικό σας να δείχνει πάνω από 45.000 €», και συνεχίζει λέγοντας μου «κοιτάξτε να δείτε.. αν θέλετε να κλείσουμε κάποιο ραντεβού... γιατί και εγώ πρέπει να έχω κάποιο κριτήριο... δεν μπορώ να πηγαίνω με όλους να το δείχνω το σπίτι... πρέπει να έρθετε με ένα τέτοιο εκκαθαριστικό». Οντας άνεργη αυτή τη περίοδο, φυσικά δεν είχε νόημα να συζητήσω παραπάνω. Αυτό ήταν και το άγχος μου σε όλη αυτή τη διαδικασία, αν θα με απορρίψουν πριν καν με αφήσουν να δω το σπίτι και να έχω μία ευκαιρία να τους δείξω ότι μπορούν να με εμπιστευτούν.

Είχα πετύχει και αγγελία που σου έλεγε να επικοινωνήσεις με τον ιδιοκτήτη μόνο μέσω email. Το σπίτι στις φωτογραφίες φαινόταν πολύ ελκυστικό. Εστειλα και στην απάντηση, ο ιδιοκτήτης ισχυρίστηκε ότι ενοικιάζει το ακίνητο του μακροπρόθεσμα μέσω Airbnb για λόγους ασφαλείας γιατί έμενε εξωτερικό και προκειμένου να το επισκεφτώ έπρεπε να του κάνω κατάθεση δύο ενοίκια, 800 €. Μόνο για να το δω. Αν μου δεν μου άρεσε θα μου επέστρεφε τα χρήματα εντός δύο ημερών. Επικοινωνήσα με την Airbnb και φυσικά μου πρότεινε να μη συνεχίζω την διαδικασία γιατί το πιθανότερο είναι να επρόκειτο για απάτη.

[...] Τελικά βρήκα ένα σπίτι στα άνω Πετράλωνα. 250 €, 40 τ.μ. για να έμενα μόνη μου τελικά. Οι ιδιοκτήτες πολύ παράξενοι, ήταν ένα ζευγάρι ηλικιωμένων που έμεναν από κάτω από το διαμέρισμα που ενοικιάζαν, που δεν ήθελε καν να κάνουμε συμβόλαιο, δεν ήθελαν να υπογράψουμε τίποτα. Δεν ήθελαν καθόλου παιδιά στο σπίτι. Σε σχέση με τα άλλα αυτό τουλάχιστον είχε μπαλκόνι, όποτε σκέφτηκα ότι είναι ευκαιρία και δέχτηκα. Δεν έβρισκα και τίποτα κάτω από 350€ και έπρεπε να βρω σπίτι άμεσα. [...] Μετά από 15 μέρες κατάλαβα ότι είχαν μπει με άλλα κλειδιά στο σπίτι μου, όσο έλειπα. Πήγα και τους μίλησα, τους είπα ότι θέλω να φύγω και αρνούνται να μου δώσουν πίσω τα ενοίκια της εγγύησης. Μάλιστα παραδέχονται ότι μπήκαν στο σπίτι μου αφού το νοίκιασα αλλά δεν θεωρούν ότι είναι κάτι κακό αυτό.

Οι δυσκολίες πολλαπλασιάζονται όταν κάποιος/α άνεργος/η αναγκάζεται να περάσει μέσα από αυτή τη διαδικασία. Η οικονομική κατάσταση του ενδιαφερόμενου ενοικιαστή πάντοτε αποτελούσε σημαντικό κριτήριο για τον ιδιοκτήτη, όμως η αυστηροποίηση των τεκμηρίων που ζητούνται και ο ανταγωνισμός με όρους πλειστηριασμού που περιγράφεται πιο πάνω, έχει ως αποτέλεσμα την διαμόρφωση συνθηκών από τις οποίες αποκλείονται μερίδες πληθυσμού. Τα άτομα αυτά που παραγκωνίζονται, δεν ανήκουν απαραίτητα σε ομάδες που πλήττονται από μορφές φτώχειας, δεν αποτελούν δηλαδή μία κοινωνική ομάδα που χρήζει ειδικής και ευαίσθητης μεταχείρισης, αντιθέτως, συχνά αποτελούν μέρος μίας μέσης οικονομικά κατηγορίας, που στερούνται εργασιακής σταθερότητας ή και νομιμότητας.

Και στις δύο περιγραφές γίνεται αναφορά για διάθεση ακινήτων προς μακροχρόνια μίσθωση μέσω Airbnb. Ενδεχομένως κάποιοι, στηριζόμενοι στις πολλές επιλογές που δίνει

η πλατφόρμα, στην διασημότητα, στην επιτυχία της και στην άγνοια του κόσμου, επιχειρούν να αποσπάσουν χρήματα. Μία τέτοια τακτική στηρίζεται στη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι ενδιαφερόμενοι στην εύρεση κατοικίας, καθώς και στη συγκυριακά, μεγάλη διάδοση του Airbnb στην πόλη.

Συνέντευξη Αρη Ζ. 34 ετών - Εργαζόμενος

Το προηγούμενο πρόσωπο με παρέπεμψε σε αυτό, καθώς είχε μετακομίσει πρόσφατα στην Αθήνα. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφώνου και κράτησε 8 λεπτά.

Εμείς ήρθαμε το 2016 στην Αθήνα [...], δυσκολευτήκαμε και τότε αλλά όχι σαν φέτος. Είχαμε νοικιάσει τότε ένα σπίτι μεγάλο για να χωράμε με τα παιδιά. Ηρθε πριν κάνα δίμηνο ο ιδιοκτήτης και μας είπε ότι θέλει να το πουλήσει και να φύγουμε. Ηρθε ο αγοραστής και μου ζήτησε να υπογράψω χαρτί ότι μέχρι 1/1/19 θα έχω φύγει από το σπίτι. Εγώ του είπα ότι δεν υπογράφω τίποτα, ότι είμαστε λιγότερο από 3 χρόνια εδώ πέρα και δεν μπορεί να μας διώξει έτσι κι αλλιώς. Το ήξερα ότι δεν πρόκειται να προλάβουμε να βρούμε κάτι σε δυο μήνες, ότι και να μου λέει, εγώ το ήξερα, δεν μπορούσα να αγχωθώ και με αυτό. Από παντού το ακούς το πρόβλημα. Τελικά για να βολευτούμε όλοι, ο αγοραστής μου πρότεινε να ανταλλάξουμε σπίτια. Ψάξαμε λίγο αλλά όλα τα 100 τ.μ. σπίτια είναι 500-600€ εδώ στο Γκύζη. Και που αλλού να πάμε, αφού έχουμε το μαγαζί εδώ. Αν πάμε μακριά δε θα προλαβαίνω να τα βλέπω τα παιδιά καθόλου το μεσημέρι που φεύγω για μια ώρα.[...] Τελικά δεχτήκαμε να ανταλλάξουμε, είναι και στη γειτονιά το σπίτι και φτηνό.

[...] Είχα και μια φίλη που έψαχνε. Δεν έβρισκε με τίποτα και είχε πάρει με τη σειρά, τους ιδιοκτήτες στο Airbnb και τους έστειλε μηνύματα. Και τους έλεγε ότι ενδιαφέρομαι να το ενοικιάσω μακροπρόθεσμα. Δεν έβγαλε πουθενά φυσικά.

Μία διαφορά που εντοπίζεται στην περίπτωση αυτή είναι πως δυσκολίες αναφέρονται και για την ανεύρεση μεγάλου διαμερίσματος. Συχνότερα γίνεται λόγος για το πρόβλημα που διογκώνεται με τα μικρά και μεσαία διαμερίσματα μέχρι 60 τ.μ., ενώ στα μεγάλα υπάρχει μεγαλύτερη προσφορά, καθώς δεν προσφέρονται για βραχυχρόνια μίσθωση, για παράδειγμα.

Μέσα από τη συζήτηση, τέθηκε και το θέμα των κριτηρίων, βάσει των οποίων επιλέγεται και η περιοχή κατοίκησης. Η μείωση, όσο το δυνατόν, του χρόνου μετακινήσεων μεταξύ εργασίας και κατοικίας, για πολύ κόσμο στην εποχή μας, αποτελεί μία ποιότητα βίωσης της καθημερινότητας που δεν είναι διατεθειμένοι να προσπεράσουν και να υποβαθμίσουν εύκολα. Το ίδιο ισχύει και για τα χαρακτηριστικά του διαμερίσματος, η γνωστή κοινωνική διαστρωμάτωση της πολυκατοικίας, για παράδειγμα. Η συνθήκη του να θέτει και να ιεραρχεί κανείς τα κριτήρια κατοίκησης και να αποφεύγει τον συμβιβασμό, αποτελεί μία διαδικασία που συμβάλει στο καθορισμό των ποιοτήτων διαβίωσης.

Ενδιαφέρον, όμως, έχουν οι πρακτικές που αναφέρονται, όταν το νομικό κομμάτι δεν είναι με το μέρος των ιδιοκτητών, προκειμένου να βρεθεί λύση. Η στάση των ιδιοκτητών κινείται, και στις τρεις περιπτώσεις, σε ένα πλαίσιο παράλογων απαιτήσεων και εκμετάλλευσης της κατάστασης που έχει διαμορφωθεί.

Συνέντευξη Μαργαρίτας 19 ετών - Σπουδάστρια

Αναζητούσα να συνομιλήσω με ένα/μία σπουδαστή/στρια που να μετακόμισε πρόσφατα στην Αθήνα, και μία κοινή γνωστή μου σύστησε αυτό το πρόσωπο. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφώνου και κράτησε 7 λεπτά.

Το σπίτι το είχα βρει έτοιμο από τον αδερφό μου, πέρυσι, όποτε δεν έχω ζήσει την αναζήτηση πολύ έντονα. Μένω Νεάπολη Εξαρχείων, και τώρα ξεκίνησα να ψάχνω σπίτι στην ίδια περιοχή περίπου, κέντρο δηλαδή, και δε βρίσκω. Ψάχνω περίπου τρεις μήνες ένα τρίρι σπíti και δε μπορώ να βρω τίποτα. Δεν βρίσκω τριάρια είναι όλα πολύ μικρά, δεν υπάρχουν καθόλου, και αυτά που μπορεί να βρω είναι πολύ ακριβά σε σχέση με την ποιότητα του σπιτιού. [...] Εχω αναγκαστεί να ρίξω και τα κριτήρια που είχα θέσει στην αρχή, προκειμένου να έχω περισσότερα αποτελέσματα στις αναζητήσεις μου και να αυξήσω τις πιθανότητες να βρω κάτι κάποια στιγμή. Δεν υπάρχουν

μεσαίου μεγέθους σπίτια, είναι όλα πάρα πολύ μικρά πάντως, συνήθως studio είναι τα περισσότερα, ακόμα και τα δωάρια ή θα ναι πολύ παλιά ή δε θα έχουν θέρμανση ή θα είναι γιαπιά και ζητάνε 400€. [...] Εγώ έχω πει να δίνω ενοίκιο μέχρι 350€ και δεν έχει αποτέλεσμα.

Με έναν ιδιοκτήτη που μίλαγε, μου έχει κάνει παζάρια με τα κοινόχρηστα, τα μισά διαμερίσματα της πολυκατοικίας τα είχε αυτός και τα άλλα μισά ο αδερφός του, και μου έλεγε ότι τα κοινόχρηστα θα τα βρίσκω μόνο μαζί του. [...] Περιστατικά περιέργα με ιδιοκτήτες γενικά δεν μου έχουν συμβεί, αυτός που μένω τώρα είναι πολύ καλός.

Στα Εξάρχεια τα σπίτια είναι σχεδόν όλα Airbnb, [...] παρότι δεν το έχω βιώσει μέσα από την εμπειρία μου μέχρι τώρα, είχα δει ένα ντοκιμαντέρ που μίλαγε για την περιοχή και έλεγε ότι αγοράζουν ολόκληρες πολυκατοικίες.

Και στην τελευταία συνέντευξη αναφέρεται το πρόβλημα της περιορισμένης διάθεσης κατοικιών προς σταθερή μίσθωση, και συγκεκριμένα στο κέντρο της πόλης. Γίνεται αναφορά στο πρόβλημα διάθεσης των μεσαίου μεγέθους διαμερισμάτων αλλά και στο πρόβλημα της ποιότητας και της τιμής. Σήμερα λοιπόν, στο κέντρο της Αθήνας, εκεί που συγκεντρώνονται, δηλαδή, το μεγαλύτερο μέρος των πανεπιστημιακών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, είναι εξαιρετικά δύσκολο για μία σπουδάστρια να βρει κατοικία με λιγότερο από 350€ ενοίκιο. Αντιλαμβάνεται κανείς πως μία τέτοια κατάσταση, είναι βέβαιο πως θα μετασηματίσει τις πρακτικές διαβίωσης ομάδων όπως αυτή των φοιτητών, στρέφοντας τους σε λύσεις συγκατοίκησης, κατοίκησης σε χώρους χαμηλής ποιότητας, κατοίκησης σε μακρινή απόσταση από τον καθημερινό τους προορισμό. Έχει ενδιαφέρον, τέλος, η εικόνα για το Airbnb, που παρότι δεν έχει βιώσει η ερωτώμενη κάποιο σχετικό περιστατικό, η φήμη της πλατφόρμας έχει ήδη φτάσει σε εκείνη ως βασική αιτία του προβλήματος.

III. Διαπιστώσεις

Μέσα από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου αλλά και μέσα από τις συζητήσεις, σκιαγραφείται χωρικά το ζήτημα της μειωμένης προσφοράς κατοικίας προς μακροχρόνια μίσθωση. Αντιλαμβάνεται κανείς πως οι περιοχές στις οποίες παρατηρείται αυτή η τάση περιορισμού συγκεντρώνονται γύρω από το ιστορικό κέντρο της πόλης, όπως θα περίμενε κανείς λόγω του τουριστικού ενδιαφέροντος, όμως παρατηρείται και μία διασπορά γεωγραφικά σε διάφορα τμήματα της μητροπολιτικής Αθήνας. Το φαινόμενο αυτό έχει επεκταθεί σε περιοχές κατοικίας που δε συναντά κανείς κάποιον πόλο έλξης, εκτός των τοπικών ή υπερτοπικών κέντρων διασκέδασης που συχνά διαθέτουν, όπως για παράδειγμα το Παγκράτι, τα Εξάρχεια, οι Αμπελόκηποι και το Κουκάκι. Η σταδιακή επιδείνωση της κατάστασης αποτυπώνεται και από τους χάρτες ανά χρονολογία, που προέκυψαν από το δείγμα, από τις συνομιλίες και από τα στατιστικά στοιχεία φορέων που αναφέρθηκαν.

Το φαινόμενο καταγράφεται μερικώς, και αποκλειστικά σε σχέση με τις διακυμάνσεις της αγοράς των ακινήτων ανά περιοχή, είτε από επίσημους φορείς, είτε μέσα από τη δημοσιογραφική έρευνα. Ετσι λοιπόν, δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία που να συμβάλλουν στην απεικόνιση των χωρικών σχημάτων εκτοπισμού της σταθερής κατοίκησης, παρά μόνο άρθρα που κάνουν αναφορές σε συγκεκριμένες περιοχές, περιγράφοντας μόνο τις ακραίες εκφάνσεις της κατάστασης, όπως για παράδειγμα τις περιπτώσεις εκπαιδευτικών, γιατρών, φοιτητών και εποχιακών υπαλλήλων, που αδυνατούν να βρουν στέγαση σε Μύκονο, Σαντορίνη, Χανιά κ.α. και καταφεύγουν είτε σε λύσεις κατοίκησης σε αντίσκηνα, διαμορφωμένα containers είτε αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις θέσεις τους. Αυτές οι καταστάσεις διαμορφώνονται σε περιοχές όπου το οικιστικό απόθεμα είναι περιορισμένο, ενώ στην περίπτωση της Αθήνας, με τα δεδομένα που γνωρίζουμε, περιγράφεται περισσότερο το ζήτημα εκτόπισης των μόνιμων κατοίκων σταδιακά, σε περιοχές που διατηρούν ένα ανεκμετάλλετο κτιριακό δυναμικό, αλλά βρίσκονται, κατά κύριο λόγο, μακριά από το κέντρο και δεν αποτελούν ελκυστικές επιλογές για επενδύσεις. Τέλος, έχει ενδιαφέρον πως αναφορές στις περιοχές του κέντρου, στο πλαίσιο αυτό, από τον κυρίαρχο λόγο, γίνονται όταν πρόκειται για νέα μαζικών αγορών διαμερισμάτων

ή και ολόκληρων πολυκατοικιών, από μεγαλοεπενδυτές.

Μέσα από την εμπειρία της καθημερινότητας, αντιλαμβάνεται κανείς πως η διαμόρφωση της κατάστασης αυτής, έχει επηρεάσει μία μεγάλη μερίδα του πληθυσμού που δεν σχετίζεται με την ιδιοκατοίκηση. Η δυσκολία ανεύρεσης κατοικίας, λόγω περιορισμένης διαθεσιμότητας αλλά και λόγω υψηλών ενοικίων, φαίνεται να έχει οδηγήσει ήδη στην ανάδυση πρακτικών που λειτουργούν ανασταλτικά. Η συγκατοίκηση κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος, ακολουθώντας τα πρότυπα του εξωτερικού, ενώ τα τελευταία χρόνια ιστοσελίδες για αναζήτηση συγκατοίκησης, στην Ελλάδα, αριθμούν χιλιάδες αγγελίες. Οι ιδιοκτήτες του *sygkatoikos.com*, για παράδειγμα, αναφέρουν ενδεικτικά πως «κάθε φορά που ανακοινώνονταν νέα δυσβάσταχτα οικονομικά μέτρα, αυξάνονταν οι αγγελίες που δημοσιεύονταν στην ιστοσελίδα μας και η επισκεψιμότητα»¹⁵. Μέσα από τις απαντήσεις του δείγματος, η λύση αυτή για πολλούς αποτελεί μοναδική διέξοδος προς μία κατεύθυνση ανεξάρτητης και αυτόνομης διαβίωσης, διατηρώντας κάποιες ποιότητες καθημερινότητας. Δεν πρέπει να ξεχνά κανείς, πως στοιχεία που αφορούν τις μηνιαίες δαπάνες για την στέγαση στην Ελλάδα, βρίσκονται σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα σε σχέση με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ώρα που οι μισθοί και οι συντάξεις διατηρούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (εικ. 17-18). Η διατήρηση της επιλογής και της ιεράρχησης κριτηρίων για την περιοχή κατοίκησης στην πόλη, προκειμένου να διαμορφώνεται μία ισορροπία στους χρόνους μετακίνησής, στις κοινωνικές σχέσεις, στην ποιότητα του ελεύθερου χρόνου και στις συνθήκες καθαριότητας, ασφάλειας, πρασίνου, αποτελεί μία συνθήκη που τείνει να ικανοποιείται όλο και λιγότερο.

Τέλος, οι αναφορές στη διαδικασία από την οποία πολλοί επίδοξοι ενοικιαστές περνούν, ενισχύει την εικόνα της εκμετάλλευσης που επικρατεί σε αυτόν τον τομέα. Οι ιδιοκτήτες, πολλές φορές, είναι έτοιμοι να ξεπεράσουν τα όρια της ιδιωτικότητας των ενδιαφερόμενων, ή να χρησιμοποιήσουν ως μέσο πίεσης την περιορισμένη διαθεσιμότητα ή την άνοδο των ενοικίων, ενώ οι ενοικιαστές φαίνονται διατεθειμένοι να το υποστούν, γνωρίζοντας τις περιορισμένες επιλογές που διαθέτουν. Επομένως, λόγω των περιθωρίων κέρδους που συνεχώς αυξάνονται για τους ιδιοκτήτες ακινήτων, και λόγω της μακροχρόνιας οικονομικής ύφεσης, δημιουργείται μία άνιση σχέση μεταξύ των δύο πλευρών.

εικ.17. Κόστος Ενοικίασης ως ποσοστό επί του διαθέσιμου εισοδήματος. 2017. Πηγή: Housing Europe.

εικ.18. Νοικοκυριά που δαπανούν πάνω από το 40% του διαθέσιμου εισοδήματός τους για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών. 2017. Πηγή: Housing Europe, Eurostat, ΟΟΣΑ, ίδια επεξεργασία.

15 Efsyn.gr, 17.06.2018, “Συγκατοικοί είμαστε όλοι στην τρέλα, ιδίως η γενιά των 560 ευρώ”

Μέσα από την εμπειρία της καθημερινότητας παρατηρήθηκαν, λοιπόν, οι συνέπειες που δέχονται κάποιες κοινωνικές ομάδες στην ανεύρεση σταθερής κατοικίας στο κέντρο της Αθήνας, ωστόσο ως λογική συνέχεια προέκυψε η αναζήτηση των συνθηκών που συμβάλλουν στη διαμόρφωση μίας τέτοιας κατάστασης. Επομένως, προχωρώντας στο δεύτερο μέρος της διερεύνησης επιχειρείται η συμπλήρωση της εικόνας που αναδύθηκε από τα στοιχεία του πρώτου μέρους. Οι όψεις της καθημερινότητας των ομάδων που πλήττονται από τους μετασχηματισμούς στις ισορροπίες της προσφοράς και ζήτησης κατοικιών προς σταθερή μίσθωση, σκιαγραφήθηκε προηγουμένως. Σε αυτό το πλαίσιο, ακολουθώντας τα χαρακτηριστικά μίας σπονδυλωτής δομής, έρχεται στη συνέχεια να προστεθεί η ενότητα που αφορά διαδικασίες και πρακτικές που καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τους μετασχηματισμούς αυτής αγοράς.

Προκειμένου να διερευνηθεί το κομμάτι των πρακτικών που αναπτύσσονται γύρω από την αγορά ακινήτων του κέντρου της Αθήνας, και εφόσον δεν υπάρχουν επαρκή επίσημα στοιχεία, που να αφορούν όλες τις αναπτυσσόμενες πρακτικές, στα οποία να καταγράφονται τα χαρακτηριστικά της αγοράς αυτής, επιχειρείται η σύνθεση της επικρατούσας εικόνας και των τάσεων που διαφαίνονται, μέσα από τα όποια στοιχεία διατίθενται, από τον κυρίαρχο λόγο και μέσα από συνομιλίες με άτομα κλειδί, στο τομέα αυτό. Ως κυρίαρχος λόγος, στην περίπτωση αυτή, αναγνωρίζεται η σχετική πληροφορία που δημοσιεύεται μέσα από την αρθρογραφία εφημερίδων με σημαντική απήχηση στο ελληνικό κοινό. Αναφέρομαι ουσιαστικά, στην αρθρογραφία που διαθέτει τα χαρακτηριστικά εκείνα, που την καθιστούν ικανή να συμβάλει έντονα στη διαμόρφωση μίας κοινής γνώμης επί του ζητήματος. Ως πρόσωπα κλειδί, σε αυτό το μέρος, αναφέρομαι σε άτομα που εργάζονται στον τομέα των αγοροπωλησιών ακινήτων, όπως είναι οι κτηματομεσίτες, αλλά και σε πρόσωπα που επιχειρούν μέσα από αυτές τις αναπτυσσόμενες πρακτικές.

I. Αναπτυσσόμενες πρακτικές εκμετάλλευσης στον τομέα της κατοικίας

Τον τελευταίο καιρό, στην συζήτηση για την εκμετάλλευση των ακινήτων της Αθήνας, εμφανίστηκαν ακόμα πιο έντονα οι ξένες επενδύσεις. Γίνεται συχνά λόγος για Κινέζους, Ρώσους, Τούρκους, και άλλων εθνικοτήτων, επενδυτές που προσεγγίζουν την ελκυστική αγορά της χώρας, με κίνητρα την αγορά ακινήτων προς τουριστική εκμετάλλευση ή την επένδυση στο τομέα αυτό για την απόκτηση «χρυσής βίζα».

Μέσα από την αρθρογραφία αναφέρονται συχνά περιπτώσεις επενδυτών που εστιάζουν στην αγορά ακινήτων άλλα και ολόκληρων πολυκατοικιών στην Αθήνα¹⁶. Οι επενδυτές αυτοί παρουσιάζονται να στοχεύουν σε μία οικονομική αγορά κτιρίων, καθώς το οικιστικό απόθεμα της Αθήνας είναι γερασμένο, στη συνέχεια στην εκμίσθωση αυτών σε τουρίστες, ενώ μετά από κάποια χρόνια στη μεταπώληση, επιτυγχάνοντας κεφαλαιοποίηση υπεραξιών.

Η διάθεση σε τουρίστες αφορά, ουσιαστικά, στη βραχυχρόνια μίσθωση των ακινήτων. Οι περιοχές που στοχεύουν, όπως συχνά αναφέρεται, είναι το ιστορικό κέντρο καθώς και περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση 3-4 χιλιομέτρων από αυτό. Τέτοιες γειτονιές είναι το Παγκράτι, ο Νέος Κόσμος, το Κουκάκι, οι Αμπελόκηποι, το Γκάζι, τα Εξάρχεια, το Μεταξουργείο κ.α. Οι περιοχές αυτές έχουν ήδη εμφανιστεί, σε μεγάλο βαθμό, να πλήττονται από σχήματα εκτοπισμού της σταθερής κατοίκησης, όπως βλέπουμε και μέσα από τα στοιχεία και τις αναφορές του πρώτου μέρους. Μη ξεχνάμε πως η διάδοση της βραχυχρόνιας μίσθωσης, κυρίως μέσω της πλατφόρμας Airbnb, εμφανίζεται, επίσης, ως πολλά υποσχόμενη επένδυση στο τομέα αυτό, στην Αθήνα.

Συνομιλίες

Στην προσπάθεια να διασταυρώσω και να σχηματίσω μία εικόνα των επικρατέστερων ενδιαφερόμενων στον τομέα των ακινήτων της Αθήνας, όσο το δυνατό πιο κοντά στην πραγματικότητα, προχώρησα σε κάποιες συνεντεύξεις. Και σε αυτήν την περίπτωση, οι συνομιλίες ακολουθούν ημιδομημένο χαρακτήρα, στις οποίες δίνεται δυνατότητα κατεύθυνσης της συζήτησης από τον ερωτώμενο σε θέματα που επιθυμεί να επιμείνει περισσότερο. Οι άξονες που διατηρούνται αφορούν την επικαιρότητα και τα χαρακτηριστικά των επενδύσεων στον τομέα της αγοράς ακινήτων της Αθήνας, το πελατολόγιο τους και τις περιοχές που προτιμώνται περισσότερο για εκμετάλλευση. Οι ερωτώμενοι-ες είναι: η Ελλη Κ., μία γυναίκα που εργάζεται σε αυτόν τομέα πάνω από 20 χρόνια και ο Νίκος Π., ένας νέος εργαζόμενος στον τομέα αυτό.

Συνέντευξη Ελλης Κ.- Κτηματομεσίτρια

Το πρόσωπο αυτό εργάζεται ως μεσίτρια και διαθέτει τον επαγγελματικό της χώρο στην περιοχή των Αμπελοκήπων. Μου τη συνέστησε ένα πρόσωπο με το οποίο είχα συζητήσει στα πλαίσια των συνεντεύξεων του πρώτου μέρους. Ακολουθεί το σημαντικότερο μέρος της συνομιλίας, που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφώνου και κράτησε 7 λεπτά.

Για τη «χρυσή βίζα» υπάρχει μία σχετική ζήτηση στο Πειραιά, αλλά στο κέντρο καταλήγουν οι περισσότεροι. Αγοράζουν Ελληνορώσων, Πατήσια... Παίρνουν πιο μεγάλα σπίτια και είναι συγκεκριμένο το ποσό που πρέπει να καλύψουν, 250.000€. [...] Τα δύο τελευταία που διαπραγματευτικά ήταν 120 τ.μ.. Οπουδήποτε, υπάρχει προσφορά πηγαίνουν, ψάχνουν ακίνητο μεγάλο σε αυτά τα χρήματα ουσιαστικά. Δεν πάνε με βάση τη περιοχή, αλλά με βάση τα χαρακτηριστικά του ακινήτου και τα χρήματα.

Αγοραστές για αποκλειστικά εκμετάλλευση μέσω Airbnb, παρότι δεν είμαι εγώ υπεύθυνη γνωρίζω ότι υπάρχουν πολλοί και ψάχνουν όπου έχει κοντά στάση μετρό. Η περιοχή των Αμπελοκήπων που έχει τρία μετρό έχει πολύ μεγάλη ζήτηση για αυτό το σκοπό, αλλά και η Ακρόπολη κτλ. Όσο πιο κοντά και πιο ακριβά βέβαια, αλλά δεν τους πειράζει συνήθως. Υπάρχουν βέβαια και πολλοί που κάνουν Airbnb και στα βόρεια προάστια. Απευθύνονται και σε Ελληνες που έρχονται από επαρχία στην Αθήνα και θέλουν να μείνουν λίγο διάστημα, όχι μόνο σε ξένους. [...] Αν είναι ήδη ιδιοκτήτης κάποιου ακινήτου, νομίζω οπουδήποτε και να είναι θα το κάνει Airbnb. Οι ιδιοκτήτες που αγοράζουν αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό, πάντως, κοιτούν να έχει μετρό, είναι απαραίτητη προϋπόθεση, και επιπλέον να είναι μικρό διαμέρισμα.

[...] Από τη δική μου εμπειρία, εμείς δουλεύουμε μέσω διαδικτύου και έχουμε για όλες τις περιοχές αγγελίες και πελάτες, η περιοχή των Αμπελοκήπων, όμως, και ειδικότερα αυτή της Πανόρμου, κερδίζει σε προτιμήσεις. Ειδικά άμα το σπίτι είναι μεγάλο και καινούριο έχει μεγαλύτερο πελατολόγιο. Στρατιωτικές σχολές, νοσοκομεία, φοιτητές.

[...] Για συγκατοίκηση δεν έχουμε πελάτες. Δεν ασχολούμαστε με αυτό γιατί δεν έρχεται και κάποιος να ζητήσει κάτι τέτοιο. Οι Ελληνες δεν το κάνουν αυτό, είναι άλλης νοοτροπίας.

Μέσα από τη συνομιλία αυτή, γίνεται αναφορά στην εμπειρία της μεσίτριας με ένα υπαρκτό πελατολόγιο, που δραστηριοποιείται στην αγορά, αφενός με στόχο την απόκτηση της «χρυσής βίζα», και αφετέρου με στόχο την τουριστική εκμετάλλευση ακινήτων. Σε σχέση με την πρώτη κατηγορία, αναφέρεται στην κατηγορία των μεγάλων διαμερισμάτων ως προτίμηση των επενδυτών, ωστόσο χωρικά παραμένει ασαφής η εικόνα που μας μεταδίδει. Η ερωτώμενη ξεχωρίζει την περιοχή των Αμπελοκήπων ως μία περιοχή που προτιμάται και από τους μόνιμους κατοίκους όπως το παρουσιάζει, αφού αναφέρεται σε σχετικές λειτουργίες, αλλά και μπορεί να εξυπηρετήσει, λόγω της θέσης και της σύνδεσής της, τους εφήμερους κατοίκους της πόλης. Τέλος, ενδιαφέρον έχει και η δήλωση της σχετικά με τη συγκατοίκηση. Φαίνεται πως η πρακτική αυτή αναπτύσσεται όπως είδαμε και νωρίτερα, αλλά ενδεχομένως σε άλλο πλαίσιο.

Το πρόσωπο αυτό εργάζεται ως υπάλληλος μεσιτικού γραφείου στην περιοχή του κέντρου. Μου τον συνέστησε ένα πρόσωπο του κοινού μας περίγυρου που γνώριζε ότι αναζητούσα μία τέτοια συνομιλία. Ακολουθεί το σημαντικότερο μέρος της συνομιλίας, που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφώνου και κράτησε 7 λεπτά.

Ερχονται αρκετοί Κινέζοι για αγορές. Ψάχνουν γενικά, Αττική κυρίως, για σπίτια που να αντιστοιχούν στο ποσό των 250.000€ για να πάρουν την άδεια διαμονής. Μία μικρή προτίμηση την έχουν σε παραθαλάσσιες περιοχές. [...] Πως σκοπεύουν να εκμεταλλευτούν το ακίνητο τους μετά την αγορά δεν το γνωρίζω. Έχω και μερικούς επενδυτές από τη Μέση Ανατολή. Αυτοί μου έχουν αναφέρει ότι προχωρούν σε αυτήν την επιλογή, προκειμένου να έχουν μία διέξοδο διαφυγής και διαμονής σε περίπτωση αποσταθεροποίησης της πολιτικής κατάστασης της χώρας τους. Αυτοί νομίζω δεν έχουν σκοπό να το αξιοποιήσουν κάπως. [...] Γενικά είμαστε η φθηνότερη επιλογή και μας προτιμούν πιστεύω.

Αυτοί που έρχονται για το Airbnb ζητούν τα αντίθετα λίγο πολύ. Μικρά σπίτια σε κεντρικές περιοχές, πάντα κοντά σε σταθμούς μετρό. Τα φτιάχνουν λίγο και μετά τα ανεβάζουν στην πλατφόρμα [...] Πάντως είναι γεγονός πως έχει μειωθεί πολύ η προσφορά και ο κόσμος έχει πρόβλημα. Οι περιοχές του κέντρου έχουν ανέβει πολύ, εκεί που ήταν ήδη τουριστικά ακόμη περισσότερο.

Οι πληροφορίες για τα κίνητρα εκμετάλλευσης των ακινήτων αυτών έχει ενδιαφέρον στον βαθμό που αποσαφηνίζεται στη συγκεκριμένη συνομιλία. Η αναφορά σε κράτη που χαρακτηρίζονται από πολιτική αστάθεια συνδέεται στην προκειμένη εμπειρία με αδιαφορία εκμετάλλευσης του ακινήτου. Μέσα από αυτό το παράδειγμα, αναδύεται η σημασία που μπορεί να έχει η πληροφορία της εθνικότητας των επενδυτών ως προς τα κίνητρα και τους σκοπούς εκμετάλλευσης των ακινήτων. Τέλος, και σε αυτήν την περίπτωση δεν εκφράζεται κάποια σαφής χωρική διάσταση για την πρακτική της «χρυσής βίζα», σε αντίθεση με την πρακτική του Airbnb, της οποίας τα χαρακτηριστικά είναι πιο ξεκάθαρα.

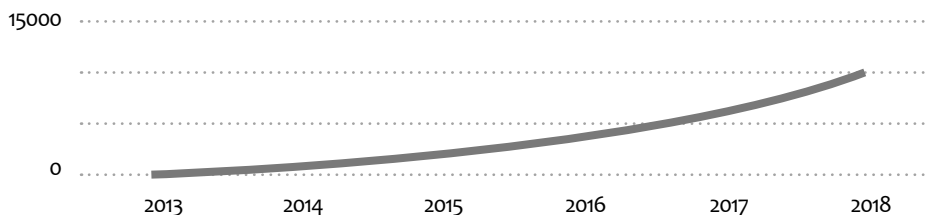
Με βάση τα προηγούμενα στοιχεία που συλλέχθηκαν για τις επικρατούσες τάσεις στην εκμετάλλευση των ακινήτων της Αθήνας, προέκυψαν κάποιες διαδικασίες στις οποίες, στη συνέχεια, θα εστιάσουμε. Αρχικά, λοιπόν, θα γίνει αναφορά στα χαρακτηριστικά του προγράμματος της «χρυσής βίζα», και στη συνέχεια στη διαμορφωμένη εικόνα της βραχυχρόνιας μίσθωσης κατοικιών, μέσω Airbnb.

Επενδυτικό πρόγραμμα «χρυσή βίζα».

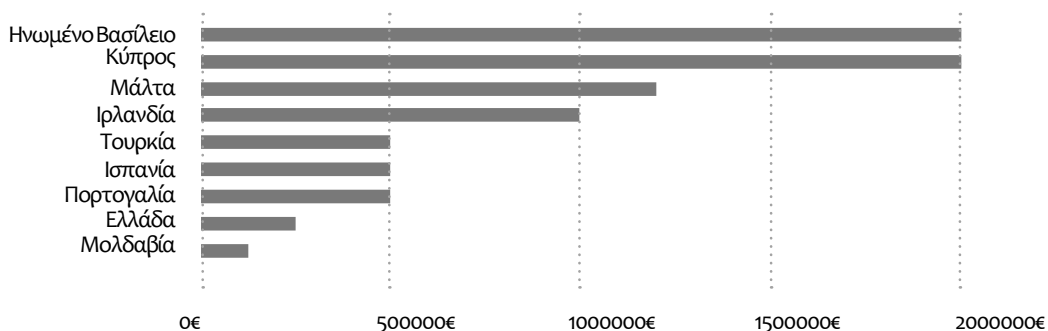
“Ο «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ενταξης» (Ν. 4251/2014, ΦΕΚ Α' 80) περιλαμβάνει διατάξεις που διευκολύνουν την παραμονή επενδυτών τρίτων χωρών, των οποίων οι επενδύσεις έχουν χαρακτηριστεί ως στρατηγικές επενδύσεις, μέσω της παροχής διευρυσμένων χρονικών ορίων παραμονής για τους εκπροσώπους των επενδυτικών φορέων και των συνεργατών τους.”¹⁷

Το πρόγραμμα «χρυσή βίζα», σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα λοιπόν, αναλυτικότερα προβλέπει μία ελάχιστη επένδυση των 250.000€ (αγορά ακινήτου ή δεκαετής μίσθωση ακινήτου τουριστικού χαρακτήρα) προκειμένου οι επενδυτές να κατοχυρώσουν το δικαίωμα της άδειας παραμονής, γι' αυτούς και τις οικογένειες τους, την ιθαγένεια μετά από επτά χρόνια άδειας παραμονής, και την ελεύθερη μετακίνηση εντός των κρατών-μελών της ζώνης Schengen. Οι επενδυτές δεν είναι υποχρεωμένοι να διαμένουν στη χώρα, ενώ έχουν το δικαίωμα να μεταβιβάσουν το ακίνητο μαζί με την άδεια παραμονής, χωρίς να υφίσταται κάποιος περιορισμός στον χρόνο κατοχής.

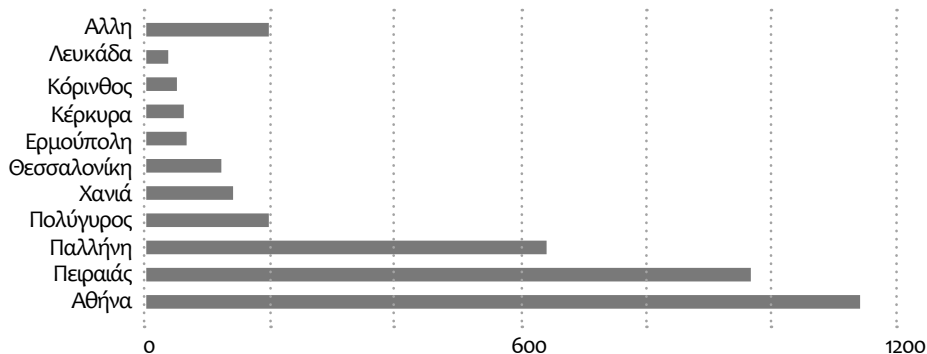
Στα στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί, παρατηρείται μία μεγάλη αύξηση την τελευταία χρονιά στις συνολικές χορηγήσεις αδειών διαμονής σε επενδυτές-αγοραστές ακινήτων, αφού το σύνολο έφτασε τις 9.756, τη στιγμή που το 2013 ήταν μόλις 42 (εικ. 19). Η Αθήνα

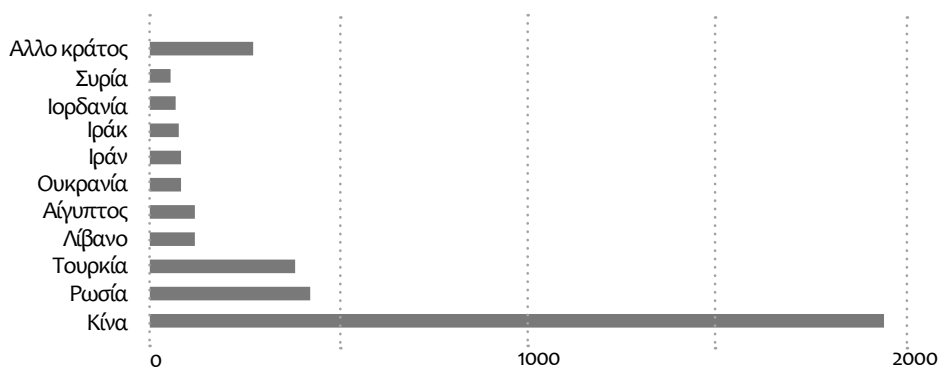
εικ.19. Συνολικές χορηγήσεις αδειών διαμονής σε επενδυτές-αγοραστές ακινήτων ανά έτος, 11/2018. Πηγή: Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Ιδία επεξεργασία.

εικ.20. Ευρωπαϊκά κράτη που διαθέτουν πρόγραμμα «χρυσής βίζα» και κόστος απόκτησης. Πηγή: www.goldenvisas.com. Ιδία επεξεργασία.

εικ.21. Κορυφαίες υπηρεσίες υποδοχής αιτημάτων χορήγησης αδειών διαμονής σε επενδυτές-αγοραστές ακινήτων, 11/2018. Πηγή: Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Ιδία επεξεργασία.

εικ.22. Συνολικές χορηγήσεις αδειών διαμονής σε επενδυτές-αγοραστές ακινήτων ανά χώρα επενδυτή, 11/2018, Πηγή: Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, Ιδία επεξεργασία.

φαίνεται να προτιμάται, σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές, με πάνω από το 31% των αιτήσεων να την αφορούν (εικ. 21).

Το πρόγραμμα αυτό γίνεται όλο και περισσότερο δημοφιλές, αφού είναι από τα οικονομικότερα πακέτα στην Ευρώπη, με τη Μολδαβία να έχει οικονομικότερο, ενώ άλλες χώρες του νότου όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία, προβλέπουν ελάχιστη επένδυση στα 500.000€¹⁸ (εικ. 20). Άλλος ένας παράγοντας που διαφοροποιεί την Ελλάδα σε σχέση με τις περισσότερες χώρες που παρέχουν το πρόγραμμα και την καθιστά ελκυστική λύση για τις επενδύσεις αυτές είναι και οι ελλιπείς ελεγκτικοί μηχανισμοί που εφαρμόζονται. Στην περίπτωση της, ούτε μέσω του τραπεζικού συστήματος που πραγματοποιούνται οι συναλλαγές, αλλά και ούτε μέσω της διαδικασίας της κατάθεσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών, απαιτείται οποιαδήποτε στοιχείο για την ποινική ταυτότητα του επενδυτή ή για την προέλευση του χρηματικού ποσού που επενδύεται στη χώρα, ή ακόμα και για τα κίνητρα και τους σκοπούς της επένδυσης.

Πρώτοι στις επενδύσεις για απόκτηση της άδειας διαμονής, φαίνεται να είναι οι Κινέζοι (εικ. 22). Το επιχειρηματικό ενδιαφέρον της Κίνας προς την Ευρώπη είναι γνωστό πλέον και με επίσημα στοιχεία¹⁹, ενώ ο ρόλος και η στήριξη του κράτους ακόμα και σε μικρής κλίμακας επενδυτικές κινήσεις στο εξωτερικό αποτελεί καθιερωμένη πρακτική. Μέσα από την αρθρογραφία²⁰ παρουσιάζεται η «βιομηχανία» που συγκροτείται γύρω από αυτήν την πρακτική, με εξειδικευμένο γραφείο στην κινεζική αγορά να αναφέρει πως μία μερίδα των εν λόγω αγοραστών, θεωρεί πολύ αποδοτική την εκμετάλλευση των ακινήτων στην Ελλάδα μέσω εκμίσθωσης και για το λόγο αυτό προχωρούν σε πολλαπλές αγορές, ενώ υπάρχει επίσης και μία άλλη μερίδα που ενδιαφέρεται για μόνιμη διαμονή. Μένοντας στο χαρακτηριστικό της εθνικότητας, ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο παράγοντας επενδύσεων από χώρες που το πολιτικό σύστημα που επικρατεί είναι ασταθές. Η Τουρκία βρίσκεται σε αρκετά υψηλή θέση για παράδειγμα, και θα μπορούσε να συσχετιστεί με το πραξικόπημα του 2016 και την ανάγκη διασφάλισης διεξόδου, ενώ όμοια κατάσταση λίγο πολύ επικρατεί στις περισσότερες χώρες της λίστας του υπουργείου (Ιορδανία, Συρία, Λίβανο κτλ). Φυσικά δεν υπάρχουν στοιχεία, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, ώστε να κατανοηθεί ο τρόπος εκμετάλλευσης των ακινήτων που αποσύρονται από την τοπική αγορά.

Ως προς τη χωροθέτηση των επενδύσεων, την αγορών ακινήτων δηλαδή, γίνεται αναφορά σε παραθαλάσσιες ή εξοχικές περιοχές, και πιο συγκεκριμένα σε μεγαλύτερο βαθμό στα νότια προάστια της πόλης, ενώ οι περισσότερες αγορές πραγματοποιούνται εντός Αττικής. Σε κάθε περίπτωση το χωρικό αποτύπωμα της επενδυτικής πρακτικής αυτής, που δεσμεύει ακίνητα στην περιοχή της Αθήνας, δεν είναι ακόμα ευδιάκριτο. Η εκδήλωση της στην πόλη, φαίνεται να σχετίζεται κυρίως με τις τάσεις της αγοράς, με τις τιμές που διαμορφώνονται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση ακινήτων.

Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία που να αποσαφηνίζουν ούτε τη χωροθέτηση των επενδύσεων ούτε τα κίνητρα και τους σκοπούς εκμετάλλευσης των ακινήτων. Με αυτό τον τρόπο είναι προφανές πως δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί και άρα να ληφθούν μέτρα, για οποιαδήποτε προβληματική κατάσταση από άποψη κορεσμού περιοχών, στο μέλλον.

18 Πηγή: www.goldenvisas.com/golden-visa-greece-top-ten-countries

19 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Διεθνής Οικονομία, 24.04.2018, «Η Κίνα επένδυσε 208 δισ. σε 10 έτη στην Ευρώπη»

20 ΒΗΜagazino, 06.04.2018, «Οι Κινέζοι αγοράζουν την Αθήνα» και το εν λόγω μεσοτικό γραφείο με βιντεοσκοπημένη συνέντευξη του υπεύθυνου: www.cityhabitat.gr/en

Στην περίπτωση της δημοφιλούς, πλέον και στην Ελλάδα, πρακτικής εκμετάλλευσης ακινήτων μέσω Airbnb βραχυχρόνιας μίσθωσης²², τα δεδομένα διαμορφώνονται με μεγαλύτερη σαφήνεια. Πρόκειται για μία διαδικασία που προβάλλεται ως ιδιαίτερως κερδοφόρα για τους ιδιοκτήτες κατοικιών, αφού η εκμετάλλευση αφορά την εφήμερη κατοίκηση, με χρέωση ανάλογη, και φυσικά πιο ελκυστική από εκείνη της σταθερής. Ολο και περισσότερα σπίτια δεσμεύονται από την πλατφόρμα της Airbnb και διατίθενται προς τη βραχυχρόνια αγορά, η οποία με τη σειρά της σχετίζεται κυρίως με την τουριστική αγορά.

Σύμφωνα με την ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”, η Αθήνα αριθμεί 9.122²³ καταχωρήσεις στην πλατφόρμα, ενώ το 88% περίπου εξ αυτών αφορά τη διάθεση ολόκληρης κατοικίας. Μέσα από την απεικόνιση των δεδομένων παρατηρείται η συνεχής αύξηση των ακινήτων στην αγορά της βραχυχρόνιας μίσθωσης (εικ. 23-24), ενώ όσον αφορά τη χωρική διάσταση του φαινομένου εμφανίζεται έντονα η επικράτηση των γειτονιών γύρω από το κέντρο της πόλης μέχρι και το 2015, ωστόσο από τότε και μετά, η διάχυση της δραστηριότητας σε όλο το δήμο είναι μεγάλη (εικ. 24).

Το 50,8% των «οικοδεσποτών», όπως αναφέρει η πλατφόρμα αυτούς που διαθέτουν το ακίνητο προς μίσθωση, διαθέτει παραπάνω από ένα ακίνητο προς βραχυχρόνια μίσθωση στην Αθήνα. Οι είκοσι πρώτοι εξ αυτών, διαθέτουν από 22 έως 87 ακίνητα στην πλατφόρμα. Τα στοιχεία για την πολλαπλή διάθεση ακινήτων σκιαγραφούν, κατά κύριο λόγο, το μέγεθος της δράσης εταιρειών στο τομέα αυτό. Στις εταιρείες αυτές, όπως είναι η τρίτη στη λίστα Eazybnb Team για παράδειγμα, είτε ανατίθεται η εκμετάλλευση ακινήτων προς βραχυχρόνια μίσθωση, είτε προχωρά η ίδια σε αγορές και ανάλογη εκμετάλλευση. Τέλος, το 88% περίπου των ακινήτων της πλατφόρμας στην Αθήνα διατίθενται για περισσότερο από 60 ημέρες το χρόνο (εικ. 25).

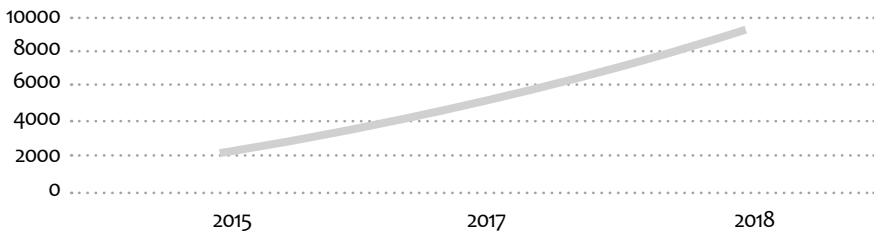
Τα στοιχεία που αφορούν τη διαθεσιμότητα των ακινήτων, τα πολλαπλά ακίνητα που ανήκουν σε μεμονωμένους εκμισθωτές/διαχειριστές, και τα ακίνητα που διατίθενται ολόκληρα, συνθέτουν το χωρικό αποτύπωμα που είναι πιο πιθανό να συνδέεται περισσότερο με επαγγελματική εκμετάλλευση, με μεγάλα ποσοστά κέρδους, και λιγότερο με μία λύση ανάγκης κάποιου ιδιοκτήτη (εικ. 26). Τα ακίνητα με τα παραπάνω χαρακτηριστικά αποτελούν το 40% περίπου των συνολικών καταχωρήσεων για την Αθήνα, ενώ ως εκτιμώμενο κέρδος για αυτά, υπολογίζονται τα 576€ το μήνα.

Με τις διαστάσεις που έχει πάρει το φαινόμενο με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, η επιρροή των εταιρειών/διαχειριστών φαίνεται να αυξάνεται. Από την αξιολόγηση ως την επέμβαση του ακινήτου, από την συνδιαλλαγή με τους επισκέπτες μέχρι την προσωπική επαφή με αυτούς οι εταιρείες αυτές έχουν αντικαταστήσει την παρουσία του ιδιοκτήτη-του οικοδεσπότη, και έχουν συμβάλει με βάσει τα δικά τους συμφέροντα στην διαμόρφωση του νέου τοπίου καθημερινότητας. Η πρακτική αυτή φυσικά έρχεται σε αντίθεση με αυτά που προωθεί η ίδια η Airbnb καθώς και με όλη την λογική της ιδέας του διαμοιρασμού.

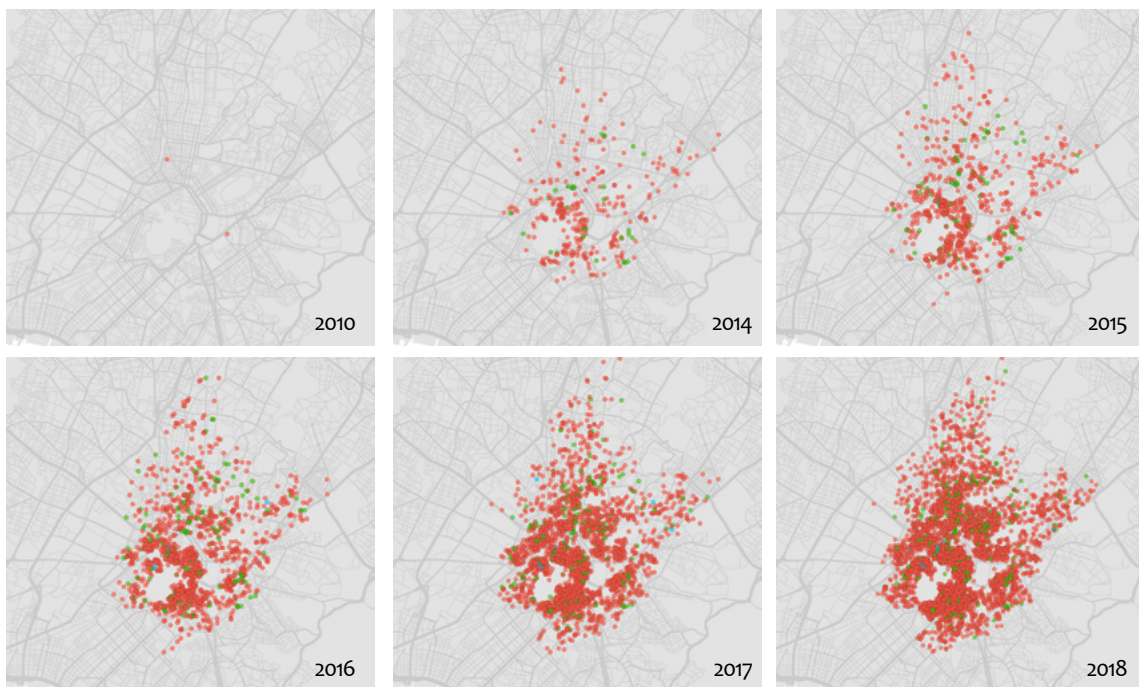
21 Η παρακολούθηση της εκδήλωσης/ομιλίας «Το Airbnb στη σύγχρονη πόλη & και η επανακατοχύρωση του δικαιώματος στην κατοικία», στην πολιτική/πολιτιστική λέσχη Εκτός Γραμμής με ομιλήτριες: Ε. Παπατζανή, Τ. Κατερίνη, και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, προσέφεραν σε πολλά επίπεδα στην διαμόρφωση αυτής της διερεύνησης.

22 Μισθώσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της “οικονομίας του διαμοιρασμού”, δηλαδή μισθώσεις ακινήτων που συνάπτονται μέσω των ψηφιακών πλατφορμών για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, μικρότερη του έτους, και όταν δεν παρέχονται άλλες υπηρεσίες πλην της διαμονής και της παροχής κλινοσκαπασμάτων. Μισθώσεις που συνάπτονται ιδιωτικά και όχι μέσω πλατφόρμας δεν υπάγονται στις συγκεκριμένες διατάξεις και αντιμετωπίζονται ως κοινές αστικές μισθώσεις, εκτός εάν συνοδεύονται από παρεπόμενες υπηρεσίες, οπότε αντιμετωπίζονται ως επιχειρηματική δραστηριότητα.

23 Πηγή: Ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”, insideairbnb.com

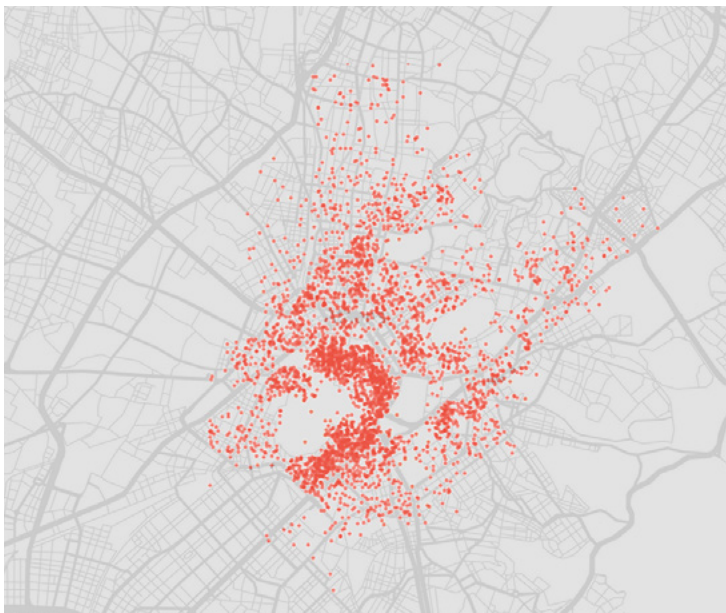
εικ.23. Η ανάπτυξη της Airbnb βραχυχρόνιας μίσθωσης, στην Αθήνα. Απεικονίζεται ο αριθμός καταχωρήσεων ανά έτος. Πηγή: ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”, ίδια επεξεργασία.

εικ.24. Η δραστηριότητα της Airbnb βραχυχρόνιας μίσθωσης. Με κόκκινη βούλα συμβολίζεται η εξ ολοκλήρου διάθεση της κατοικίας, με πράσινη συμβολίζεται η διάθεση ενός δωματίου ιδιωτικής χρήσης και με γαλάζια η διάθεση ενός δωματίου κοινής χρήσης. Πηγή: ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”, ίδια επεξεργασία.

εικ.25. Η εικόνα των χαρακτηριστικών των καταχωρήσεων Airbnb στην Αθήνα το 2018, σε ποσοστά. Πηγή: ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”, ίδια επεξεργασία.

εικ.26. Ακίνητα που διατίθενται ολόκληρα, για περισσότερες από 60 μέρες ετησίως. Οι εκμισθωτές/διαχειριστές των ακινήτων αυτών διαθέτουν περισσότερες από μία καταχωρήσεις στην πλατφόρμα Airbnb. Τα στοιχεία αυτά αφορούν το 2018. Πηγή: ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”. Ιδία επεξεργασία.

	Αριθμός Καταχωρήσεων	Εκτιμώμενο Μηνιαίο Εισόδημα (€)
Εμπορικό τρίγωνο	1320	651
Εξάρχεια-Νεάπολη	779	374
Κουκάκι	732	628
Νέος Κόσμος	620	497
Πλατεία Βάθης - Άγιος Κωνσταντίνος	550	421
Παγκράτι	464	371
Πλατεία Αττικής	413	328
Κολωνάκι	353	550
Αμπελόκηποι	351	289
Ακρόπολη	333	782
Πλατεία Αμερικής	300	221

εικ.27. Πίνακας κορυφαίων, σε καταχωρήσεις, συνοικιών στο Airbnb για το 2018. Πηγή: ανοιχτή βάση δεδομένων “Inside Airbnb”. Ιδία επεξεργασία.

Συμπληρωματικά με τις απεικονίσεις που προηγήθηκαν έχει ενδιαφέρον να αναφερθούν κατά σειρά οι πιο δημοφιλείς, στην Airbnb εκμετάλλευση, συνοικίες της πόλης (εικ.27). Στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται οι κορυφαίες 12 συνοικίες της Αθήνας σε αριθμό καταχωρήσεων ακινήτων στην πλατφόρμα, για το 2018, σύμφωνα με το insideairbnb. Ταυτόχρονα, παρουσιάζεται και το εκτιμώμενο μηνιαίο εισόδημα που μπορεί να λάβει ο διαχειριστής, ανά συνοικία.

Αλλαγές εφαρμόστηκαν μέσα στο 2018, όπου οι εκμισθωτές/διαχειριστές ακινήτων υποχρεούνται, βάσει νόμου, σε εγγραφή στο «Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής» της ΑΑΔΕ. Το εισόδημα από αυτήν τη δραστηριότητα θεωρείται πλέον εισόδημα από ακίνητη περιουσία και εφαρμόζονται οι διατάξεις του αρ. 39 του ν.4172/2013 σε συνδυασμό με τα όσα έχουν διευκρινισθεί με τις ΠΟΛ.1069/23.3.2015 και ΠΟΛ.1112/2017 εγκυκλίους. Το νομικό πλαίσιο που συγκροτείται με αργούς ρυθμούς, σε πρώτη φάση κινείται σε αναμενόμενες κατευθύνσεις επιχειρώντας, τη στιγμή που οι βραχυχρόνιες εκμισθώσεις είναι πολλές, να εισπράξει τα ανάλογα φορολογικά έσοδα²⁴. Το νομικό πλαίσιο έχει απελευθερώσει από χρονικούς περιορισμούς τη δραστηριότητα, εκχωρώντας το δικαίωμα παρέμβασης στον εκάστοτε υπουργό ώστε σε περίπτωση ανάγνωσης προβλημάτων να προχωρήσει σε περιορισμούς ημερών ενοικίασης ή σε περιορισμό του αριθμού των ακινήτων ανά ΑΦΜ. Η νομοθεσία δεν προβλέπει κάτι για τη σύμφωνη γνώμη της πολυκατοικίας για παράδειγμα, ωστόσο περιστατικά με αντιδικίες λόγω ζητημάτων όχλησης, ασφάλειας, συντήρησης κ.α. στα πλαίσια βραχυχρόνιων μισθώσεων Airbnb, έχουν κάνει την εμφάνισή τους, στην Αθήνα.

Όταν η ετήσια αξία αγοράς Airbnb στον Δήμο Αθηναίων για το 2018 εκτιμάται στα 90.000.000€²⁵, αντιλαμβάνεται κανείς πως αποκτά μία υπολογίσιμη υπόσταση που θα επηρεάσει τον βαθμό στον οποίο θα περιοριστεί ενδεχομένως από την πλευρά του κράτους. Ως προς τη χωρική ανάπτυξη του φαινομένου λοιπόν, δεν έχει προβλεφθεί κάποια διάταξη, ή κάποιος περιορισμός που να προστατεύει από τον κορεσμό γειτονίες της πόλης. Η συνοικίες μετασηματίζονται μέσα από τον μετασηματισμό των κατοίκων, εξελίσσονται και προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα. Το παράδειγμα της Πανόρμου και άλλων γειτονιών του κέντρου είναι χαρακτηριστικό, αφού κλείνουν παραδοσιακές χρήσεις και εμφανίζονται καταστήματα που παρέχουν υπηρεσίες που απαντούν σε ανάγκες εφήμερης κατοίκησης, όπως αυτή των υπηρεσιών πλύσης ρούχων σε καταστήματα που διαθέτουν αυτόματα πλυντήρια και στεγνωτήρια.

II. Διαπιστώσεις

Μέσα από την παρατήρηση των διαδικασιών που μονοπωλούν το ενδιαφέρον στο τομέα της αγοράς ακινήτων της χώρας σήμερα, μπορεί να αναγνώσει κανείς την κατεύθυνση των πολιτικών της, καθώς και την ταυτότητα που της διαμορφώνουν.

Και οι δύο διαδικασίες έλκουν ενδιαφερόμενους λόγω των οικονομικών λύσεων που προσφέρει η Ελλάδα. Είτε πρόκειται για το πακέτο της «χρυσής βίζα», είτε για την αγορά ή διαμονή σε κάποιο διαμέρισμα Airbnb, διαφημίζεται ο φθηνός τουρισμός και η φθηνή επένδυση για τους ξένους. Η ανάπτυξη που απεικονίζεται μέσα από τους αριθμούς είναι όντως εντυπωσιακή, ενώ τα στοιχεία για την αγορά ακινήτων είναι συγκρίσιμα με τα δεδομένα που επικρατούσαν πριν την οικονομική κρίση.

Μέσα από την ανάγνωση προκύπτουν ωστόσο κάποια ζητήματα σε σχέση με την ανάπτυξη της οικονομίας. Η έξαρση της αγοράς αυτής, αποτελεί, σε πρώτο επίπεδο, μία ανάσπα των ιδιοκτητών ακινήτων, από την οικονομική ασφυξία που βιώνει η τοπική κοινωνία τα τελευταία χρόνια, κυρίως για αυτούς που κατάφεραν να διατηρήσουν την περιουσία

²⁴ Φορολόγηση με συντελεστή φόρου που ξεκινά από 15% για τις πρώτες 12.000 ευρώ, 33% για τα εισοδήματα από 12.001 ευρώ μέχρι 35.000 ευρώ και 45% για τα ακόμα μεγαλύτερα ποσά.

²⁵ Ν. Κολοκοτρώνης «Η Γεωγραφία του Airbnb στην πόλη της Αθήνας». Πτυχιακή εργασία, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Σχολή Περιβάλλοντος και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Γεωγραφίας, 2018

τους παρά τα οικονομικά βάρη που δέχτηκαν. Για κάποιους από αυτούς αποτέλεσε διέξοδος το Airbnb, προσφέροντας ενίσχυση στο νοικοκυριό μία δύσκολη εποχή. Για κάποιους άλλους ιδιοκτήτες, που αποφάσισαν να πουλήσουν, και πάλι αποτέλεσε μία ευνοϊκή συνθήκη αφού επανήλθε το ενδιαφέρον στη τοπική αγορά αν και έχοντας χάσει, σε πολλές περιπτώσεις, μέρος της αξίας του ακινήτου. Σε δεύτερο επίπεδο όμως, με την εμφάνιση ολοένα και περισσότερων πρακτικών που τροφοδοτούνται από την απόσυρση ακινήτων από την αγορά σταθερής μίσθωσης, είναι επόμενο η προσφορά να μειώνεται ενώ η ζήτηση παραμένει ίδια, ή και αυξάνεται, και άρα οι μισθώσεις να ακριβαίνουν, ενώ όλα τα εισοδήματα παραμένουν καθηλωμένα. Βλέπουμε μία διάθεση εύρεσης οικονομικών διεξόδων σε επίπεδο νοικοκυριού, θεωρώντας τις συνέπειες που επιφέρουν ανεπίκαιρο ζήτημα προς σκέψη και διερεύνηση, ακόμα και αν αυτές οι συνέπειες που προμηνύονται θίγουν ευαίσθητα κοινωνικά θέματα.

Υπάρχουν παραδείγματα πόλεων που έχουν πληγεί από τον ανεξέλεγκτο τουρισμό και έχουν προχωρήσει σε ρυθμίσεις του Airbnb, για παράδειγμα η Βαρκελώνη θέτοντας ζώνες εκμετάλλευσής, ή το Αμστερνταμ και το Βερολίνο θέτοντας χρονικούς περιορισμούς και περιορισμούς στην ενοικίαση ολόκληρων διαμερισμάτων. Και στην περίπτωση των προγραμμάτων χρυσής βίτζα, άλλα ευρωπαϊκά κράτη θέτουν μηχανισμούς διαφάνειας προκειμένου να ελέγχονται οι επενδύσεις.

Στη περίπτωση της Ελλάδας και της Αθήνας, παρουσιάζεται ραγδαία ανάπτυξη στο τομέα αυτό, ωστόσο οι πολιτικές αποφάσεις και καθοδηγήσεις είναι ανύπαρκτες, αφήνοντας απόλυτη ελευθερία στις πρακτικές αυτές, ακολουθώντας ουσιαστικά πολιτικές τύπου *laissez-faire*. Πέρα από τις καμπάνιες για την αύξηση του τουρισμού δε φαίνεται να υπάρχουν στρατηγικές που να εντάσσουν στο πλαίσιο αυτό, την τοπική κοινωνία και τον χώρο, με αποτέλεσμα να έχει δοθεί άπλετος χώρος σε μία αρκετά επιθετική αγορά. Οι ισορροπίες όταν και αν βρεθούν, θα αναδυθούν μέσα από αυτήν τη σχέση και όπως φαίνεται, όχι μέσα από κάποιο πρόγραμμα που θα ρυθμίσει τις ανάγκες συνολικά. Μέχρι τότε, η τουριστικοποίηση ολόκληρων συνοικιών της πόλης θα είναι πλέον, ένα από τα τοπία της καθημερινότητας της.

Η πλήρης άγνοια των κινήτρων των μαζικών επενδύσεων καθώς και η έλλειψη πληροφoρίας σε σχέση με τον χώρο και τους τρόπους εκμετάλλευσης των ακινήτων, αποτελεί μία πολιτική στάση που αντί να συλλέγει στοιχεία για τις μεταλλαγές της ανθρωπογεωγραφίας της πόλης και άρα να σχεδιάζει αναλόγως, αφήνει στο κενό την ευκαιρία για κατανόηση των νέων αυτών πρακτικών.

Συνθέτοντας μία συνολική εικόνα

I. Συσχετισμός των στοιχείων

Η αποτύπωση, μέσα από την έρευνα, του ζητήματος της εκτόπισης της μακροχρόνιας μισθωμένης κατοικίας από το κέντρο της πόλη από τη μία, και της ανάπτυξης δυναμικών πρακτικών στον τομέα της αγοράς ακινήτων από την άλλη, οδήγησε σε μία προσπάθεια συσχέτισης των μερών αυτών.

Η διαδικασία ανεύρεσης κατοικίας προς μακροχρόνια μίσθωση παρουσιάζεται όλο και πιο δύσκολη, όπως φάνηκε και από την ποσοτική και ποιοτική έρευνα που προηγήθηκε. Η σύνδεση του περιορισμού της προσφοράς κατοικιών προς σταθερή κατοίκηση στο κέντρο της πόλης, με την ανάπτυξη πρακτικών εκμετάλλευσης ακινήτων όπως της βραχυχρόνιας μίσθωσης και της «χρυσής βίζα» περιορίζεται στο επίπεδο του λογικού συμπεράσματος στο οποίο καταλήγει κανείς συνθέτοντας τα δεδομένα και την εμπειρία της καθημερινότητας στην πόλη. Ωστόσο, στην περίπτωση του Airbnb τουλάχιστον, που τα στοιχεία είναι πιο πλούσια και μετρά περισσότερα χρόνια ανάπτυξης από τα πακέτα της «χρυσής βίζα», μπορεί να απεικονιστεί μία σύνδεση αντιπαραβάλλοντας κάποια χωρικά στοιχεία.

Συγκεκριμένα, συγκρίνοντας από την πρώτη ενότητα της διερεύνησης, τα χωρικά στοιχεία που αφορούν τις ανεπιτυχές αναζητήσεις κατοικίας προς σταθερή μίσθωση (εικ. 10), από τη δεύτερη ενότητα των πίνακα με τις κορυφαίες συνοικίες βραχυχρόνιας μίσθωσης (εικ. 27), με τις τιμές ανά τ.μ. έρευνας της REMAX για τα τελευταία τρία χρόνια (εικ. 28-29), καθώς και τις αναφορές των επαγγελματιών μεσιτών στο χώρο των ακινήτων, μπορεί κανείς να συσχετίσει τις διακυμάνσεις.

	2016 €/τ.μ.	2017 €/τ.μ.	2018 €/τ.μ.	2016- 2018 €/τ.μ.
Κεντρικές περιοχές Δ. Αθηναίων	5,00	5,00	6,00	20%
Βόρειες περιοχές Μητροπολιτικής Αθήνας	6,00	6,20	6,40	7%
Νότιες περιοχές Μητροπολιτικής Αθήνας	5,00	5,50	6,00	20%
Δυτικές περιοχές Μητροπολιτικής Αθήνας	4,20	4,20	5,30	26%
Σύνολο	5,25	6,00	6,00	14%

εικ. 28. Πίνακας τιμών ανά τ.μ. συνολικά για τις περιοχές της Αθήνας. Πηγή: REMAX. Ιδία επεξεργασία

Οι περιοχές που αναφέρονται από το δείγμα τις ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας του πρώτου μέρους ως κατεξοχήν προβληματικές για ανεύρεση κατοικίας προς σταθερή μίσθωση, εμφανίζονται ταυτόχρονα στη λίστα των κορυφαίων 12 συνοικιών του Airbnb που διαθέτουν από 300 έως 1300 καταχωρήσεις περίπου, ενώ στις λίστες της REMAX σημειώνουν σημαντικό ρυθμό μεταβολής των τιμών των ενοικίων ανά τ.μ. τα τρία τελευταία χρόνια. Η εικόνα των ακινήτων προς πώληση είναι κατά βάση όμοια με εκείνη των ενοικιάσεων.

	2016 €/τ.μ.	2017 €/τ.μ.	2018 €/τ.μ.	2016- 2018 €/τ.μ.
Αμπελόκηποι	4,00	4,00	4,50	13%
Εξάρχεια	4,00	4,10	5,50	38%
Νεάπολη	5,00	5,00	6,00	20%
Χίλτον(Παγκράτι)	5,00	5,00	7,50	50%
Κουκάκι	4,10	4,80	6,50	59%
Λυκαβηττός	5,70	5,70	6,30	11%

εικ. 29. Πίνακας τιμών ανά τ.μ. για συνοικίες του κέντρου της πόλης της Αθήνας. Πηγή: REMAX. Ιδία επεξεργασία

	μέση τιμή(€)/τ.μ.
Αμπελόκηποι	1.555
Κολωνάκι	3.335
Ιστορικό κέντρο	3.481
Χίλτον(Παγκράτι)	1.504
Εξάρχεια	1.180

εικ. 30. Πίνακας δημοφιλέστερων περιοχών που πραγματοποιούνται πωλήσεις κατοικιών σύμφωνα με spitogatos

Συσχετίζοντας τα στοιχεία που προκύπτουν από την διερεύνηση, ενισχύεται η αντίληψη πως οι πρακτικές στον τομέα των ακινήτων επηρεάζουν τη γενικότερη σφαίρα της σταθερής κατοίκησης, έχοντας επιπρόσθετα και στοιχεία από τη διεθνή βιβλιογραφία που επιβεβαιώνουν τις αντιστοιχίσεις τέτοιων διαδικασιών.

Το «χάσμα γαιοπροσόδου» παρουσιάζεται στη σχετική βιβλιογραφία, ως η αιτία του εκτοπισμού των μόνιμων κατοίκων και του εξευγενισμού των περιοχών που δρα η βραχυχρόνια μίσθωση κατοικιών. Ο N.Smith το 1979 χρησιμοποίησε τον όρο για να εξηγήσει με όρους οικονομικούς, τον εξευγενισμό, ενώ περιγράφει την αναντιστοιχία μεταξύ του τρέχοντος εισοδήματος από τη μίσθωση του ακινήτου και το δυνητικά εφικτό εισόδημα από τη μίσθωση του ακινήτου. Υποστηρίζει πως αυτή η ανισότητα, έλκει το ενδιαφέρον των επενδυτών και έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των ενοικίων και των αξιών της αγοράς γης. Σε αυτό το πλαίσιο όταν σε μία συνοικία το χάσμα αυτό μεγαλώνει η αγορά διαθέτει κίνητρα και ευκαιρίες για να εισέλθει επιθετικά και να εκτοπίσει τελικά, αυξάνοντας την ζήτηση σε ακίνητα και άρα τις αξίες των ενοικίων, τους μόνιμους παλαιούς κατοίκους.

Μέσω του Airbnb πολλαπλασιάζονται τα δυνητικά εισοδήματα από τη μίσθωση ενός ακινήτου. Οι Wachsmuth και Weisler συσχετίζουν το Airbnb²⁶ με αυτή τη θεωρία υποστηρίζοντας πως η μετατροπή από μακροχρόνια μίσθωση σε βραχυχρόνια αποτελεί μία

26 Wachsmuth, D. and Weisler, A. (2018). Airbnb and the rent gap: Gentrification through the sharing economy. Environment and Planning A: Economy and Space.

πολύ εύκολη υπόθεση για τον ιδιοκτήτη. Ειδικά αν το ακίνητο βρίσκεται σε κάποια από τις περιοχές που διαθέτουν πολιτισμικά στοιχεία ελκυστικά για τους τουρίστες, το μοντέλο εφαρμόζεται πολύ αποδοτικά.

Στην περίπτωση της Αθήνας, αν σκεφτεί κανείς πως οι αξίες των ακινήτων και τα εισοδήματα του νοικοκυριού είχαν υποστεί μεγάλη πτώση, ενώ ταυτόχρονα τα έξοδα για τη συντήρηση της ακίνητης περιουσίας όλο και αυξάνονταν (φορολογία, παλαιότητα κτιρίων), η ευκαιρία κάλυψης αυτού του χάσματος δε θα έμενε ανεκμετάλλευτη.

Αν θεωρήσουμε πως το φαινόμενο Airbnb συνδέεται περισσότερο με την επιχειρηματικότητα, λόγω του χαρακτήρα που έχει διαμορφώσει (ποσοστά ιδιοκτητών με πολλαπλά ακίνητα, εισοδήματα κτλ), παρά με τον διαμοιρασμό και συνδυάζοντας και τους μετασχηματισμούς που δέχεται ο τόπος όπου δρα, φαίνεται να σχετίζεται με τις συνέπειες της κοινωνικής πόλωσης που περιγράφει η Sassen. Η αύξηση του κοινωνικού διαχωρισμού των χαμηλότερων κοινωνικοοικονομικών ομάδων είναι το αποτέλεσμα των διαδικασιών «εξευγενισμού», που συνδέονται με τη ζήτηση κατοικίας από την «ελίτ» και την ιδιοποίηση προνομιακών περιοχών της πόλης για επιχειρηματική χρήση, σύμφωνα με την ίδια.

Ακόμα και αν τα επίσημα στοιχεία για τον ακριβή βαθμό στον οποίο επηρεάζεται η σταθερή κατοίκηση, από αυτές τις πρακτικές, είναι ανύπαρκτα, οι συνέπειες της εισχωρούν σε πολλαπλά επίπεδα της καθημερινότητας. Η δυνατότητα επιλογής περιοχής σταθερής κατοίκησης, σύμφωνα με τα κριτήρια του καθενός, φαίνεται να περιορίζεται. Η διατήρηση της απορρυθμισμένης ισορροπίας από πλευράς πολιτικών, και η ταυτόχρονη διαρροή πληροφορίας σε σχέση με τα κέρδη που μπορεί να έχει κανείς από την πώληση του ακινήτου του σε ξένους επενδυτές ή την εκμετάλλευση του μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης, δημιουργεί ανισότητες και χώρο για πίεση, στη σχέση μεταξύ ιδιοκτήτη-ενοικιαστή, θέτοντας τον δεύτερο σε μία διαρκή επισφαλή και ευάλωτη θέση.

II. Εστιάζοντας στις πολιτικές κατευθύνσεις

Φαίνεται πως το κοινωνικό περιεχόμενο της κατοικίας είναι ακόμη και σήμερα εμφανές αφού συνεχίζει να αποτελεί την δικλίδα ασφαλείας του νοικοκυριού. Παρόλα αυτά οι συνθήκες που διαμορφώνονται από τις πολιτικές και τον κυρίαρχο λόγο έχουν από καιρό στοχοποιήσει την ιδιοκτησία ώστε να δικαιολογηθεί η αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης, σε αντίθεση με το παρελθόν που η ιδιοκτησία της κατοικίας αντικαθιστούσε το κράτος πρόνοιας, έλυνε κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, και επομένως προωθούνταν και προστατεύονταν, όπως είδαμε και νωρίτερα. Επομένως είναι πολύ πιθανό να μιλάμε για ένα νέο τοπίο όπου επιχειρείται σταδιακή στέρωση αυτής της διασφάλισης που προσφέρει η κατοικία, ενώ ταυτόχρονα οι κρατικές πολιτικές δεν αναπτύσσουν προνοιακό χαρακτήρα.

Οι εξαρτημένοι κάτοικοι από το ενοίκιο σήμερα δέχονται σημαντικές συνέπειες. Με τις πωλήσεις να αυξάνονται και τα ποσοστά ιδιοκατοίκησης να πέφτουν, η ομάδα αυτή συνεχώς μεγαλώνει, ενώ παράλληλα οι διαδικασίες ευνοούν, όπως αναφέρθηκε, εκείνους που αποτινάσσουν τα βάρη της ιδιοκτησίας, όμως τους εντάσσουν, συχνά, σε μία ομάδα που αυτή τη στιγμή δεν είναι ιδιαίτερα προστατευμένη.

Ενας πολύ σημαντικός παράγοντας στο ζήτημα της προστασίας της σταθερής κατοίκησης, και στην κατάσταση που επικρατούσε ανά περιόδους, είναι και οι ηλικίες των κατοίκων. Στη συζήτηση για τη σταδιακή αύξηση των ενοικιαστών σε γενικότερο επίπεδο, και τη σταδιακή μείωση της ιδιοκτητικής κατοικίας πρέπει να αναλογιστούμε και τα στοιχεία της απογραφής του 2011, στην οποία το 35% των ιδιοκτητών ήταν άνω των 55, και άρα για τα σημερινά δεδομένα, το ένα τρίτο των ιδιοκτητών εντάσσεται στην τρίτη ηλικία. Έχει αξία να αναλογισθεί κανείς την απότομη αλλαγή που θα πραγματοποιηθεί όταν αυτή η γενιά φύγει και η επόμενη δεν θα μπορεί, όπως φαίνεται, να συντηρήσει ακίνητη περιου-

σία εύκολα, ενώ ταυτόχρονα τα αντανακλαστικά των στεγαστικών πολιτικών της χώρας φαίνεται να παραμένουν μειωμένα.

Σε χωρικό επίπεδο το χάσμα μεγαλώνει μεταξύ περιοχών που συγκεντρώνουν τουριστικό ενδιαφέρον και άρα προτιμώνται από την αγορά και επομένως συντηρούνται και εξευγενίζονται, και περιοχών που δεν αποτελούν, ακόμα τουλάχιστον, ελκυστική επένδυση και στις οποίες εκτοπίζεται συχνά μόνιμος πληθυσμός. Κάτι τέτοιο είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε μία διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ συνοικιών, αφού θα δημιουργηθούν θύλακες με πολύ υψηλά οικονομικά κόστη κατοικίας, που θα παρασύρουν ενδεχομένως και την αντίστοιχο κόστους διασκέδαση και άρα τα μέρη από τα οποία θα αποκλείεται ένα μεγάλο μέρος κατοίκων θα αυξάνονται.

Τέλος, σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου, αναμένεται μία ΚΥΑ ώστε να εφαρμοστεί η επιδότηση ενοικίου από 70€ ως 210€ το μήνα ανάλογα με τον αριθμό των μελών σε κάθε νοικοκυριό, εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και με εισοδηματικό όριο τα 7.000€ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό. Το επίδομα αφορά άτομα τα οποία βρίσκονται σε πολύ δύσκολες συνθήκες, στα οποία πρακτικά η επιδότηση μέρους του ενοικίου δεν αποτελεί βιώσιμη λύση, αλλά είναι αναγκαία μεγαλύτερης κλίμακας και μεγέθους βοηθήματα. Ταυτόχρονα για τις χαμηλόμισθες ομάδες για τις οποίες η κάλυψη μέρους του ενοικίου θα αποτελούσε μία σημαντική λύση, δεν προβλέπεται κάτι. Μία σημαντική αλλά όχι καθοριστική, διάταξη σε ισχύ προβλέπει πως η μίσθωση κατοικίας ισχύει για τουλάχιστον τρία χρόνια ακόμα και αν η συμφωνία είναι για μικρότερο διάστημα. Πέρα των παραπάνω, και μερικών διατάξεων που ρυθμίζουν κάποια διαδικαστικά στον τομέα των ενοικιάσεων (ύψος εγγυήσεων, αλλαγή μισθώματος κτλ.), δεν αναφέρονται στις πολιτικές ουσιαστικά κίνητρα για τη στήριξη της μακροχρόνιας μισθωμένης κατοικίας, ούτε κάποιο άλλου είδους μέτρο που να προστατεύει τη σταθερή κατοίκηση γενικότερα.

III. Καταλήγοντας

Η διερεύνηση που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της εργασίας αυτής, οδήγησε στην ανάδυση ζητημάτων για μελλοντική εις βάθος έρευνα. Τα εργαλεία και τα στοιχεία στα οποία είχα πρόσβαση, μπορούσαν να διαμορφώσουν μία πιλοτική έρευνα από την οποία κανείς μπορεί να διακρίνει κάποιες τάσεις και να αναγνώσει κάποιες εμπειρίες που μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση υποθέσεων εργασίας.

Το φαινόμενο που εξετάστηκε αγγίζει την καθημερινότητα πολλών κατοίκων της Αθήνας, και έγινε μία προσπάθεια απεικόνισης των προεκτάσεων που διαμορφώνονται στο πεδίο αυτό, μέσα από μία σπονδυλωτή δομή, ώστε να είναι δυνατή η οποιαδήποτε προσθήκη αναδυόμενων ζητημάτων στα πλαίσια της διερεύνησης και μελλοντικά. Στο ευρύτερο πεδίο του ζητήματος της πρόσβασης στην κατοικία, εστίασα στην ομάδα των ενοικιαστών κατοικίας καθώς με ενδιέφερε η κατάσταση των μεσοαστικών νοικοκυριών που διαθέτουν ακόμη την επιλογή της αντίδρασης στο πεδίο της κατοικίας. Ωστόσο, παρότι δεν εξετάστηκε στα πλαίσια της διερεύνησης αυτής, αναγνωρίζω και θεωρώ πολύ σημαντικές και επίκαιρες τις συνέπειες που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση, στο τομέα της κατοικίας, και στις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, εντείνοντας ακραίες μορφές φτωχοποίησης, όπως η έξαρση της αστεγίας.

Θεωρώ πως η συνεχής παρακολούθηση, διερεύνηση, και σύνθεση των στοιχείων που αφορούν το φαινόμενο είναι πολύ σημαντική αφού φάνηκε να αγγίζει πολλά και ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα. Η διαμόρφωση μηχανισμών διαφάνειας και ελέγχου των πρακτικών αυτών, καθώς και η στελέχωση επιστημονικών παρατηρητηρίων από πλευράς κράτους και η άμεση απόκριση του θεσμικού πλαισίου στα ευρήματα είναι ίσως ο μόνος τρόπος να διατηρηθούν οι κοινωνικές ισορροπίες.

Βιβλιογραφία

- N. Κυριαζή, «Κοινωνιολογική έρευνα - Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών», εκδόσεις πεδίο, Αθήνα 2011
- Δ. Εμμανουήλ, «Κοινωνικές Τάξεις και Κατανάλωση – Οικονομικές τάξεις, στρώματα status και πρότυπα πολιτιστικής και υλικής κατανάλωσης στην Αθήνα», εκδόσεις αλεξάνδρεια, Μάιος 2016
- Δ. Εμμανουήλ, «Η κοινωνική πολιτική κατοικίας στην Ελλάδα: οι διαστάσεις μιας απουσίας», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 120, 2006, 3-35
- Κ. Χατζημιχάλης, «Κρίση Χρέους και υφαρπαγή γης», εκδόσεις ΚΨΜ.
- Θ. Μαλούτας, «Η κοινωνική γεωγραφία της Αθήνας – Κοινωνικές ομάδες και δομημένο περιβάλλον σε μία νοτιοευρωπαϊκή μητρόπολη», εκδόσεις αλεξάνδρεια, Σεπτέμβριος 2018
- Θ. Μαλούτας, «Χωρικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης στην Αθήνα. Από τις ρυθμίσεις του πελατειακού κράτους στην κρίση των ελλειμμάτων», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 134-135, Α΄-Β΄ 2011, 51-70
- Φ. Βαταβάλη & Ε. Χατζηκωνσταντίνου, «Γεωγραφίες της Ενεργειακής Φτώχειας στην Αθήνα της κρίσης – τρία κείμενα και έξι ιστορίες πολυκατοικιών», εκδόσεις angelus ponus, 2018
- Χωρική Ανάπτυξη Χωρικές Πολιτικές, Ε.Μ.Π., Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξία, 2010
- Π.Σαμαρτζής & Ε. Παναγιωτάτου, «Συμμετοχική επικοινωνία και τοπική ανάπτυξη, Διαμορφώνοντας προοπτικές ανάπτυξης σε περίοδο κρίσης – Ενα πείραμα στον πρώην Δήμο Αυλώνας Νομού Ευβοίας», Ε.Μ.Π., Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξία, Εργαστήριο Σχεδιαστικής Μεθοδολογίας και Ρύθμισης του Χώρου, Αθήνα 2012
- Εργαστήριο συναντήσεις και συγκρούσεις στην πόλη, «Urban Conflicts», 2015 Θεσσαλονίκη
- Γ. Σαρηγιάννης, «Αθήνα 1830-2000, εξέλιξη-πολεοδομία-μεταφορές». Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα 2000
- N. Κολοκοτρώνης, «Η Γεωγραφία του Airbnb στην πόλη της Αθήνας». Πτυχιακή εργασία, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Σχολή Περιβάλλοντος και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Γεωγραφίας, 2018
- H. Lefebvre, «Δικαίωμα στην πόλη, χώρος και πολιτική», εκδόσεις κουκίδα, Αθήνα 2007
- D. Wachsmuth and A. Weisler, «Airbnb and the rent gap: Gentrification through the sharing economy. Environment and Planning A: Economy and Space.». 2018
- S. Sassen, 1991, «The global city: New York, London, Tokyo, Princeton, Princeton University Press.2011»

Ιστοσελίδες

www.ekke.gr
www.rchumanities.gr
www.remax.gr
www.bankofgreece.gr
www.wttc.org
www.housingeurope.eu
www.rentcafe.com
www.statistics.gr
www.cityofathens.gr
www.xe.gr
geographies.gr
www.athenssocialatlas.gr
encounterathens.wordpress.com
www.immigration.gov.gr
www.enterprisegreece.gov.gr
www.airbnb.gr
insideairbnb.com

Εκδήλωση/ομιλία «Το Airbnb στη σύγχρονη πόλη & και η επανακατοχύρωση του δικαιώματος στην κατοικία», πολιτική/πολιτιστική λέσχη Εκτός Γραμμής. Ομιλήτριες: Ε. Παπατζανή, Τ. Κατερίνη

Παράρτημα

Το παράρτημα που ακολουθεί αφορά την προσωπική ποσοτική και ποιοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της διερεύνησης και στόχο έχει την τεκμηρίωση των ευρημάτων, καθώς και τη συμβολή σε οποιαδήποτε μελλοντική ανάγκη μελέτης.

Ακολουθεί μία σειρά πινάκων που προέκυψαν από συσχετισμούς των απαντήσεων του ερωτηματολογίου. Με βάση αυτούς δημιουργήθηκαν τα σχήματα που παρουσιάστηκαν στο πρώτο μέρος, στην συγκεκριμένη ενότητα. Η ανάγκη για ανάγνωση σε πολλαπλά επίπεδα των απαντήσεων οδήγησε στην ανάγκη δημιουργίας τέτοιων συσχετίσεων.

Στη συνέχεια, παρατίθενται σε πίνακες οι 120 απαντήσεις του ερωτηματολογίου, χωρίς κάποια περαιτέρω επεξεργασία, ενώ παρουσιάζονται και οι ερωτήσεις.

Τέλος, από την ποιοτική έρευνα, παρουσιάζεται μία εκ των συνεντεύξεων του πρώτου μέρους και μία εξ αυτών του δεύτερου, προκειμένου να παρουσιαστούν οι ερωτήσεις που τέθηκαν και η ροή της συνομιλίας. Στις υπόλοιπες του εκάστοτε μέρους ακολουθήθηκε όμοια πορεία.

Πίνακες απαντήσεων ερωτηματολογίου

Ηλικίες	Πληθυσμός δείγματος	Ποσοστό δείγματος	Πληθυσμός ΕΛΣΤΑΤ	Ποσοστό ΕΛΣΤΑΤ
15-24 ετών	20	17%	315615	18%
25-34 ετών	41	34%	471447	27%
35-44 ετών	24	20%	395713	23%
Άνω των 45 ετών	35	29%	532294	31%
Εργαζόμενος-η	53	44%	885181	40%
Άνεργος-η	9	8%	228253	10%
Σπουδαστής-στρια	22	18%	400386	18%
Συνταξιούχος	15	13%	267004	12%
Άλλη περίπτωση	21	18%	412094	19%

ΠΙ. Πίνακας στοιχείων δείγματος και απογραφής ΕΛΣΤΑΤ 2011. Αφορά τις εικ.8 και 9

Συνολικό δείγμα		
	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση
Νεάπολη Εξαρχείων	4	6
Περιστερί	1	1
Εξάρχεια	4	12
Αμπελόκηποι	4	4
Κουκάκι	4	1
Κεραμικός	1	0
Μετς	1	0
Ιλίσια	1	0
Ηλιούπολη	1	0
Χαλάνδρι	1	1
Παλαιό Φάληρο	3	0
Νέα Σμύρνη	3	1
Δάφνη	1	0
Νέος Κόσμος	2	1
Παγκράτι	6	1
Μαρούσι	2	1
Πετράλωνα	3	3
Αιγάλεω	1	1
Χαλάνδρι	2	0
Νέα Σμύρνη	1	0
Κολωνάκι	1	1
Νέο ψυχικό	1	0
Πανόρμου	1	1
Ζωγράφου	1	3
Ψυχικό	1	0

ΠΙΙ. Επιτυχής και ανεπιτυχής αναζητήσεις κατοικίας προς μίσθωση ανά συνοικία

Χρονολογία	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση	Ανεπιτυχής αναζήτηση ανά έτος αναζήτησης (%)	Επιτυχής αναζήτηση ανά έτος αναζήτησης (%)	Ανεπιτυχής αναζητήσεις ανά έτος επί των συνολικών ανεπιτυχών αναζητήσεων (%)	Επιτυχής αναζητήσεις ανά έτος επί των συνολικών επιτυχών αναζητήσεων (%)	Αναζητήσεις ανά έτος επί των συνολικών αναζητήσεων (%)
2018	24	16	60%	40%	57%	21%	33%
2017	8	20	29%	71%	19%	26%	23%
2016	4	12	28%	72%	10%	15%	27%
2015	5	11			12%	14%	
2011-2014	0	16	5%	95%	0%	21%	17%
2008-2010	0	2			0%	3%	
2000-2007	1	1			2%	1%	
σύνολο	42	78					
%	35%	65%					

ΠΙΥ. Αναζητήσεις κατοικίας προς μίσθωση ανά χρονολογία. Στοιχεία για εικ.10.

2018		
	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση
Κουκάκι	3	-
Εξάρχεια	3	3
Αμπελόκηποι	3	1
Παγκράτι	3	2
Παλαιό Φάληρο	2	-
Νέα Σμύρνη	2	-
Νεάπολη Εξαρχείων	2	2
Περιστέρι	1	-
Κεραμικός	1	-
Μετς	1	-
Ιλίσια	1	-
Ηλιούπολη	1	-
Νέος Κόσμος	1	-
Κολωνάκι	1	-
Ζωγράφου	0	-
Πανόρμου	1	-
Χαλάνδρι	1	-
Ψυχικό	1	-
Πετράλωνα	1	-
Αιγάλεω	-	2
Κυψέλη	-	2
Γκύζη	-	1
Νέα φιλόθεή	-	1
Γλυφάδα	-	1
Μαρούσι	-	1
	60%	40%

2017		
	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση
Εξάρχεια	1	4
Αμπελόκηποι	1	2
Καλλιθέα	-	1
Αιγάλεω	-	1
Βύρωνας	-	1
Χολαργός	-	1
Νεάπολη Εξαρχείων	1	1
Περιστέρι	-	1
Πειραιάς	-	1
Κολωνάκι	-	1
Πετράλωνα	-	1
Νέος Κόσμος	1	1
Ψυχικό	-	1
Παγκράτι	3	1
Πατήσια	-	1
Ζωγράφου	-	1
Κουκάκι	1	-
Μαρούσι	1	-
Παλαιό Φάληρο	1	-
	29%	71%

2015-2016		
	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση
Εξάρχεια	-	5
Παγκράτι	-	3
Πεδίον Άρεως	-	2
Πανόρμου	-	1
Ζωγράφου	-	1
Ηλιούπολη	-	1
Αγία Παρασκευή	-	1
Κουκάκι	-	1
Πετράλωνα	2	1
Νεάπολη Εξαρχείων	1	1
Χαλάνδρι	2	1
Παπάγου	-	1
Καλλιθέα	-	1
Περιστέρι	-	1
Καισαριανή	-	1
Ζωγράφου	-	1
Αιγάλεω	1	-
Νέα Σμύρνη	2	-
Δάφνη	1	-
Μαρούσι	1	-
	28%	72%

2014-2000		
	Ανεπιτυχής αναζήτηση	Επιτυχής αναζήτηση
Νεάπολη Εξαρχείων	-	2
Παγκράτι	-	2
Νέα Σμύρνη	-	1
Εξάρχεια	-	7
Ηλιούπολη	-	1
Χαλάνδρι	-	1
Πετράλωνα	-	1
Αργυρούπολη	-	1
Αμπελόκηποι	-	1
Ζωγράφου	1	2

ΠV. Στοιχεία αναζητήσεων ανά συνοικία και χρονολογία. Οι πίνακες αφορούν την εικ.

11.

2018		
Την τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοικίαση, δυσκολεύτηκες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Ναι	26
	Το ίδιο	5
	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι τώρα	7
	Όχι	2
Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοικίαση την τελευταία φορά;	Λιγότερο από 2 μήνες	18
	3-4 μήνες	14
	4-6 μήνες	3
	6-8 μήνες	2
	Πάνω από 8 μήνες	3

2017		
Την τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοικίαση, δυσκολεύτηκες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Ναι	13
	Το ίδιο	4
	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι τώρα	6
	Όχι	5
Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοικίαση την τελευταία φορά;	Λιγότερο από 2 μήνες	15
	3-4 μήνες	7
	4-6 μήνες	4
	6-8 μήνες	1
	Πάνω από 8 μήνες	1

2015-2016		
Την τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοικίαση, δυσκολεύτηκες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Ναι	7
	Το ίδιο	5
	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι τώρα	14
	Όχι	6
Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοικίαση την τελευταία φορά;	Λιγότερο από 2 μήνες	19
	3-4 μήνες	4
	4-6 μήνες	3
	6-8 μήνες	3
	Πάνω από 8 μήνες	3

2000-2014		
Την τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοικίαση, δυσκολεύτηκες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Ναι	6
	Το ίδιο	3
	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι τώρα	5
	Όχι	6
Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοικίαση την τελευταία φορά;	Λιγότερο από 2 μήνες	15
	3-4 μήνες	2
	4-6 μήνες	3
	6-8 μήνες	0
	Πάνω από 8 μήνες	0

ΠΝΙ. Στοιχεία για τη διάρκεια και τα χαρακτηριστικά αναζήτησης κατοικίας προς μίσθωση ανά χρονολογία. Εικ.12

2018			Κουκάκι	Εξάρχεια	Αμπελόκηποι	Παγκράτι	Κουκάκι	Εξάρχεια	Αμπελόκηποι	Παγκράτι
Περιορισμένη διαθεσιμότητα	19	37%	3	3	3	3	33%	38%	50%	43%
Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	20	39%	3	3	2	3	33%	38%	33%	43%
Άλλος λόγος	2	4%	1	0	0	0	11%	0%	0%	0%
Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες μου	10	20%	2	2	1	1	22%	25%	17%	14%

2017			Παγκράτι
Περιορισμένη διαθεσιμότητα	3	27%	1
Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	5	45%	2
Άλλος λόγος	1	9%	0
Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες μου	2	18%	0

2015-2016		
Περιορισμένη διαθεσιμότητα	7	37%
Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	7	37%
Άλλος λόγος	0	0%
Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες μου	5	26%

Περιορισμένη διαθεσιμότητα	2000-2007	Ζωγράφου
----------------------------	-----------	----------

ΠVII. Λόγοι ανεπιτυχών αναζητήσεων κατοικίας προς μίσθωση ανά χρονολογία και συνοικία. Εικ. 13 και 14.

Σύνολο νέων 15-34 ετών		
Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	6	19%
Τον/την σύντροφο μου	19	59%
Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	4	13%
Άτομα που δε γνώριζα και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	1	3%
Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	2	6%

Σπουδαστής-στρια		
Κατοικώ μόνος-η μου	7	64%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	1	9%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	3	27%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	0	0%
Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	7	50%
Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	3	21%
Άτομα που δε γνώριζα και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	1	7%
Τον/την σύντροφο μου	1	7%
Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	2	14%
Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	0	0%

Εργαζόμενος-η		
Κατοικώ μόνος-η μου	14	45%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	0	0%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	2	6%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	15	48%
Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	14	41%
Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	0	0%
Άτομα που δε γνώριζα και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	0	0%
Τον/την σύντροφο μου	16	47%
Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	2	6%
Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	2	6%

Ανεργος-η		
Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	3	50%
Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	1	17%
Άτομα που δε γνώριζα και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	0	0%
Τον/την σύντροφο μου	1	17%
Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	1	17%
Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	0	0%
Κατοικώ μόνος-η μου	3	60%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	1	20%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	0	0%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	1	20%

Άλλη περίπτωση		
Κατοικώ μόνος-η μου	4	67%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	2	33%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	0	0%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	0	0%
Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	4	57%
Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	0	0%
Άτομα που δε γνώριζα και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	0	0%
Τον/την σύντροφο μου	2	29%
Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	1	14%
Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	0	0%

Σύνολο νέων 15-34 ετών		
Κατοικώ μόνος-η μου	28	39%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	11	15%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	13	18%
Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	19	27%

ΠVΙΙΙ. Παρουσιάζεται ο αριθμός απαντήσεων του δείγματος σχετικά με τα χαρακτηριστικά συγκατοίκησης/ συμβίωσης νέων 15-34 ετών, ανά απασχόληση και συνολικά. Εικ.16.

Κλάσεις	Συχνότητα	%
10%	3	8%
20%	15	39%
30%	8	21%
40%	2	5%
50%	4	11%
60%	4	11%
70%	2	5%
80%	0	
Περισσότερα	0	

ΠVΙX. Κόστος ενοικίου επί του μηνιαίου εισοδήματος. Εικ.15.

Ακολουθούν σε πίνακες τα αποτελέσματα ερωτηματολογίου χωρίς επεξεργασία

Ηλικία:	Ανασφάλιση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τεσό εννοικού κατοικίας	Επηρεαστικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, στην προηγούμενη φάση κατοίκησης:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήρες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήρες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχες βρει κατοικία που είχες επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Το πόσο των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [1]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [2]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [3]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [4]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [5]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [6]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [7]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [8]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [9]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήρησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητήρες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Πην τελευταία φορά που αναζητήρες σπίτι προς ενοίκιο, ακολουθήρες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Εου έχεις ζητήσει να αποχωρήσεις από σπίτι που ενοικιάσες; Αν ναι, για ποιας λόγους;	Διαθέτες το σπίτι που διαμένεις σε πλατόφωμα; Προσγράψως μια φράση (π.χ. Athinay) Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;
Άνω των 45 ετών	Συνταξιοχόος	601€-850€	1501€-1800€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Εξάρχεια	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2015	Όχι	Νεάπολη	Το πόσο των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Ασφάλεια	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ησυχία	Άλλο	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	6-8 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	901€-1200€	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Άνω Πατήσια	Κανέναν, κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Περιοριεμένη διαθεσιμότητα	Άλλο	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Ησυχία	Ασφάλεια	Αλλο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	450€-600€	Πάνω από 2400€	2	0	201€-300€	61-90 τ.μ.	βριλησια	Τον/την σύζυγο/φο μου και τα παιδιά/παιδιά μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι	Περιοριεμένη διαθεσιμότητα	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Ασφάλεια	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Ησυχία	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	Αιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	0	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Παγκρατι	Κανέναν, κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2015	Ναι		Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Άλλο	Αιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Ναι, για άλλο λόγο	Όχι			
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Έως 450€	Έως 900€	3	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	Πανόρμιου	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	2015	Ναι		Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Πράσινο	Ησυχία	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Άλλο	Αιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να ακούγο για ιδιόχρησ	Όχι		
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	Μέχρι 30 τ.μ.	ΚΑΛΛΙΘΕΑ	Κανέναν, κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	2017	Ναι		Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
15-24 ετών	Άνεργος-η	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	61-90 τ.μ.	Παγκράτι	Κανέναν, κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	2011-2014	Ναι	Άλλος λόγος	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Ησυχία	Άλλο	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	Αιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Έως 450€	Πάνω από 2400€	2	0	100€-200€	61-90 τ.μ.	Ζωγραφο	Τον/την σύζυγο/φο μου	Κατοικω μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	2011-2014	Ναι	Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζαν με τις ανάγκες μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	Άλλο	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	Κάτω από 50€	
15-24 ετών	Άνεργος-η	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	2	0	201€-300€	61-90 τ.μ.	Αιγαλε	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Κατοικω μόνος-η μου	2017	Ναι	Άλλος λόγος	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Ησυχία	Άλλο	Άλλο	Αραιοκα τοικυμένη περιοχή	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		

Ηλικία:	Αντασφάλιση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τεσό ενσώκτου κατοικίας	Επικοινωνική μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβιώνω με:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη κατοικία σου:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Που τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα; Έχεις βρει ποτέ σπίτι που είχες επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Την τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο, διοικητικές περισσότερες από την προηγούμενη φορά;	Σου έχει ζητηθεί να αποχωρήσεις από σπίτι που νοικιάσες; Αν ναι, για ποιας λόγους;	Διαθέτεις το σπίτι που διαμείνεις σε πλατόφωρμα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι ημερησίως απολαμβάνεις; σου προσφέρει κατά μέσο όρο;		
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Πανόριου	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Όχι	Περιοχές κέντρου: Εξάρχεια, Αμπελόκηποι, Κουκάκι	Χαμηλός κόστος ενοικίων	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Κάτω Πατήσια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Κουκάκι	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλός κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ησυχία	Χαμηλός κόστος ενοικίων	Άλλο	3-4 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο μέσω βραχυπρόθεσμης μίσθωσης	Όχι				
Άνω των 45 ετών	Άνεργος-η	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Νέα Σμύρνη	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Πάνω από 1000€	2101€-2400€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Βύρωνα	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Χαμηλός κόστος ενοικίων	Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
35-44 ετών	Σπουδαστής/-στρια	Έως 450€	Έως 900€	1	1	501€-600€	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2011-2014	Ναι		Χαμηλός κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Πράσινο	Άλλο	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	1501€-1800€	2	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Νεάπολη	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Ναι	Νεάπολη - Εξάρχεια	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδισαν με τις ανάγκες μου, ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Χαμηλός κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	Κυψέλη	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Ναι		Χαμηλός κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Πράσινο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			

Ηλικία:	Ανασκόπηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοικίου κατοικίας	Ετησίως οικονομικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με:	Σημειώσε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώσε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, στην προηγούμενη φάση κατασκευής:	Πόσο ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα; (π.χ. έλας βραχυπρόθεσμα, έλας λόγω της οικονομικής κρίσης, έλας λόγω του ότι δεν είχες βρει, κ.λπ.)	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Ποιο λόγο επέλεξε να μην αναζητήσεις σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	450€-600€	Έως 900€	3	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	Αιγάλεω	Τον/την σύντροφο/ μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Ναι	Άλλος λόγος	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Πράσινο	Ησυχία	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	eksarchia	Τον/την σύντροφο/ μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι		Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Ησυχία	Ασφάλεια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Εξαρχα	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2016	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Ησυχία	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Ναι, για άλλο λόγο	Όχι			
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	0	1	201€-300€	61+90 τ.μ.	Εξάρχεια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	Εξάρχεια	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Πάνω από 8 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1801€-2100€	1	0	401€-500€	91-120 τ.μ.	Αμπελόκηποι	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Kerameikos, Mets	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ασφάλεια	Ησυχία	Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	4-6 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	2	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	Πεδιον Αρεως	Τον/την σύντροφο/ μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2015	Ναι		Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Ασφάλεια	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Άλλο	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	901€-1200€	1	0	201€-300€	61+90 τ.μ.	Kolonaki	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Όχι	Ιλίσια. .	Άλλος λόγος	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Πράσινο	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		

Ηλικία:	Ανισογέννηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Πεσό ενοίκιου κατοικίας	Επικοινωνική μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοίκια ή/και συμβιώνια με:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Πην τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα είχες βρει τον περσινό σου είχες επιλέξει Αν όχι ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Πην τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι προς ενοίκιο, διοικούμενες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Σου έχει ζητηθεί να αποχωρήσεις από σπίτι που ενοικιάσες; Αν ναι, για ποσους λόγους;	Διαθέτεις το σπίτι που διαμένεις σε πλατόφωμα βραχυπρόθεσμο μίσθωση (π.χ. Airbnb); Αν ναι, για ποσους λόγους;	Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;		
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	401€-500€	91-120 τ.μ.	Αμπελόκηποι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικό ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα,	2017	Ναι	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	6-8 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Ναι, για άλλο λόγο	151€-300€	
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	Μέχρι 30 τ.μ.	Εξαρχεία	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι σε περιοχή μία φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Πάνω από 2400€	2	0	401€-500€	31-60 τ.μ.	ΠΑΓΚΡΑΤΙ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικό ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Όχι	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ	Περιορισμένη διαθεσιμότητα	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Άλλο	Ασφάλεια	Αραιοκοινωνική περιοχή	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι σε περιοχή μία φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	450€-600€	210€-2400€	2	0	401€-500€	91-120 τ.μ.	Μαρούσι	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοικό ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα	2015	Όχι	Χαλάνδρι	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Ε.	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Πάνω από 8 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι σε περιοχή μία φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	

Ηλικία:	Ανταπόδοση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενδοίου καταβολής	Επηρεαστικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με:	Σημειώσεις όσον αφορά χαρακτηρισμό της διαβίωσης σου, σύμφωνα:	Σημειώσεις όσον αφορά χαρακτηρισμό της διαβίωσης σου, στην προηγούμενη φάση κατοικίας:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για εννοίκηση στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για εννοίκηση στην Αθήνα, είχες βρει τον περσινό που είχες επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [1]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [2]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [3]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [4]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [5]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [6]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [7]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [8]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [9]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζητήσεως κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς εννοίκηση την τελευταία φορά;	Πην τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς εννοίκηση, διοικητικές περιπτώσεις από την προηγούμενη φάση:	Εσύ έχεις ζητήσει να αποχωρήσεις από σπίτι που νοικιάσες; Αν ναι, για ποιο λόγο, λόγω:	Διαθέτεις το σπίτι που διαμένεις σε πλατφόρμα βραχυπρόθεσας μισθώσεως (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	450€-600€	Έως 900€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Παγκράτι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Συγκατοικούσα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	Αμπελόκηπος	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενδοίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Ασφάλεια		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Πράσινο	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	851€-1000€	1501€-1800€	Περισσότερα από 3	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικία ή/και συγκατοικία με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα	Συγκατοικούσα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πράσινο	Ηουχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	2	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	ΕΞΑΡΧΕΙΑ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2015	Ναι			Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	0	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	Ηλιούπολη	Κανέναν, κατοικία μόνος-η μου	Κατοικία μόνος-η μου	Συγκατοικούσα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2011-2014	Ναι		Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ηουχία	Άλλο	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	450€-600€	1501€-1800€	2	0	301€-400€	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Κανέναν, κατοικία μόνος-η μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Ηουχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Άλλο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Νέος Κόσμος	Κανέναν, κατοικία μόνος-η μου	Κατοικία μόνος-η μου	Συγκατοικούσα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2015	Όχι	Δαφνη	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενδοίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Ηουχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Άλλο	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	1501€-1800€	2	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	ΑΠΕΛΟΚΗΠΟΙ	Περιορισμένη διαθεσιμότητα	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Πράσινο	Ηουχία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πάνω από 8 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	Πάνω από 2400€	2	0	501€-600€	61-90 τ.μ.	Πευκη	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Όχι	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδισαν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενδοίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Πράσινο	Ηουχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	6-8 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε το ακίνητο για ιδίωτη χρήση	Όχι		

Ηλικία:	Ανταπόδοση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τοσό ενοικίου κατοικίας	Επηρεαστική μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με:	Σημειώσε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώσε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχες βρει κατοικία που είχε επιλέξει Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά:	Πην τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοίκιο, διοικούλευτες περισσότερο από την προηγούμενη φορά:	Σου έχει ζητηθεί να αποχωρήσεις από σπίτι που νοικιάσες; Αν ναι, για ποσους λόγους	Διαθέτεις το σπίτι που διαμένεις σε πλατόφωμα προγράμματος μαθωθας (π.χ. Athmb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201ε-300ε	31-60 τ.μ.	ΜΟΧΑΤΟ	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα δαπάνια για ενοίκιο	2018	Όχι	ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά κά των κατοικιών δε συμβάδιζαν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Αραια και μη κεντρική περιοχή	Ησυχία	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Πάνω από 8 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851ε-1000ε	901ε-1200ε	1	0	100ε-200ε	31-60 τ.μ.	Παγκρατι	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα δαπάνια για ενοίκιο	2008-2010	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ησυχία	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
15-24 ετών	Εργαζόμενος-η	450ε-600ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201ε-300ε	31-60 τ.μ.	Νέος Κόσμος	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα δαπάνια για ενοίκιο	2017	Όχι	Παγκράτι	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Πράσινο	Αραια και μη κεντρική περιοχή	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ησυχία	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ησυχία	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000ε	Ίδιο με το ατομικό	1	1	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Χολαργός	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Συγκατοικό ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα δαπάνια για ενοίκιο	2017	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πράσινο	Ησυχία	Πράσινο	Άλλο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης	Αραια και μη κεντρική περιοχή	Χαμηλό κόστος ενοικίων	4-6 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
35-44 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000ε	901ε-1200ε	1	2	301ε-400ε	91-120 τ.μ.	Πεύκη	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοικό ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2000-2007	Ναι		Άλλος λόγος	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης	Πράσινο	Ησυχία	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Άσφαλεια	Αραια και μη κεντρική περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	1201ε-1500ε	2	0	201ε-300ε	61-90 τ.μ.	ΝΕΑΠΟΛΗ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικό ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα	2017	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Πράσινο	Ησυχία	Αραια και μη κεντρική περιοχή	3-4 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		

Ηλικία:	Ανασκόπηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τεσό ενσώκτου κατοικίας	Επιφανειακή μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή και συμβιώνια με:	Σημειώσεις σχετικά με τον αριθμό των κατοικιών που ενοικιάζει στην Αθήνα:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Που τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα; έχετε βρει κατοικία που έχετε επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν έχετε βρει.	Περιοχή που έχετε επιλέξει	Λόγος:	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχια με τα καλύτερα με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Πη τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο, διοικητικές περιπτώσεις από την προηγούμενη φορά;	Έχετε βρει σπίτι που διαφέρει από αυτό που αναζητούσατε; Αν ναι, για ποια λόγο;	Διαφέρετε το σπίτι που διαμένετε σε πλατφόρμα προγράμματος μαθησιών (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι υπηρεσίες απολάμβετε; προσφέρει κατά μέσο όρο;
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	1201ε-1500ε	2	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Κυψέλη	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσής μου, Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Ναι	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
25-34 ετών	Άνεργος-η	601ε-850ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201ε-300ε	31-60 τ.μ.	Κεντρο	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2017	Όχι	Νεάπολη Εξαρχείων	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβώς για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ναυγία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να έμεινα λευκότερο ακίνητο με	Όχι	
25-34 ετών	Άνεργος-η	Έως 450ε	901ε-1200ε	2	0	401ε-500ε	91-120 τ.μ.	Παγκράτι	Άτομα που γνώριζα και διατηρού φιλικές σχέσεις	Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι δε βρίσκα κάποιο σπίτι που να συμβαδίζει με τις ανάγκες μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Ναι	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ακίνητο για ιδάχρησ η	Όχι				
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	401ε-500ε	61-90 τ.μ.	Χολαργός	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2015	Όχι	Μαρούσι	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζουν με τις ανάγκες	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ναυγία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Άλλο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτηση	Πάνω από 8 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για ενοίκιο αλλά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	901ε-1200ε	2	0	301ε-400ε	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Άλλο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	4-6 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για ενοίκιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	901ε-1200ε	2	0	301ε-400ε	61-90 τ.μ.	ηλιουπολη	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2016	Ναι	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ασφάλεια	Ναυγία	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
35-44 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	ΓΚΥΖΗ	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2018	Ναι	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ναυγία	Ασφάλεια	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		

Ηλικία:	Ανταπόδηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοικίου κατοικίας	Ετησίως οικονομικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή και συμβίωση με:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη κατοικία σου:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχατε βρει κάποιο σπίτι που είχατε επιλέξει. Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχατε βρει.	Περιοχή που είχα επιλέξει	Λόγος:	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [1]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [2]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [3]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [4]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [5]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [6]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [7]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [8]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [9]	Επάρχως τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Την τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο, διοικητικές υπηρεσίες περισσότερο από την προεπιλεγμένη φράση:	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ή εμείς είχαμε λευτερό ακίνητο με	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ή εμείς είχαμε λευτερό ακίνητο με	Όχι	Όχι
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	Έως 900€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Ανω κυψέλη	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου								6-8 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ή εμείς είχαμε λευτερό ακίνητο με	Όχι			
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	Παγκράτι	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου		Αραιοκατοικημένη περιοχή				Πράσινο	Ησυχία	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
35-44 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	ΕΞΑΡΧΕΙΑ	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2011-2014	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο				Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	1201€-1500€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Περιστέρι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρή ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρή ένα σπίτι μόνος-η μου	2017	Ναι		Αραιοκατοικημένη περιοχή						Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι					
35-44 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1501€-1800€	2	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Κεραμεικός	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2015	Όχι	Ανω Πετραλώνα	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδισαν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων		4-6 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ή εμείς είχαμε λευτερό ακίνητο με άλλους τρόπους	Ναι, για οικονομικούς λόγους	Πάνω από 500€				
15-24 ετών	Σπουδαστής-τρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	1	401€-500€	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Άτομα που γνώριζα και διατηρού φιλικές σχέσεις	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρή ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρή ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Άλλο	Ησυχία	Ασφάλεια	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ή εμείς είχαμε λευτερό ακίνητο με	Όχι				
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Πειραιάς	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	2017	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Ασφάλεια	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				

Ηλικία:	Ανασκόληση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τοσό ενοικίου κατοικίας	Ετησίως μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοική ή/και συμβιώνω με:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμού της διαβίωσής σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμού της κατοικίας:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχατε βρει κατοικία που είχε επιλέξει Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχατε βρει.	Περιοχή που είχα επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με το οποίο είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Την τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο, ακολουθήσατε τις περισσότερες πληροφορίες από την προηγούμενη φορά;	Έχου αναζητή μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Αγία Παρασκευή	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι			Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή				Άλλο		Ασφάλεια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτηση	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
Άνω των 45 ετών	Άνεργος-η	Έως 450ε	Έως 900ε	2	2	201ε-300ε	91-120 τ.μ.	Νέος Κόσμος	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοική ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	Παλαιοφαλτρο	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ασφάλεια	Πράσινο	Ησυχία	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
15-24 ετών	Άνεργος-η	Έως 450ε	Έως 900ε	2	0	301ε-400ε	91-120 τ.μ.	Φιξ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοική ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Κουκακιά	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζουν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Άλλο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ησυχία	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Έως 450ε	901ε-1200ε	1	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Κολωνάκι	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι			Κοντά στην περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίων			Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Άνεργος-η	Έως 450ε	Πάνω από 2400ε	2	0	201ε-300ε	31-60 τ.μ.	Κουκακιά	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοική ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2015	Ναι											Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Καίσαριανη	Κανέναν, κατοικό μόνος-η μου	Κατοικό μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	παγκράτι, νεα σμυρνη	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Ασφάλεια		Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Άλλο	Ησυχία	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	601ε-850ε	2101ε-2400ε	2	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοική ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Όχι	ΑΙΓΑΛΕΟ + ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ	Περιορισμένη διαθεσιμότητα	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Άλλο	Ησυχία	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			

Ηλικία:	Ανταπόδοση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοίκιου κατοικίας	Επταημερική μέρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με:	Σημειώσεις σχετικά με τον τρόπο διαβίωσής σου, σύμφωνα:	Σημειώσεις σχετικά με τον τρόπο διαβίωσής σου, σύμφωνα:	Ποσό ή των η τελευταία φορά που αναζητήθηκε στίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζητήθηκε στίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, έξις βρες πριν από την περίοδο που έξις επιλέξες. Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν έξις βρες.	Περιοχή που έξις επιλέξες	Λόγος:	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [1]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [2]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [3]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [4]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [5]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [6]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [7]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [8]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [9]	Ερρώχως τα κριτήρια με τα οποία έξις επιλέξες τη περιοχή αναζητήσης κατοικίας [10]	Την τελευταία φορά που αναζητήθηκε στίτι, προς ενοίκιο, ολοκληρώθηκε περισσότερο από την προηγούμενη φορά:	Σου έχει ζητηθεί να αποχωρήσεις από στίτι που νοικιάζεις; Αν ναι, για ποσόν, λόγω:	Διαθέτεις το στίτι που διαμένεις σε πλατόφρμα (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;		
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Έως 450€	Πάνω από 2400€	Περισσότερα από 3	0	401€-500€	91-120 τ.μ.	Βριλήσσια	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι δε βρίσκω κάποιο σπίτι που να συμβαδίζει με τις ανάγκες μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Όχι	Χαλάνδρι	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Ασφάλεια	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραια κατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει στίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1801€-2100€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Άγιος Παντελεήμωνας	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Όχι	Παγκράτι	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πράσινο	Άλλο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραια κατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	0	1	100€-200€	Μέχρι 30 τ.μ.	ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2017	Ναι		Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο με	Όχι	
Άνω των 45 ετών	Συνταξιούχος	Πάνω από 1000€	1801€-2100€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Νέα Σμύρνη	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Όχι	Νέα Σμύρνη	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζουν με τις ανάγκες	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει στίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	601€-850€	1501€-1800€	0	2	201€-300€	61-90 τ.μ.	παγκρατι	Άτομα που δε γνωρίζω και δε διατηρώ φιλικές σχέσεις	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσής μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι		Κατοικούσα μόνος-η μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	1501€-1800€	1	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Πετραλώνια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2015	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	6-8 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
15-24 ετών	Άνεργος-η	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301€-400€	31-60 τ.μ.	Νέος Κόσμος	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει στίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	0	1	201€-300€	31-60 τ.μ.	Αιμελόκηποι	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Κοντά στον κοινωνικό μου ή στη σχολή φοίτησής μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει στίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		

Ηλικία:	Ανισογέννηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυρό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυρό:	Ποσό ενδοικού κατοικίας	Επικοινωνική μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη διαβίωση σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όσες περιπτώσεις χαρακτηρίζουν τη κατοικία σου, σύμφωνα:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκηση στην Αθήνα:	Πηγ. τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκηση στην Αθήνα: έχετε βρει κατοικία που έχετε επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν έχετε βρει.	Περιοχή που έχετε επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία έχετε επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσατε σπίτι προς ενοίκηση την τελευταία φορά;	Την τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκηση, διοικητικές περισσότερες από την προηγούμενη φορά;	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο ή...	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης	Όχι	Όχι
Άνω των 45 ετών	Άλλη περίπτωση	601ε-850ε	1201ε-1500ε	2	0	601ε-700ε	91-120 τ.μ.	Κάτω Ιλίσια	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Αθήνα κεντρο	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενδοικών ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Άλλο		Πράσινο	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Ασφάλεια		3-4 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο ή...	Όχι				
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Έως 450ε	Ίδιο με το ατομικό	1	1	201ε-300ε	31-60 τ.μ.	γκυζή	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	νεαπολη εξαρχια	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενδοικών ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες			Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)		4-6 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης	Όχι					
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	450ε-600ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100ε-200ε	31-60 τ.μ.	Εξάρχεια	Άτομα που γνώριζα και διατηρώ φιλικές σχέσεις	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης	2015	Ναι												4-6 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να αυξήσει το...	Όχι			
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	851ε-1000ε	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100ε-200ε	Μέχρι 30 τ.μ.	Κέντρο	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι δεν βρήκα κάποιο σπίτι που να συμβαδίζει με τις ανάγκες μου	2018	Όχι	Κέντρο	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζουν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενδοικών ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου...			Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Νευχία	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	3-4 μήνες	Ναι	Ναι, δε γνωρίζω το λόγο	Όχι	
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450ε	1501ε-1800ε	3	0	301ε-400ε	61-90 τ.μ.	Αιγάλεω	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	2018	Ναι		Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Νευχία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αιγάλεω	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	601ε-850ε	1801ε-2100ε	2	0	301ε-400ε	31-60 τ.μ.	Νεάπολη Εξαρχείων	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	2016	Ναι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Πράσινο	Ασφάλεια	Νευχία	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Ναι	Έχω αναζητήσει σπίτι μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000ε	Πάνω από 2400ε	2	2	501ε-600ε	91-120 τ.μ.	ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	2018	Ναι		Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενδοικών ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου...	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολή φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενδοικών	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια		6-8 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				

Ηλικία:	Ανταπόδοση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοικίου κατοικίας	Επηρεαστικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με:	Σημειώστε όλες περιστάσεις χαρακτηρισμού της διαβίωσης σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όλες περιστάσεις χαρακτηρισμού της διαβίωσης σου, σύμφωνα:	Πόσο ήταν η τελευταία φορά που αναζητήστε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Πην τελευταία φορά που αναζητήστε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχατε βρει κατοικία που είχατε επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχατε βρει.	Περιοχή που είχατε επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζητήσε κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Πη τελευταία φορά που αναζητήστε σπίτι, προς ενοίκιο, ακολουθήσατε περισσότερο από την προτεινόμενη φόρμα;	Ευ έχει ζητήσει να αποχωρήσει από σπίτι που νοικιάσες; Αν ναι, για ποιο λόγο;	Διαθέτες το σπίτι που διαμείνατε σε πλατόφωρμα βραχυπρόθεσμο μίσθωσης (π.χ. Airbnb); Αν ναι, για ποιο λόγο;	Αν ναι, τι υπηρεσίες απολάμβες; που προσφέρει κατά μέσο όρο;			
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	Ακριβότερο από 701€	91-120 τ.μ.	Παλαιό ψυχρό	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να Συγκατοικούσα	2017	Ναι	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή			Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)			Χαμηλό κόστος ενοικίων	Χαμηλό κόστος ενοικίων	4-6 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι						
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	2101€-2400€	2	0	501€-600€	91-120 τ.μ.	Χαλάνδρι	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2016	Ναι												Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι					
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	61-90 τ.μ.	Πολυγυνο	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι	Νέο ψυχρό	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδίζουν με τις ανάγκες μου, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές	Ναυγία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτηση μου	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι					
15-24 ετών	Σπουδαστής/-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	Νέα φιλοθε	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Ναι	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ναυγία	Ασφάλεια	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι με φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι							
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301€-400€	31-60 τ.μ.	Κέντρο-Νεάπολη Εξαρχεια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Ναι	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Ναι, για οικονομικούς λόγους	Κάτω από 50€							
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	450€-600€	1501€-1800€	2	2	301€-400€	Μεγαλύτερο από 121 τ.μ.	Παπάγου	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2016	Ναι	Ασφάλεια	Πράσινο	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Κέντρο-Εξάρχεια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2016	Ναι	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησης μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο μέσω βραχυπρόθεσμο μίσθωση	Όχι		

Ηλικία:	Ανισοδότηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοικίου κατοικίας	Επιπλέον κέρδη/αποδοχές κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικη ή/και συμβίωνα με:	Σημειώσεις πωσαίες χαρακτηρισμένων τη διαβίωση σου, σήμερα:	Σημειώσεις πωσαίες χαρακτηρισμένων τη κατοικία:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα;	Όχι	Αιτιολογία, Πανάρμοιο	Αιτιολογία	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Εράφθηκε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Ηγ τελευταία φορά που αναζητήσες σπίτι προς ενοίκιο, αποκοιλιωτικές περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1801€-2100€	2	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Ζωγράφου	Τον/την σύντροφο/ μου	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι δε βρίσκω κάποιο σπίτι που να συμβαδίζει με τις ανάγκες μου, Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Όχι		Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Νοηχία	Πράσινο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1701€ με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Καλλιθέα	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Πράσινο	Νοηχία	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι...	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1701€ με το ατομικό	1	1	201€-300€	31-60 τ.μ.	Περιστέρι	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι	Άλλος λόγος	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Πράσινο	Έχω αναζητήσει σπίτι μία φορά μέχρι...	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι		
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	851€-1000€	1801€-2100€	2	0	501€-600€	61-90 τ.μ.	Βόρεια Προάστια	Τον/την σύντροφο/ μου	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2018	Όχι	Βόρεια Προάστια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Πράσινο	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Νοηχία	Πράσινο	Νοηχία	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο με άλλους τρόπους	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι		
15-24 ετών	Άλλη περίπτωση	Έως 450€	1701€ με το ατομικό	0	1	201€-300€	31-60 τ.μ.	Κάτω Πετράλωνα	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Αραιοκατοικημένη περιοχή	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι		
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	851€-1000€	1701€ με το ατομικό	1	1	301€-400€	61-90 τ.μ.	Αργυρούπολη	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2011-2014	Ναι	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	3-4 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε το ακίνητο για διάσπαση	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι		
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1701€ με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Εξάρχεια	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι δε βρίσκω κάποιο σπίτι που να συμβαδίζει με τις ανάγκες μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Ασφάλεια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Άλλο	Νοηχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	4-6 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο με...	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	

Ηλικία:	Ανταπόδηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τεσό ενσώκτου κατοικίας	Ετησίως κλειστά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβίωση με:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμών της διαβίωσης σου, στην προηγούμενη φάση κατοικίας:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμών της διαβίωσης σου, στην προηγούμενη φάση κατοικίας:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Πην τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα, είχες βρει τον πελάτη που είχες επιλέξει; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχες βρει.	Περιοχή που είχες επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσες σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Πην τελευταία φορά που αναζήτησες σπίτι προς ενοίκιο, ακολουθήσες περισσότερο από την προηγούμενη φορά;	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχες επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας; Αν ναι, για ποιας λόγους;	Διαθέτεις το σπίτι που διαμένεις σε πλατόφωρμα; (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1801€-2100€	0	0	201€-300€	61-90 τ.μ.	ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	2000-2007	Όχι	ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Περιορισμένη διαθεσιμότητα	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης της ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο με	Όχι
15-24 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Έως 900€	1	1	201€-300€	61-90 τ.μ.	Εξάρχεια	Άτομα που γνώριζα και διατηρού φιλικές σχέσεις	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Ναι		Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1801€-2100€	2	0	401€-500€	61-90 τ.μ.	Χολαργός	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους, Κατοικούσα μόνος-η μου	2018	Ναι		Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβάδισαν με τις ανάγκες μου	Ασφάλεια	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Έως 450€	1801€-2100€	2	1	100€-200€	31-60 τ.μ.	Παγκράτι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι		Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ησυχία	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Ασφάλεια	Πράσινο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1801€-2100€	2	1	301€-400€	61-90 τ.μ.	Ανω Πατρία	Τον/την σύντροφο μου και το/τα παιδί/παιδιά μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2017	Ναι		Πράσινο	Άλλο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	4-6 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1501€-1800€	2	0	501€-600€	61-90 τ.μ.	Αγία Παρασκευή	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου, Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβίωνα με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2017	Όχι	Βάρεσσα	Περιορισμένη διαθεσιμότητα, Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Ησυχία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Πράσινο	Άλλο	Πάνω από 8 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	1201€-1500€	1	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Athens	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Ναι		Άλλος λόγος	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	450€-600€	1801€-2100€	0	1	100€-200€	31-60 τ.μ.	Καισαριανή	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2016	Ναι													Εχω αναζητήσει σπίτι μου έχω μέχρι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	

Ηλικία:	Ανασκόπηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Τερόν εννοίκιου κατοικίας	Ετησίως οικονομικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικία ή/και συμβιώνια με:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμών της διαβίωσης σου, σύμφωνα:	Σημειώστε όλες περιπτώσεις χαρακτηρισμών της κατοικίας:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για εννοίκηση στην Αθήνα;	Πην τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για εννοίκηση στην Αθήνα, είχατε βρει τον κατάλληλο χώρο για επέλευση; Αν όχι, ανέφερε την περιοχή και τους λόγους που δεν είχατε βρει.	Περιοχή που είχατε επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχα επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητούσατε σπίτι προς εννοίκηση την τελευταία φορά;	Πην τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς εννοίκηση, ακολουθήσατε περιεχόμενα περιεχόμενα από την προηγούμενη φορά;	Ευχαίστες την Γηραιά να αποχωρήσει από σπίτι που νοικιάσε; Αν ναι, για ποιας λόγους;	Διαθέτετε το σπίτι που διαμένετε σε πλατόφωρμα βραχυπρόθεσμο μίσθωσης (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σου προσφέρει κατά μέσο όρο;
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	Ίδιο με το ατομικό	0	0	301€-400€	61-90 τ.μ.	Παγκράτι	Τον/την σύντροφο μου, Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2015	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.								Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να ακινητοποιήσει το χώρο.	Όχι
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	1801€-2100€	2	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Νearoli	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Ασφάλεια	Ασφάλεια	Πράσινο		Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)		Χαμηλό κόστος εννοικίων	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για αγορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	0	1	201€-300€	31-60 τ.μ.	Αμπελόκηποι	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2011-2014	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος εννοικίων	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Ησυχία	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Άλλο	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	1	1	301€-400€	91-120 τ.μ.	Νέος Κόσμος Συγγρού Φιξ	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να	2018	Όχι		Πράσινο	Ασφάλεια					Αραιοκατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Ίδιο με το ατομικό	0	1	201€-300€	31-60 τ.μ.	Ζωγράφου	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικούσα μόνος-η μου	2017	Ναι		Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Ασφάλεια	Ησυχία	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Πράσινο	Χαμηλό κόστος εννοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Αραιοκατοικημένη περιοχή	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Ναι, διότι ο ιδιοκτήτης ήθελε να εκμεταλλευτεί το ακίνητο	Όχι		
25-34 ετών	Σπουδαστής-στρια	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	1	3	100€-200€	61-90 τ.μ.	Ίλιας Ζωγράφου	Τους γονείς ή/και τα αδέρφια μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικούσα ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία	2015	Ναι							Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	3-4 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
35-44 ετών	Άλλη περίπτωση	Πάνω από 1000€	Πάνω από 2400€	2	0	301€-400€	31-60 τ.μ.	Νεάπολη Εξαρχείων	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, διότι διαφορετικά δε θα είχα την οικονομική δυνατότητα να συντηρώ ένα σπίτι μόνος-η μου, Συγκατοικώ ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	Κατοικούσα μόνος-η μου	2008-2010	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις Μ.Μ.Μ.	Χαμηλό κόστος εννοικίων	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Ασφάλεια	Λιγότερο από 2 μήνες	Έχω αναζητήσει σπίτι για αγορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι				

Ηλικία:	Ανασκόπηση:	Ατομικό μηνιαίο εισόδημα	Συνολικό μηνιαίο εισόδημα νοικοκυριού:	Αριθμός οικονομικά ενεργών ατόμων στο νοικοκυριό	Αριθμός οικονομικά ανεργών ατόμων στο νοικοκυριό:	Ποσό ενοικίου κατοικίας	Ετησίως οικονομικά μέτρα κατοικίας:	Περιοχή κατοικίας στην Αθήνα:	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με:	Σημειώσεις σχετικά με τον αριθμό των κατοικιών που ελέγχονται:	Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι για ενοίκιο στην Αθήνα:	Ποιες είναι οι προτιμήσεις σας για τον τύπο της κατοικίας που θέλετε να αγοράσετε στην Αθήνα: είστε βραχυπρόθεσμοι ή μακροπρόθεσμοι; αν όχι, αντέχετε την περιοχή και τους λόγους που δεν έχετε βρει.	Περιοχή που είχατε επιλέξει	Λόγος:	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [1]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [2]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [3]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [4]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [5]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [6]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [7]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [8]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [9]	Επάρχισε τα κριτήρια με τα οποία είχατε επιλέξει περιοχή αναζήτησης κατοικίας [10]	Πόσο χρόνο αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο στην τελευταία φορά;	Την τελευταία φορά που αναζητήσατε σπίτι προς ενοίκιο, διακοινητήριες περισσότερες από την προηγούμενη φορά;	Έχετε ζητήσει να αποχωρήσετε από σπίτι που ενοικιάσατε; Αν ναι, για ποιας λόγους;	Διαθέτετε το σπίτι που διαμένετε σε πλατφόρμα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης (π.χ. Airbnb); Αν ναι, τι μηνιαίες απολαβές σας προσφέρει κατά μέσο όρο;		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	450€-600€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Άνω Πατήσια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2017	Όχι	Νέος Κόσμος	Τα χαρακτηριστικά των κατοικιών δε συμβαδίζουν με τις ανάγκες μου	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Αραια κατοικημένη περιοχή	3-4 μήνες	Όχι, αναζητήσατε σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	450€-600€	Έως 900€	3	0	201€-300€	61-90 τ.μ.	Ζωγράφου	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, προκειμένου να περιορίσω τα πάγια μηνιαία έξοδα διαβίωσης μου	2011-2014	Ναι		Σε κεντρική περιοχή (καταστήματα, υπηρεσίες, αναψυχή)	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Πράσινο	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	301€-400€	31-60 τ.μ.	Γλυφάδα	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2018	Ναι		Αραια κατοικημένη περιοχή	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Πράσινο	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Λιγότερο από 2 μήνες	Το ίδιο	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι			
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Πατήσια	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2018	Όχι	Νεάπολη Εξαρχείων	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Πράσινο	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	3-4 μήνες	Όχι, αναζητήσατε σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι		
Άνω των 45 ετών	Εργαζόμενος-η	Πάνω από 1000€	Έως 900€	1	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2017	Όχι	Παλαιο φάλιρο	Περιορισμένη διαθεσιμότητα	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	4-6 μήνες	Όχι, αναζητήσατε σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	851€-1000€	Ίδιο με το ατομικό	2	0	201€-300€	31-60 τ.μ.	Μαρούσι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Όχι	Ψυχικό	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Πράσινο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
Άνω των 45 ετών	Άλλη περίπτωση	601€-850€	Ίδιο με το ατομικό	1	0	100€-200€	31-60 τ.μ.	Πετράλωνα	Κανέναν, κατοικώ μόνος-η μου	Κατοικώ μόνος-η μου	2018	Όχι	Πετράλωνα	Το ποσό των ενοικίων ήταν ακριβό για τις οικονομικές μου δυνατότητες	Προσβασιμότητα στην εργασία μου ή στη σχολική φοίτησή μου	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Ασφάλεια	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	3-4 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	
25-34 ετών	Εργαζόμενος-η	450€-600€	901€-1200€	2	0	301€-400€	31-60 τ.μ.	Μαρούσι	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2018	Ναι		Αραια κατοικημένη περιοχή	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Κοντά σε στάσεις M.M.M.	Λιγότερο από 2 μήνες	Όχι, αναζητήσατε σπίτι για μια φορά μέχρι τώρα	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι
35-44 ετών	Σπουδαστής-στρια	Έως 450€	Έως 900€	1	1	501€-600€	91-120 τ.μ.	Εξάρχεια	Τον/την σύντροφο μου	Συγκατοικω ή/και συμβιώνω με άλλα άτομα, για άλλους λόγους	2011-2014	Ναι		Ασφάλεια	Ασφάλεια	Χαμηλό κόστος ενοικίων	Πράσινο	Άλλο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Κοντά στον κοινωνικό μου περίγυρο	Λιγότερο από 2 μήνες	Ναι	Όχι, δε μου έχει συμβεί	Όχι	

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Συνέντευξη από Μέρος Ι, Άννας Γ. 25ετών- ιδιωτική υπάλληλος

Πότε ήταν η τελευταία φορά που νοίκιασες σπίτι στην Αθήνα;

‘Έχω νοικιάσει δύο φορές σπίτι στην Αθήνα. Η προηγούμενη φορά που είχα αναζητήσει σπίτι, ήταν πριν δύο χρόνια, και η τελευταία ήταν φέτος.

Περιέγραψε μου πως βίωσες την εμπειρία της αναζήτησης τότε;

Τότε είχαμε ξεκινήσει να ψάχνουμε το 2016. Εντάξει δεν είχαμε τόσες πολλές απαιτήσεις στο θέμα του σπιτιού και σίγουρα ψάχναμε για κάτι οικονομικό, όποτε είχαμε ρίξει και εμείς τα κριτήρια μας. Δεν ήταν εύκολο και τότε να βρούμε, δηλαδή είχε τύχει να πάμε σε σπίτι και να μας πει ότι δε μπορούμε να μείνουμε επειδή έχουμε γάτα, που εντάξει δεν κάνει και ζημιές μία γάτα. Τα σπίτια στις τιμές που ψάχναμε εμείς που ήταν περίπου στα 300 €, δεν θεωρείται και πολύ χαμηλή για μένα τουλάχιστον... ήταν σπίτια στα οποία δε μπορούσες να μείνεις εύκολα μέσα, ήταν χάλια η κατάσταση.

Σε ποιες περιοχές ψάχνατε τότε;

Τότε ψάχναμε Γκύζη, Αμπελόκηπους, Πανόρμου, και λίγο Χολαργό αλλά ήταν απαγορευτικά γι’ αυτές τις τιμές. Νομίζω είχαμε βρει 5-6 σπίτια μέχρι να βρούμε αυτό που μείναμε στη Πανόρμου.

Περιέγραψε μου πως βίωσες την εμπειρία της αναζήτησης φέτος;

2018. Ψάχναμε περίπου 1.5 χρόνο, με καθημερινή αναζήτηση στη χρυσή ευκαιρία, όλη μέρα. Πάρα πολύ μεγάλος ανταγωνισμός και υπερβολικές απαιτήσεις από τους ιδιοκτήτες θα έλεγα. Ζητούσαν παράλογα πράγματα.

Τι στάση είχαν οι ιδιοκτήτες;

Κάποιοι ήταν συνεργάσιμοι, αλλά και πάλι σε ρωτούσαν πολλά πράγματα για τη προσωπική σου ζωή. Δηλαδή, αν έχεις σχέση, πόσα χρόνια είσαι με τον άλλον, δηλαδή κάποιοι σε έφερναν σε δύσκολη θέση. Σου λέγαν αυτό το σπίτι είναι για να έχεις παιδί... οπότε έπρεπε να πεις εσύ, δε ξέρω και εγώ τι... να εμβαθύνεις πιο πολύ στη προσωπική σου ζωή. Πολύ σημασία στη δουλειά.. δηλαδή πόσα χρόνια δουλεύεις, τι δουλειά κάνεις... και αν και ο σύντροφος σου δουλεύει και πόσα χρόνια.. Πόσα χρόνια είσαι μαζί με τον άλλον.. Κάποιοι είχαν καλή στάση και το κάναν προς το φιλικό .. κάποιοι ήταν πιο με ερωτηματολόγιο και αποστασιοποιημένοι απέναντι σου.. ήταν ίδιες οι ερωτήσεις από όλους..

Πολλές φορές μιλάγαμε στο τηλέφωνο.. και δεν προλαβαίναμε καν να φτάσουμε στο σημείο να δούμε το σπίτι. Γιατί μας έλεγαν γίνεται χαμός.. ή θα έρθετε αλλά θα είναι και άλλα πόσα άτομα μαζί ταυτόχρονα. Και λέγαν «να ο άλλος μου δίνει παραπάνω» ως πούμε.. οπότε ζήτησαν και εγγυήσεις μεγάλες κάποιοι.. είχαμε δει αγγελία που ζήτηγε 6 ενοίκια μπροστά προκαταβολή.. πράγμα πολύ παράλογο. Ή δύο και τρία ενοίκια μπροστά.. ή είχε τύχει να πάμε να δούμε σπίτι και μας είπε ο ιδιοκτήτης «ξέρετε ο άλλος δίνει ακόμα πιο πολλά για εγγύηση .. εσείς τα δίνετε αυτά;» Ή «ο άλλος το ανεβάζει ακόμα πιο πολύ το ενοίκιο.. εσείς τα δίνετε;»... δηλαδή πήγαινες και τελείως ανταγωνιστικά με τους άλλους..

Σε ποιες περιοχές ψάχνατε φέτος;

Είχαμε επικεντρωθεί πιο πολύ Χολαργό, Χαλάνδρι και αγία Παρασκευή .. Γιατί ήταν πιο κοντά στη δουλειά του συντρόφου μου και στη δική μου... Απλά και σα περιοχή είναι λίγο καλύτερα σε θέμα κίνησης, και σα τοποθεσία έχει πιο πολύ πράσινο.

Η διαδικασία αυτή, σε επηρέασε κάπως; Θεωρείς ότι απασχολεί και τον περίγυρο σου;

Δυσκολευτήκαμε να βρούμε.. και γενικά ήταν πολύ ψυχοφθόρο. Το ακούω πάρα πολύ και γύρω μου .. Δεν υπάρχει κάποιος που να έχω συζητήσει.. γιατί τώρα εντάξει μετακομίζουν πολλοί και ζευγάρια μένουν μαζί ή έρχονται από άλλες περιοχές και έχω πολλούς γνωστούς.. Έχουν δυσκολευτεί όλοι πάρα πολύ να βρουν σπίτι κάπου κεντρικά στην Αθήνα..

Θα έλεγες ότι κάποια περιοχή συγκεκριμένα, έχει πρόβλημα ή γενικά υπάρχει θέμα;

Με βάζει αυτά που έχω δει και έχω ακούσει από γύρω γύρω.. είναι παντού .. έχω αυτήν την αίσθηση... αυτό φαίνεται και από τις αγγελίες ..δηλαδή οι αγγελίες έχουν πάρα πολύ μεγάλη ζήτηση σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα ..Φτάναμε σε σημείο να μιλήσουμε για να δούμε σπίτι και να έχει ενοικιαστεί στη πρώτη ώρα που έχει ανέβει.. ή να πάμε να το δούμε και να το έχει νοικιάσει και να μη μας το έχει πει ..

Τα σπίτια που επιλέγατε να δείτε, τι χαρακτηριστικά είχαν;

Ξέχασα να σου πω κιόλας, είχαμε πετύχει και ένα παράξενο, με έναν ιδιοκτήτη που μπορούσε να επικοινωνήσει μόνο μέσω email και έλεγε ότι το ενοικιάζει μέσω Airbnb το σπίτι γιατί ήταν ξένος, αλλά δεν το συνέχισα. Φαντάσου εμείς δεν αναζητούσαμε και κάτι εξεζητημένο.. αρχικά όσο προχωράς και δε βρίσκεις .. ρίχνεις τις απαιτήσεις σου. Και προσπαθείς να προσαρμοστείς και να βολευτείς.. όποτε εμείς ψάχναμε ένα σπίτι δυάρι ή τριάρι... Εντάξει δεν είναι παράλογο να θες να είσαι άνετος σε αυτό το σπίτι που θα μείνεις.. δύο άτομα κιόλας. Να είναι φωτεινό ή κάτι τέτοιο. Οπότε αυτά είναι ακόμα πιο δύσκολο να τα βρεις..

Το ενοίκιο, είσαι σε θέση να το καλύψεις με ευκολία;

Το ενοίκιο που δίνουμε τώρα.. ευτυχώς είναι λίγο χαμηλότερο από αυτό που θα μπορούσε να ζητήσει κάποιος για αυτό το σπίτι. Επειδή έχουμε δει και πολλά σπίτια... Και σε χειρότερη κατάσταση και ζητούσαν πάρα πολλά λεφτά.. εμείς 430€ δίνουμε για να καταλάβεις.. γενικά δεν έχουμε θέμα να το καλύψουμε.. δε ζοριζόμαστε.. είμαστε και δύο και μοιράζεται..

Για το Airbnb τι άποψη έχεις;

Σίγουρα δυσκολεύει τη κατάσταση.. γιατί ειδικά στο κέντρο στα μικρότερα διαμερίσματα. Πιστεύω ότι το 90% έχουν μπει στο Airbnb..Δεν γίνεται να δυσκολεύεται τόσο πολύ ο κόσμος να βρει σπίτι. Και νομίζω έχουν τεράστιο θέμα οι φοιτητές με αυτό το πράγμα.. είχε τύχει να δω μερικές αγγελίες.. παρόλο που ήταν στη χρυσή ευκαιρία έλεγαν μέσα ότι είναι για το Airbnb .. και μου έχει τύχει ένα περιστατικό στο Λυκαβηττό που επικοινωνήσα μέσω email με κάποιο κύριο γιατί με ενδιέφερε το σπίτι.. αλλά από τα λεγόμενα του κατάλαβα ότι πρόκειται για Airbnb..και δε προχώρησα σε περαιτέρω συζήτηση..

Συνέντευξη από Μέρος II, Έλλης Κ. Κτηματομεσίτρια

Δουλεύεις ακίνητα που εντάσσονται στα πακέτα για «χρυσή βίζα»;

Ναι έχω κάποιους.

Που έχει μεγαλύτερη ζήτηση;

Για τη «χρυσή βίζα» υπάρχει μία σχετική ζήτηση στο Πειραιά, αλλά στο κέντρο καταλήγουν οι περισσότεροι. Αγοράζουν Ελληνορώσων, Πατήσια... Παίρνουν πιο μεγάλα σπίτια και είναι συγκεκριμένο το ποσό που πρέπει να καλύψουν, 250.000€. Νομίζω μπορούν να νοικιάσουν και όχι να αγοράσουν απαραίτητα. Τα δύο τελευταία που διαπραγματευτικά ήταν 120 τ.μ.. Οπουδήποτε, υπάρχει προσφορά πηγαίνουν, ψάχνουν ακίνητο μεγάλο σε αυτά τα χρήματα ουσιαστικά. Δεν πάνε με βάση τη περιοχή, αλλά με βάση τα χαρακτηριστικά του ακινήτου και τα χρήματα.

Έχεις και ενδιαφερόμενους για Airbnb ;

Αγοραστής για αποκλείστηκα εκμετάλλευση μέσω Airbnb, παρότι δεν είμαι εγώ υπεύθυνη γνωρίζω ότι υπάρχουν πολλοί και ψάχνουν όπου έχει κοντά στάση μετρό.

Ξέρεις αν ξεχωρίζει κάποια περιοχή από άποψη ζήτησης;

Η περιοχή των Αμπελόκηπων που έχει τρία μετρό έχει πολύ μεγάλη ζήτηση για αυτό το σκοπό, αλλά και η Ακρόπολη κτλ. Όσο πιο κοντά και πιο ακριβά βέβαια, αλλά δεν τους πειράζει συνήθως. Υπάρχουν βέβαια και πολλοί που κάνουν Airbnb και στα βόρεια προάστια. Απευθύνονται και σε Έλληνες που έρχονται από επαρχία στην Αθήνα και θέλουν να μείνουν λίγο διάστημα, όχι μόνο σε ξένους. Έχω δει και Κηφισιά, Βριλήσσια και κάτι τέτοιες περιοχές που δεν θα το περίμενες εύκολα να ενδιαφέρονται. Αν είναι ήδη ιδιοκτήτης κάποιου ακινήτου, νομίζω οπουδήποτε και να είναι θα το κάνει Airbnb. Οι ιδιοκτήτες που αγοράζουν αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό, πάντως, κοιτούν να έχει μετρό, είναι απαραίτητη προϋπόθεση, και επιπλέον να είναι μικρό διαμέρισμα.

Μήπως επειδή έχετε γραφείο Αμπελόκηπους να έχεις περισσότερους πελάτες για εκεί;

Όχι δεν παίζει ρόλο πια αυτό. Από τη δική μου εμπειρία, εμείς δουλεύουμε μέσω διαδικτύου και έχουμε για όλες τις περιοχές αγγελίες και πελάτες, η περιοχή των Αμπελοκήπων, όμως, και ειδικότερα αυτή της Πανόρμου, κερδίζει σε προτιμήσεις. Ειδικά άμα το σπίτι είναι μεγάλο και καινούριο έχει μεγαλύτερο πελατολόγιο. Στρατιωτικές σχολές, νοσοκομεία, φοιτητές.

Για συγκατοίκηση, μιας και ανέφερες φοιτητές, έχεις πελάτες;

Φοιτητές δεν έρχονται μόνοι τους συνήθως με γονείς έρχονται μη νομίζεις. Για συγκατοίκηση δεν έχουμε πελάτες. Δεν ασχολούμαστε με αυτό γιατί δεν έρχεται και κάποιος να ζητήσει κάτι τέτοιο. Οι Έλληνες δεν το κάνουν αυτό, είναι άλλη νοοτροπία.